

ARCHITEKTONICKO-HISTORICKÝ VÝSKUM
KAŠTIEĽA, Č. ÚZPF 803/1

DOLNÁ KRUPÁ

Autori výskumu: Mgr. Michaela Haviarová, PhD.
Mgr. art. Tomáš Haviar
marec 2016

OBSAH

• Základné údaje o kultúrnej pamiatke	3
• Údaje o zadaní, metóde, spracovaní a organizácii výskumu	4
• Podrobné zameranie objektu	5
• Opis kultúrnej pamiatky vrátane jej technického stavu	10
• Inventarizačný súpis hodnotných detailov a prvkov	20
• Inventarizačný súpis sond a nálezových situácií	59
• Analýza prameňov a literatúry	71
• Analýza vývoja kultúrnej pamiatky	72
• Vyhodnotenie výskumu kultúrnej pamiatky	78
• Špecifikácia pamiatkových hodnôt kultúrnej pamiatky	79
• Požiadavky na vykonanie ďalších špecializovaných výskumov	80
• Návrh ochrany, obnovy a prezentácie kultúrnej pamiatky	81
• Použitá literatúra a pramene	83

Prílohy:

- Fotografická dokumentácia súčasného stavu pamiatky
- Fotodokumentácia sond a nálezových situácií
- Historické dokumenty
- Vyhodnotenie výskumu a návrh na obnovu v grafickej podobe
- Osvedčenie o odbornej spôsobilosti
- Katastrálna mapa
- Rozhodnutie KPÚ

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KULTÚRNEJ PAMIAATKE

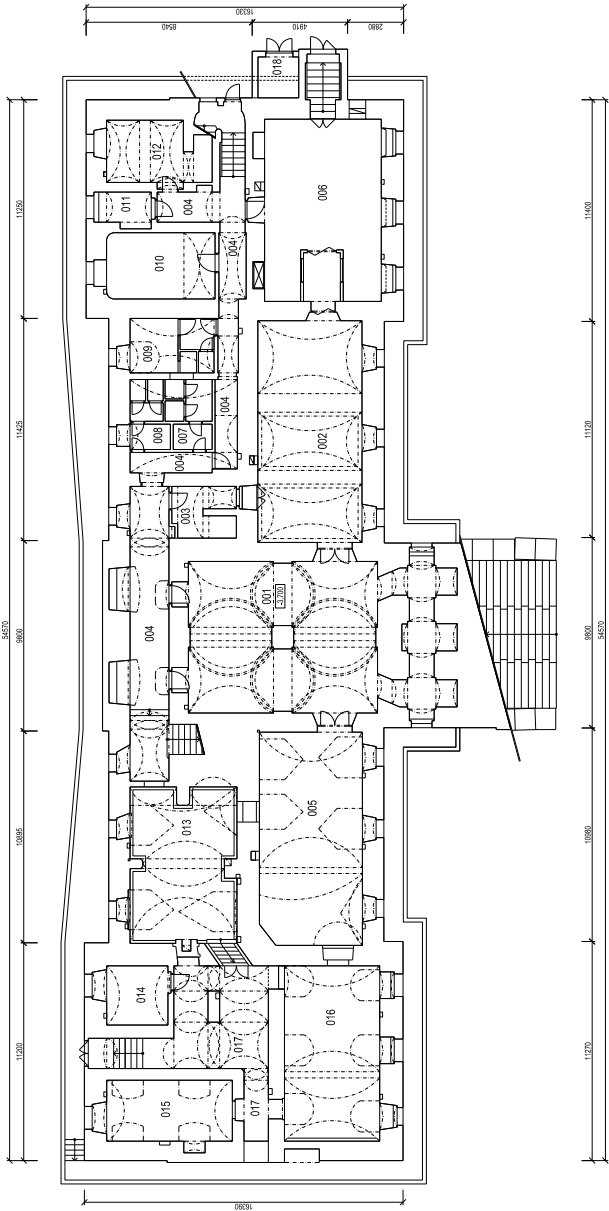
1.	Obec:	Dolná Krupá
2.	Okres:	Trnava
3.	Kraj:	Trnava
4.	Unifikovaný názov PO: Zaužívaný názov PO:	kaštieľ Brunswickovský kaštieľ
5.	Unifikovaný názov NKP: Zaužívaný názov NKP:	kaštieľ s areálom Brunswickovský kaštieľ
6.	Bližšie určenie PO:	kaštieľ
7.	č. ÚZKP NKP:	803/1
8.	číslo parcely:	k.ú. Dolná Krupá 424/1-3, 429/1-5, 433, 466/3, 3866/4
9.	Adresa:	SNM - Hudobné múzeum 919 65 Dolná Krupá, Hlavná 572/107

ÚDAJE O ZADANÍ, METÓDE, SPRACOVANÍ A ORGANIZÁCII VÝSKUMU

1.	MENO A ADRESA REALIZÁTORA VÝSKUMU:
	Mgr. Michaela Haviarová, PhD. (Letná 22, 064 01 Stará Ľubovňa, michaela.haviarova@gmail.com; 0907612070) Mgr. art. Tomáš Haviar
2.	MENO A ADRESA OBJEDNÁVATEĽA VÝSKUMU:
	Slovenské národné múzeum – Hudobné múzeum, Vajanského nábrežie 2, 810 06 Bratislava
3.	MENO A ADRESA VLASTNÍKA NKP:
	Slovenské národné múzeum – Hudobné múzeum, Vajanského nábrežie 2, 810 06 Bratislava
4.	ROZSAH, CHARAKTER A CIEĽ VÝSKUMU:
	Výskum bol požadovaný Rozhodnutím KPÚ Trnava č. TT-08/2007/9638/ZEL zo dňa 10. 12. 2008. Mal sa zamerať na zistenie etáp stavebno-historického vývoja, špecifikáciu pamiatkových hodnôt, riešenia omietkových vrstiev stropov, stien a povrchovú úpravu podláh. Taktiež požadoval preveriť pôvodné vstupy do suterénu a riešenie schodísk. Výskum sa mal vykonávať spôsobom archívnym, obhliadkovým a sondážnym.
5.	SPRACOVANIE A ORGANIZÁCIA VÝSKUMU:
	Výskum sa realizoval v mesiacoch február – marec 2016, súčasne s reštaurátorským výskumom (Mgr. art. Peter Koreň). Do dokumentácie architektonicko-historického výskumu sú zahrnuté aj výsledky reštaurátorského výskumu. Vlastník kaštieľa – SNM – si objednalo len architektonicko-historický výskum, aj keď KPÚ Trnava požadovalo v Rozhodnutí aj umelecko-historický výskum. Preto tento architektonicko-historický výskum nerieši umelecko-historické prvky kaštieľa detailnejšie a v širších súvislostiach, rovnako aj celkové umelecko-historické vyhodnotenie. Až po začatí výskumu boli realizátori od investora oboznámení so skutočnosťou, že v roku 2011 sa v objekte už architektonicko-historický výskum vykonával (Mgr. Peter Horanský), avšak nebol ukončený a dokumentácia vyhotovená podľa Vyhlášky MK SR nebola odovzdaná. Zameranie objektu v digitálnej podobe poskytol investor, chýba ale zameranie krovu, preto bude potrebné v dohľadnom čase zameranie doplniť a následne vyhotoviť aj výkresy slohovej analýzy krovu a návrhu na obnovu. Sondážny výskum v interieri musel byť realizovaný v obmedzenej forme kvôli skutočnosti, že kaštieľ bol v plnej prevádzke (expozície, kancelárie, byt, kotolňa, ubytovanie priestory). Počas samotnej obnovy bude potrebné sledovať práce a prípadné nálezy zdokumentovať a vyhodnotiť doplnkovým architektonicko-historickým výskumom. Zo strany exteriéru sa počas výskumov využila aj vysokozdvížná plošina, ktorá sa ale kvôli anglickému dvorčeku nedala použiť zo strany od ulice. Počas realizácie výskumu sa v objekte uskutočnilo stretnutie so zástupcom KPÚ Trnava (Mgr. M. Zelina). Záverečná dokumentácia je spracovaná podľa Vyhlášky MK SR č. 231/2014 (ktorou sa mení vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. 253/2010), ktorou sa vykonáva zákon č. 104/2014 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu. ŽIADNA ČASŤ TEJTO DOKUMENTÁCIE NESMIE BYŤ REPRODUKOVANÁ ALEBO PRENÁŠANÁ AKÝMKOĽVEK INÝM SPÔSOBOM BEZ PÍSOMNÉHO SÚHLASU AUTOROV.

LEGENDA MIESTNOSTÍ

Č.Ú.	NÁZOV MIESTNOSTI	PLOCHA (m ²)
001	HALA	74,52
002	VEŠALEN	61,96
003	SKLAD	8,86
004	CHODBA	68,87
005	SPOLOČNÁ MIESTNOSŤ	59,80
006	KUCHYňa	57,90
007	WC MUŽI	7,65
008	WC ŽENY	5,75
009	SAŤNE PERSONALI	11,76
010	KAPKA	19,86
011	SKLAD KUCHYNE	4,20
012	SKLAD	16,35
013	KOTLOVNA	42,70
014	PRACOVNA	9,80
015	MAKÝ SKLAD OLEJOV	17,89
016	VEŠKY SKLAD OLEJOV	26,96
017	CHODBA V PRÍZEMNÝCH ČASTI	37,90
018	LEPÁNKY	4,41

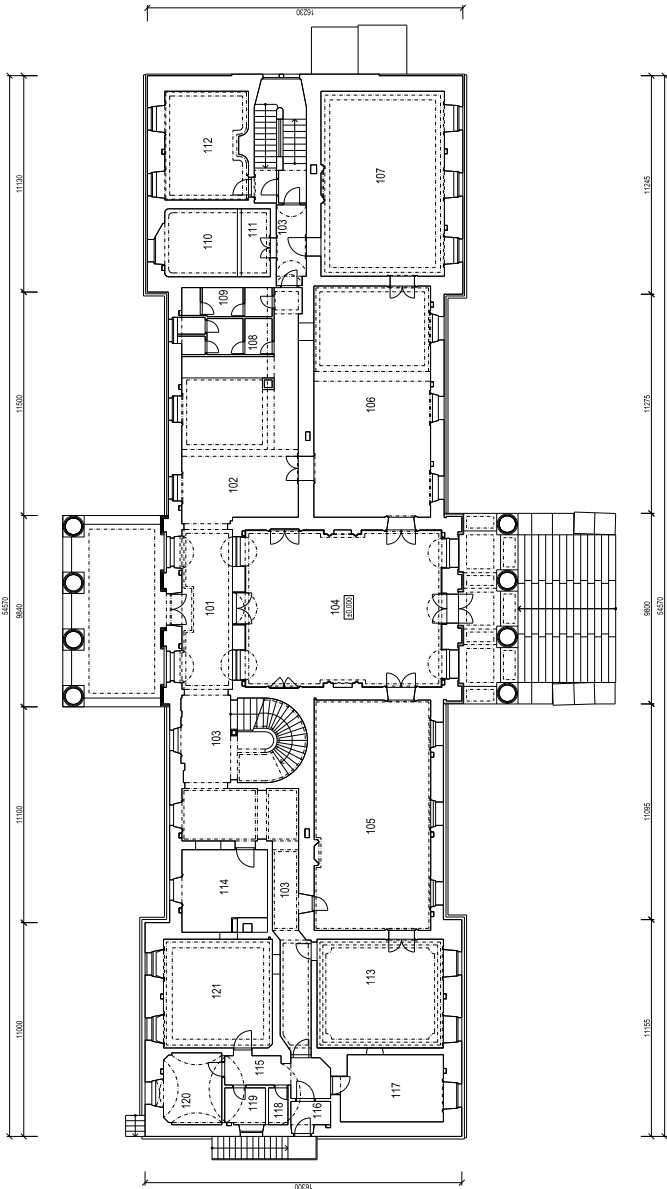

HL. ARCH. PROJEKTU	ING. JAROSLAV PAVOL DOBROTA, ING. JAROSLAV ENK, JUDAS
HP	ING. STANISLAV JABLONICKÝ
VYPRACOVANÍ	ING. JÁN BEŇO, ING. PAVOL ŠTRBA
INVESTOR	SMK BENTLEY A.S. IČO: 34 721
MESTO STAVBY:	DOLNÁ KRUPÁ, HANNA UL. Č. 572/109
NÁZOV STAVBY:	OBNOVA AREÁLU A KASŤIELA DOLNÁ KRUPÁ, SPOJENÉHO S BEETHOVENOVSKOU TRADÍCIOU
OBRAZ VÝKRESU:	PÔDORÝS 1.PP
PÔVODNÝ STAV	
MERKA	1:150
VÝKRES Č.	

ZAMERANIE OBJEKTU / Ing. J. Beňo, Ing. P. Štrba / 2013

LEGENDA MIESTNOSTÍ

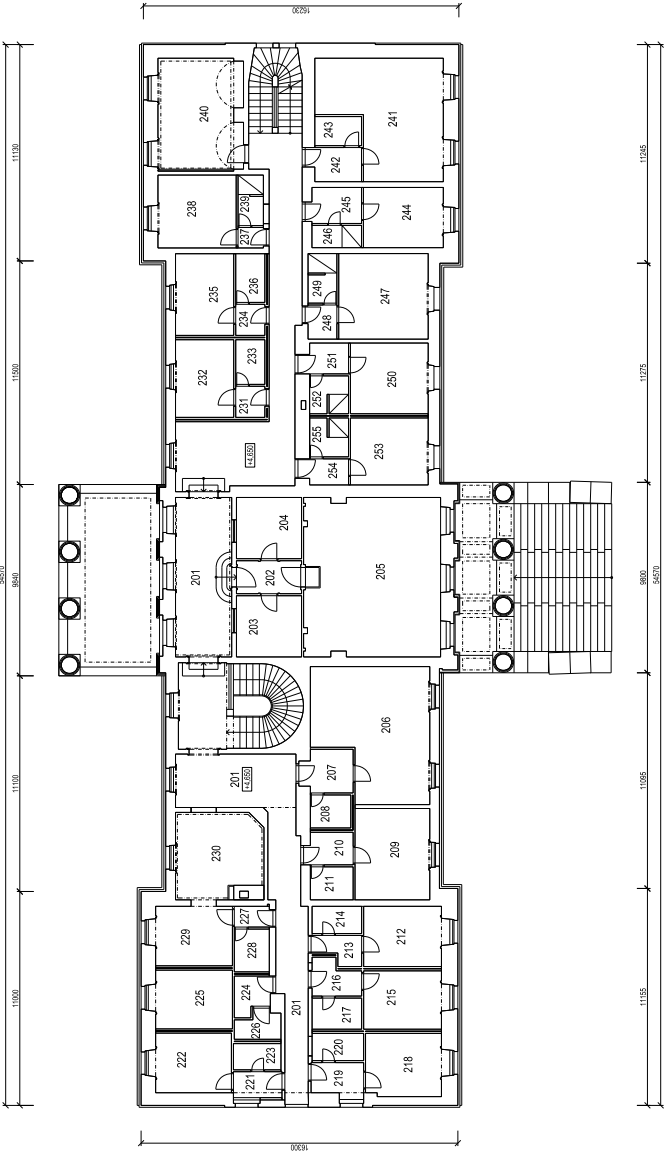
ČÍSLO	NÁZOV MIESTNOSTI	PLOCHA (m ²)
101	ZÁVĚTRIE	21,32
102	VSTUPNÁ HALA	43,00
103	CHODBA	60,15
104	KUCHYŇA	81,16
105	KUCHYŇA	81,16
106	KUCHYŇA	81,16
107	KUCHYŇA	81,16
108	KUCHYŇA	81,16
109	KUCHYŇA	81,16
110	KUCHYŇA	81,16
111	KUCHYŇA	81,16
112	KUCHYŇA	81,16
113	KUCHYŇA	81,16
114	KUCHYŇA	81,16
115	KUCHYŇA	81,16
116	KUCHYŇA	81,16
117	KUCHYŇA	81,16
118	KUCHYŇA	81,16
119	KUCHYŇA	81,16
120	KUCHYŇA	81,16
121	KUCHYŇA	81,16

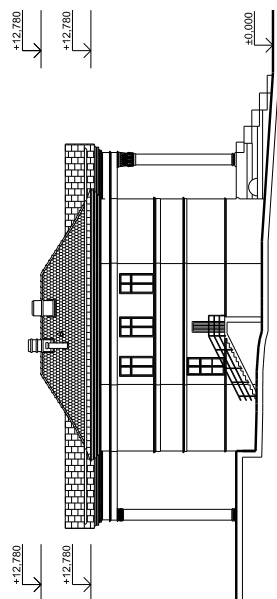
1.4. ARCH. PROJEKT	ING. J. BEŇO, ING. P. ŠTRBA, ING. J. BEŇO, ING. J. BEŇO
1.5. NP	ING. J. BEŇO, ING. P. ŠTRBA
1.6. VÝKRES	ING. J. BEŇO, ING. P. ŠTRBA
1.7. MESTO STAVBY	DOLNÁ KRUPÁ, ILLAVSKÁ UL. 2, 527 09
1.8. NÁZOV STAVBY	OBNOVA AREÁLU A KAŠTIELA DOLNÁ KRUPÁ, SPOJENÉHO S BEETHOVENOVSKOU TRADÍCIOU
1.9. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP
1.10. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP
1.11. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP
1.12. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP
1.13. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP
1.14. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP
1.15. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP
1.16. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP
1.17. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP
1.18. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP
1.19. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP
1.20. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP
1.21. PÔDORYS	PÔDORYS 1. NP

LEGENDA MIESTNOSTÍ		
Č.Ú.	NÁZOV MIESTNOSTI	PLOCHA (m2)
201	CHODBA	113,40
202	PREDSEŇ	5,45
203	SKLAD PRÁZDIA	10,25
204	CHODBA	10,25
205	HUDBNÝ SALÓN	54,30
206	IDEA	36,00
207	PREDSEŇ	5,59
208	KUPEĽNÁ + WC	2,60
209	IDEA	17,90
210	PREDSEŇ	4,15
211	KUPEĽNÁ + WC	2,60
212	IDEA	12,40
213	PREDSEŇ	3,40
214	KUPEĽNÁ + WC	3,70
215	IDEA	12,40
216	PREDSEŇ	4,16
217	KUPEĽNÁ + WC	2,86
218	IDEA	12,80
219	PREDSEŇ	4,16
220	KUPEĽNÁ + WC	4,16
221	PREDSEŇ	3,80
222	IDEA	11,80
223	KUPEĽNÁ + WC	3,30
224	PREDSEŇ	3,10
225	IDEA	12,10
226	KUPEĽNÁ + WC	4,35
227	PREDSEŇ	2,08
228	KUPEĽNÁ + WC	2,60
229	IDEA	12,80
230	IDEA	20,30
Č.Ú.	NÁZOV MIESTNOSTI	PLOCHA (m2)
231	PREDSEŇ	2,40
232	IDEA	12,80
233	KUPEĽNÁ + WC	4,30
234	PREDSEŇ	12,60
235	IDEA	12,80
236	KUPEĽNÁ + WC	4,00
237	PREDSEŇ	1,5
238	IDEA	14,80
239	KUPEĽNÁ + WC	3,80
240	HUDBNÝ SALÓN	26,40
241	IDEA	32,50
242	PREDSEŇ	3,80
243	KUPEĽNÁ + WC	12,70
244	IDEA	3,30
245	PREDSEŇ	4,50
246	KUPEĽNÁ + WC	3,00
247	IDEA	19,80
248	PREDSEŇ	2,80
249	KUPEĽNÁ + WC	3,80
250	IDEA	14,80
251	PREDSEŇ	6,00
252	KUPEĽNÁ + WC	4,00
253	IDEA	14,00
254	PREDSEŇ	3,00
255	KUPEĽNÁ + WC	4,00

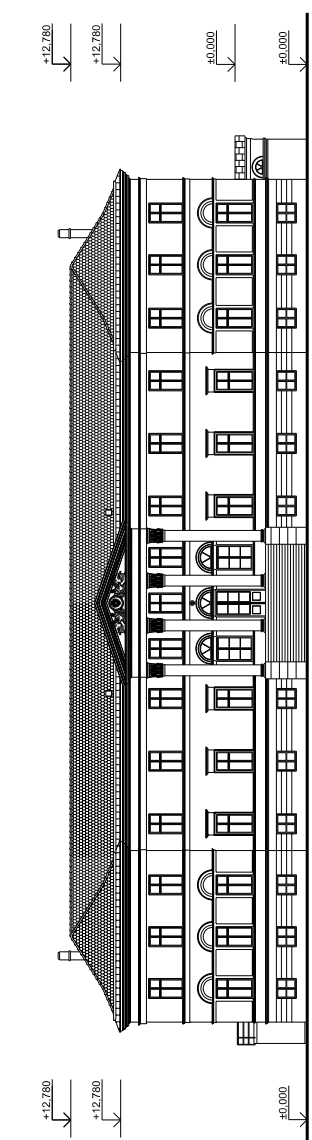
HL. ARCH. PROJEKTU	ING. JAROS. JAROS. DOBRIŠTA	ING. ARCH. EML. JUDAS
POS. STAVBY	ARCH. JAROS. DOBRIŠTA	ARCH. EML. JUDAS
VERZIJA	ING. JAROS. DOBRIŠTA	ING. ARCH. EML. JUDAS
MESTO	DOVA KRUPA, HLAVNÁ UL. S. 77/108	
NÁZOV STAVBY	OBNOVA AREÁLU A KAŠTIEĽA DOLNÁ KRUPÁ, SPOJENÉHO S BEETHOVENOVSKOU TRADIČIOU	
OBŠAH VÝKRESU	PÓDORYS 2.NP	PÓDORYS STAV.
MÉRKA	1:150	VÝKRES Č.

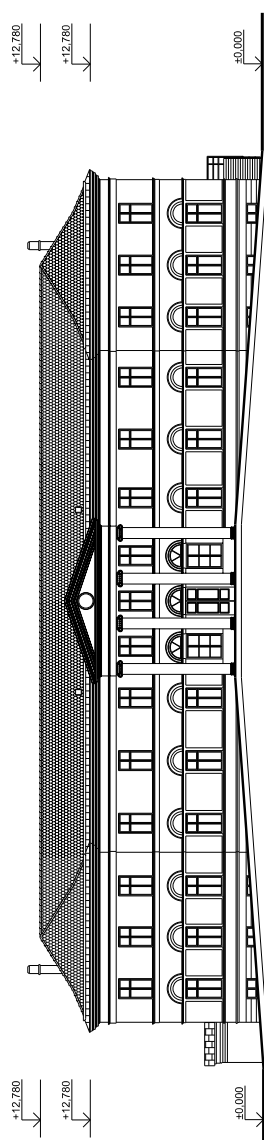
POHĽAD BOČNÝ - JUHOVÝCHODNÝ M 1:100

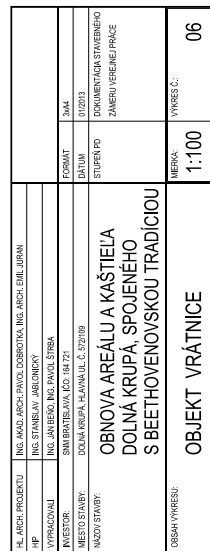
POHL'AD BOČNÝ - SEVEROZÁPADNÝ M 1:100

[illegible]

POHL'AD ZADNÝ (Z PARKU) - JUHOZÁPADNÝ M 1:100

POHLED ČELNÝ - SEVEROVÝCHODNÝ

OPIS KULTÚRNEJ PAMIATKY VRÁTANE JEJ TECHNICKÉHO STAVU

Kaštieľ stojí na najstaršej komunikácii obce, ktorá vedie na severozápad do obce Horná Krupá a na juhovýchod do Trnavy. V rámci zástavby obce je situovaný v jej západnej časti. Hlavný vstup je zo severovýchodnej strany, od ulice, kde je okolo zástavba rodinných domov. Vstupná brána do areálu kaštieľa lícuje s uličnou čiarou, kaštieľ je zasunutý v parcele a jeho areál je aj po stranách a za ním. Za kaštieľom je rozsiahly park s vodnými plochami a rôznymi stromami. Vstupná brána je dvojkrídlová, kovaná, vložená medzi kamenné piliere. Po bokoch brány sú ďalšie užšie bránky pre peších, po bokoch opäť s kamennými piliermi, ktoré sú ale nižšie. Kovaná výplň brány je tvorená vertikálnymi tyčami dekorovanými akantovou a rastlinnou ornamentikou. Celá brána vznikla v 2. polovici 18. storočia. Na východnej strane ulice, pri vstupnej bráne leží malý objekt vrátnice, priečelím orientovaný na severozápad. Okrem klasicistickej vrátnice stojí v blízkosti kaštieľa po jeho juhovýchodnej strane barokový dvojpodlažný dom záhradníka, dnes tzv. Beethovenov dom. Má štvorcový pôdorys a manzardovú strechu.

KAŠTIEĽ

Samotný kaštieľ je orientovaný hlavným priečelím na severovýchod. Má obdĺžnikový pôdorys, z ktorého hmoty vystupujú v strede pozdĺžnych strán portiky. Kaštieľ má tri podlažia, spodné je polozapustené zo strany záhrady (juhozápad), označované ako I. PP, vyššie podlažia sú nadzemné. Terén sa na severovýchodnej strane mierne znižuje do bokov, najvyšší je pri portiku, čím je I. PP celé pod úrovňou terénu, avšak medzi terénom a fasádou je priečelím pozdĺžny anglický dvorček. Na opačnej strane – juhozápadnej – sú okenné otvory nad úrovňou terénu. Stredná časť s vybiehajúcimi portikami je 3-osová a jej fasáda mierne predstupuje. Predstupujúce sú aj bočné rizality v rovnakej šírke 3 osí. Kaštieľ je ukončený zalomenou sedlovou strechou s valbovými strechami na krajoch. Objekt má viacero vstupov. Hlavný je v strede severovýchodnej fasády, pandantom mu je vstup do záhrady v strede juhozápadnej fasády. Okrem toho sú dva vstupy na juhovýchodnej strane, jeden vedie priamo do kuchyne a druhý na bočné schodisko. Samostatný vstup má aj kotolňa, je na severovýchodnej strane, v 2. osi I. PP v smere od severu. Dispozične je kaštieľ medzi podlažiami prepájaný dvomi vnútornými schodiskami. Hlavné je severne od centrálneho priestoru a bočné je na juhovýchodnej strane. Pozdĺžne sú jednotlivé miestnosti na každom podlaží prepojené chodbou.

I. PP

Podzemné podlažie je zo strany od záhrady – juhozápadnej – polozapustené s okennými otvormi nad úrovňou terénu, zo strany severovýchodnej od ulice je pod úrovňou zeme, avšak popri fasáde prebieha úzky anglický dvorček, vďaka ktorému je podlažie presvetlené. Terén sa na tejto strane mierne znižuje do bokov, najvyšší je pri portiku. Osovostotvorov podlažia kopíruje vyššie podlažia. Na I. PP vedú tri vstupy, všetky sú do interiérov doplnené schodiskami. Dva vstupy sú na juhovýchodnej fasáde, jeden vedie do kuchyne č. 007 a druhý na schodisko č. 108, ktoré prepája všetky podlažia kaštieľa až do krovu. Tretí vstup je na severovýchodnej strane a vedie do priestorov kotolne č. 017. Dispozícia podlažia je v základe dvojtraktová, v juhovýchodnej časti sekundárnymi zásahmi vznikol trojtrakt s centrálnou chodbou. Ústredným priestorom celej dispozície je priestor č. 012, prístupný zo všetkých strán. Je to najrozsiahlejšia miestnosť, ďalšie sú po bokoch. Ostatné miestnosti sú menšie a väčšina z nich má dnes funkciu pomocných priestorov kuchyne a kotolne.

Miestnosť č. 001 je chodbou vedúcou od schodiska na JV strane cez zhruba 1/3 dĺžky kaštieľa. Chodba je úzka, na pôdoryse písmena L, v JV polovici rozšírená odskokom po priečku medzi miestnosťami č. 004 – 011. Pri vstupe zo schodiska chodba vybieha SV smerom, kde má 3 vstupy. Na JV strane ide o malé miestnosti č. 021 a 005, na Sv strane miestnosť č. 006. Druhá časť chodby vedúca SZ smerom má na SV strane vstupy do miestností č. 007, 008 a na konci č. 002. Pri schodisku je klenba placka, v SV časti valená, rovnako aj v časti pri miestnosti č. 007. V SZ časti je na JZ strane chodby nábeh valenej klenby, ktorá pokračuje do miestností č. 002, 008, 009, 010. Steny sú opatrené bielymi štvorcovými obkladačkami. Vyššie a na klenbe je biely náter. Vstupné otvory do miestností č. 008, 002, 005, 021 majú kovové zárubne a drevotriekové výplne. Vstup do miestností č. 006 a 007 má kazetovú jednokrídlovú výplň s bielym náterom. Na podlahe je štvorcová dlažba sivobielej farby. Stavebno-technický stav miestnosti je narušený

zavlhnutím, všetky povrchy sú opotrebované.

Miestnosť č. 002 tvorila pôvodne s miestnosťami č. 001 (SZ časť) a č. 008, 009 a 010 jednu miestnosť. Je úzka, pozdĺžna, na JV strane sú vstupy do priestorov toaliet č. 009 a 010, na JZ strane do chodby č. 001 a na SZ strane pri severnom kúte do miestnosti č. 003. Majú kovové zárubne a drevotrieskové výplne. Na SV a JZ strane chodby je nábeh valenej klenby. Steny sú opatrené bielymi štvorcovými obkladačkami. Na podlahe je štvorcová dlažba bielej farby. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý, všetky povrchy sú opotrebované.

Miestnosť č. 003 má pôdorys písmena L, na JV strane vybieha JZ smerom, kde je aj širšia a zaklenutá valenou klenbou. Tu má na JZ strane vstup do miestnosti č. 011, so segmentovým záklenkom a bez výplne i zárubne. V styku zalomenia chodby je klenba placka, pod ňou na JV strane vstup so segmentovým záklenkom do chodby č. 002. V druhej časti má chodba valenú klenbu s lunetovými výsečami oproti sebe a na JZ strane dva vstupy do miestnosti č. 011, so segmentovými záklenkami, bez výplní a zárubní. Na SZ konci chodby sú 3 schodiskové stupne a na podeste dvojkrídlová plechová výplň vstupu do malej miestnosti Ústredňa. Na JZ strane tejto podesty je nástup na hlavné schodisko vedúce cez I. NP až na II. NP. Steny aj klenby majú biely náter, na podlahe je sivá štvorcová mramorová dlažba. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý.

Miestnosť č. 004 leží v južnom kúte dispozície kaštieľa, má obdĺžnikový pôdorys a tri vstupy. Na JV strane je vstup z exteriéru schodiskom z malej prístavby. Vstup má dvojkrídlovú výplň s vertikálnych úzkych latic s bielym náterom. V strede SV strany je vstup z chodby č. 001. Po bokoch vstupu s rovným prekladom sú niky so vstavanými skrinkami. Na SZ strane je vstavok s dvojkrídlovou výplňou. Tri okenné otvory majú rovné prekklady a dvojité dvojkrídlové výplne zo 70. rokov 20. storočia. Kuchyňa má rovný strop, na stenách do výšky 2/3 biele štvorcové kachličky a na podlahe okrovú protišmykovú dlažbu. Steny a strop sú biele. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý, povrchy sú opotrebované.

Miestnosť č. 005 sa nachádza vo východnom kúte dispozície kaštieľa, má vstup na SZ strane pri západnom kúte. Okno je na SV strane, má segmentový záklenok a dvojité dvojkrídlové výplne zo 70. rokov 20. storočia. Miestnosť má dve polia klenby v tvare placky delené medziklenbovým oblúkom. Steny aj klenba majú biely náter, na podlahe je štvorcová oranžová dlažba. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý, povrchy sú opotrebované.

Miestnosť č. 006 má obdĺžnikový pôdorys, leží pri SV fasáde JV rizalitu, medzi miestnosťami č. 007 a 005. Miestnosť má na SZ strane niku s rovným prekladom, vstup z chodby č. 001 má rovný preklad a jednokrídlovú kazetovú výplň s bielym náterom. Okenný otvor je vložený pod vyvýšením vo valenej klenbe. Výplň je dvojitá dvojkrídlová. Valená klenba a steny majú biely náter, na podlahe je okrová štvorcová dlažba. Stavebno-technický stav miestnosti je narušený zavlhnutím, nátery sú uvoľnené a miestami chýbajú.

Miestnosť č. 007 je prízemím bývalej kaplnky. Má obdĺžnikový pôdorys so zaoblenými kútmi na SV strane. Vstup je v strede JZ steny, má kazetovú jednokrídlovú výplň s bielym náterom. V 1/3 dĺžky miestnosti pri vstupe je valená klenba, v SV časti je rovný strop. Okenný otvor s rovným prekladom má dvojitú dvojkrídlovú výplň. Náter klenby, stien a stropu je biely, na podlahe je štvorcová bordová dlažba. Stavebno-technický stav miestnosti je narušený zavlhnutím, ktoré je výrazné v južnom kúte v klenbe, nátery sú uvoľnené a miestami chýbajú.

Miestnosť č. 008 má obdĺžnikový pôdorys a na JZ strane má vstavané priečky zo 70. rokov 20. storočia. Okenný otvor so segmentovým záklenkom má dvojitú dvojkrídlovú výplň. Vstupná výplň na JZ strane z chodby č. 001 je nová, s oceľovou zárubňou a drevotrieskovou výplňou. Miestnosť má valenú klenbu s lunetovou výsečou nad oknom, náter stien aj klenby je biely, na podlahe je biela dlažba.

Miestnosti č. 009 a 010 sú novými sociálnymi priestormi vytvorenými v 70. rokoch 20. storočia. Majú biele nátery, obklad z bielych obkladačiek a rovnakú dlažbu. Na SV strane je okenný otvor so segmentovým záklenkom, ktorý má dvojitú dvojkrídlovú výplň. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý, povrchy sú opotrebované.

Miestnosť č. 011 leží na JV od centrálnej sály, SZ od kuchyne č. 004. Má obdĺžnikový pôdorys s 3 vstupmi a 3 okennými otvormi. Vstup na SZ strane vedie do sály č. 012, je široký so segmentovým záklenkom, bez výplne. Bez výplne je aj vstup na SV strane pri severnom kúte. Tretí vstup do kuchyne má zošikmené oste-

OPIS KULTÚRNEJ PAMIATKY VRÁTANE JEJ TECHNICKÉHO STAVU

nia a rovný preklad. Výplň je dvjkrídlová, zo 70. rokov 20. storočia. Okenné otvory sú pod čelom klenby, so segmentovými záklenkami. Výplne okien sú dvojité, dvojkrídlové. Miestnosť má tri polia klenieb v tvare placky na pásoch. Polia majú po obvode plytkú obvodovú lištu. Náter stien aj klenby je biely, na podlahe sú jednoduché parkety ukladané do pásov. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý.

Miestnosť č. 012 sa nachádza v strednej časti dispozície, má obdĺžnikový pôdorys, ktorého JZ strana mierne vybieha z líca fasády. Miestnosť je prístupná zo všetkých strán – zo SZ strany je prepojená s miestnosťou č. 014, na JV strane s miestnosťou č. 011. Vstupy majú rovnaký tvar, rovné ostenia a plytký segmentový záklenok. Na SV strane sú dva vstupy z chodby č. 003, sú užšie a majú plytké segmentové záklenky, ostenia rovné. Na JZ strane sú opäť dva otvory vedúce do priestoru pod schodiskom portika č. 013. Vstupy so segmentovými záklenkami majú ostenia zošíkmené vždy jedným smerom – do bokov. Všetky vstupné otvory sú bez výplní a bez zárubní. Miestnosť má v strede pilier, na ktorý dosadajú klenby v tvare placky. Z piliera vybiehajú na všetky strany medziklenbové pásy dosadajúce pri stenách na plytké prístenné pilastre. Náter stien aj klenby je biely, na podlahe sú jednoduché parkety ukladané do pásov. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý.

Miestnosť č. 013 je pod schodiskom portika na JZ strane. Je úzka, na obdĺžnikovom pôdoryse. Vstupy sú dva z miestnosti č. 012, so segmentovými záklenkami a majú ostenia zošíkmené vždy jedným smerom – do bokov. Miestnosť presvetľujú okenné ostenia na SZ a JV strane, majú polkruhový záklenok a dvojkrídlovú výplň, v hornej časti sú po bokoch pevné krídla a v strede vetrák. Na JZ strane miestnosti sú 3 hlboké niky s polkruhovými záklenkami, oproti nim sú po bokoch vstupy a v strede plytká nika. Miestnosť má 3 polia klenieb v tvare placky, s medziklenbovými pásmi. Náter stien aj klenby je biely, na podlahe sú jednoduché parkety ukladané do pásov. Stavebno-technický stav miestnosti je narušený zavlhnutím.

Miestnosť č. 014 má obdĺžnikový pôdorys, je situovaná SZ od sály č. 012, odkiaľ je aj sprístupnená širokým vstupom so segmentovým záklenkom a bez zárubne i výplne. Na JZ strane má 3 okenné otvory so segmentovým záklenkom a dvojitou dvojkrídlovou výplňou. Na severnej strane má miestnosť nárožné skosenie. Klenba je valená s lunetovými výsečami, jej náter je biely, rovnako ako stien. Na podlahe sú jednoduché parkety ukladané do pásov. Stavebno-technický stav miestnosti je mierne narušený zavlhnutím.

Miestnosť č. 015 slúži ako kotolňa, spolu s miestnosťami SZ rizalitu č. 015, 017, 018, 019. Má obdĺžnikový pôdorys a prístup z miestnosti č. 017. Vstup je vložený v západnom kúte miestnosti a vedie v ňom zároveň schodisko. Miestnosť má v strede dĺžky po bokoch stien vybiehajúce piliere s medziklenbovým pásom, tretí pilier je v strede JV steny. Klenba miestnosti je v dvoch poliach valená s lunetovými výsečami. Okenné otvory sú 2 na SV strane, so segmentovými záklenkami a dvojitou dvojkrídlovou výplňou. Náter stien a klenby je biely, v spodnej časti sú biele štvorcové obkladačky. Na podlahe je okrová dlažba. Stavebno-technický stav miestnosti je narušený zavlhnutím, povrchy sú výrazne opotrebované. V miestnosti je vložená konštrukcia plynovej kotolne.

Miestnosť č. 016 má obdĺžnikový pôdorys a leží v západnom kúte pôdorysu kaštieľa. Vstup má na SV strane z chodby č. 017, vstupná výplň je plechová nová. Miestnosť má zníženú podlahu o cca 100 cm kvôli staršiemu spôsobu vykurovania olejmi. Na JZ strane má 3 okenné otvory vsadené v nikách, majú dvojité dvojkrídlové výplne. Miestnosť má valenú klenbu s trojicou lunetových výsečí oproti sebe. Náter klenby a miestnosti je biely, výrazne poškodený zavlhnutím. Podlaha je betónová.

Miestnosť č. 017 je chodbou kotolne, má pôdorys písmena T a vstup priamo zo SV fasády s dvojkrídlovou výplňou. Od vstupu vedie betónové schodisko. Na SV strane sú vstupy do miestností č. 018 a 020, za rohom do miestnosti č. 015. V SZ časti sú oproti sebe vstupy do miestností č. 016 a 019. Chodba má kombinované valené klenby a v tvare placky, náter je biely, podlaha betónová. Stavebno-technický stav miestnosti je narušený zavlhnutím a mechanickými poškodeniami, náter je na veľkej ploche opadaný, popod klenbu vedú rúry kotolne.

Miestnosť č. 018 má štvorcový pôdorys a vstup zo SZ strany z chodby č. 017. Výplň je nová, plechová. Okenný otvor so segmentovým záklenkom má dvojité dvojkrídlové výplne. Klenba je valená, s bielym náterom, na stenách ružový keramický obklad. Na podlahe je štvorcová dlažba zo 70. rokov 20. storočia. V JZ stene je nika so segmentovým záklenkom. Stavebno-technický stav miestnosti je narušený zavlhnutím a opotrebovaním.

Miestnosť č. 020 má obdĺžnikový pôdorys, vstup na SZ strane s plechovou výplňou. Klenba je valená, na SV strane je nika so záklenkom. Náter stien aj klenby je biely, narušený poškodením.

Miestnosť č. 021 je pod schodiskom č. 108 na JV strane kaštiela. Má obdĺžnikový pôdorys a strop tvorí spodná časť schodiskových stupňov. Náter je biely.

I. NP

Prízemie kopíruje v základe dispozíciu I. PP. V centre je obdĺžniková sála a po jej bokoch pozdĺžne priestory. Chodba prebieha popri SV strane sály a do bokov, kde sa zalamuje. Všetky miestnosti majú rovný strop.

Miestnosť č. 101 je vstupnou chodbou z exteriéru a má šírku sály. Na protiľahlých stranách má zrkadlovo orientovaný v strede vstup (z exteriéru a oproti do sály č. 104). Po bokoch sú dvojice okenných otvorov, všetky otvory majú polkruhové záklenky. Pevný svetlák v polkruhovej časti je od krídel delený rímsou s profiláciou a je presklený, s tromi tabuľkami radiálne usporiadanými od spodného polkruhu. Vstupná výplň do sály má v spodnej $\frac{1}{4}$ dve plné krídla, hore majú vysokú presklenú vertikálnu kazetu. Okenné výplne majú hore rovnaký polkruhový svetlák, dvojica mladších krídel je delená na tri rovnaké tabuľky nad sebou. Rovnaké okenné výplne sú aj do exteriéru, vstupná výplň z exteriéru je zo 70. rokov 20. storočia, plná. Rímasy výplní prechádzajú aj ako murované cez steny. Po obvode polkruhových záklenkov prebieha jednoduchá šambrána. Na nárožiach chodby sú na SZ a JV strane prístenné pilastre s rímsovými hlaviciami, ktoré držia preklady medzi SZ a JV stenou. Po obvode stropu je úzka profilovaná rímša. Priestor ďalej pokračuje na SZ stranu po celej šírke schodiska. Aj tu sú prístenné pilastre držiace preklady. Na SZ strane je vstup s rovným prekladom s dvojkrídlovou presklenou výplňou (IS, položka č. 302). Na podlahe je mramorová sivohnedá leštená dlažba, pokračujúca plynule do priestorov č. 102 a 103. Náter stien aj stropu je biely. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý.

Miestnosť č. 102 je na JV strane chodby č. 101 a prechádza až cez rizalit na schodisko č. 108. Priestor chodby má pôdorys písmena L, kde JV strana je úzka so vstupmi do miestností č. 112, 111, 110 a 109 na SV strane a č. 107 na JZ strane. Na JZ strane je ešte vstup do miestnosti č. 106, pri západnom kúte priestoru č. 102. Miestnosť má vložený pilier SV od miestnosti č. 106. Časť chodby v šírke miestnosti č. 111 má valenú klenbu, zvyšok nový podhľad. Na SV strane sú 2 okenné otvory s rovným prekladom a štvortabuľkovými dvojitými výplňami. Náter stien i stropu je biely. Na podlahe je mramorová sivohnedá leštená dlažba. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý.

Miestnosť č. 103 je na SZ strane od chodby č. 101, má pôdorys písmena L. Na SV strane je medzi miestnosťami č. 101 a 114, potom v zalomení prechádza cez stred dispozície rizalitu. Na nárožiach má preklady, ktoré vymedzujú plochy stropov s obvodovou rímsou. Na SZ strane ústi chodba do miestnosti č. 115. Na JZ strane má chodba vstup do miestností č. 113 a 105. Obidva majú rovné preklady a plné výplne zo 70. rokov 20. storočia. Náter stien aj stropu je biely. Na podlahe je mramorová sivohnedá leštená dlažba. Stavebno-technický stav je dobrý.

Miestnosť č. 104 je najreprezentatívnejšou v celom kaštieli. Má obdĺžnikový pôdorys a vstupy zo všetkých 4 strán. Na JZ strane má miestnosť 3 osi, v strednej je vstup na portikus so schodiskom smerom do záhrady. Po bokoch sú okenné výplne. Rovnaké radenie aj výplne sú na protiľahlej SV strane. Vstupná výplň má v spodnej $\frac{1}{4}$ dve plné krídla, hore majú vysokú presklenú vertikálnu kazetu. Okenné výplne majú hore rovnaký polkruhový svetlák, dvojica mladších krídel je delená na tri rovnaké tabuľky nad sebou. Aj ďalšie 2 steny sú zrkadové – oproti sebe sú vstupy s dvojkrídlovými výplňami vedúce do miestností č. 106 na JV a 105 na SZ strane. Výplne sú v obložkových zárubniach (IS, položka č. 301), zdobené kazetami s konkávnymi rohmi. Každé krídlo má trojicu barokových závesov s profilovanými koncovkami. Uzatvárajú sa zástrčkovým systémom. V strede krídel je kruhové držadlo. Rovnakú podobu majú aj 2 výplne vstavných skriň umiestnených symetricky oproti sebe na rovnakých stenách ako vstupy. V strede týchto stien sú oproti sebe mramorové kozuby (IS, položka č. 201). Niku s polkruhovým pôdorysom rámuje kamenné ostenie s rovným prekladom. V strede prekladu je vložený reliéf mušle. Miestnosť má iluzívnu výmalbou (IS, položka č. 701) zdobené všetky obvodové steny aj strop nad fabiónovou rímsou. Výjavy tvorí alegorická architektúra doplnená na strope figurálnym prvkom. Každú stenu členia 4 kónické iluzívne pilastre sto-

OPIS KULTÚRNEJ PAMIATKY VRÁTANE JEJ TECHNICKÉHO STAVU

jace na vyvýšených sokloch. V nike stojí dekoratívna štylizovaná váza s kvetinami na dvojnohom podstavci dekorovanom opäť rokajom a akantom. Nad nikami sú kruhové medailóny s bustami v profile, v gréckom odeve s helmico. Pilastre členiace steny držia zalamovanú obvodovú rímsu. Na strope je po obvodě dekoratívna iluzívna arkáda nadväzujúca na výmalbu stien. V centre je na neutrálnom pozadí s oblakmi výjav z mytológie. Zobrazuje boha vojny Marsa vo vojenskom odeve s kopijou, kruhovým štítom, prilbou a v brnení. Ares sa vznáša na oblaku a po jeho pravicí je žena s ratoľstou v pravej ruke. Ide o Venušu, pod nimi je chrbtom otočený nahý Amor. Cez plochu stropu a centrálny výjav Marsa a Venuše prechádzajú v páse symboly zverokruhu. Na podlahe je parketová podlaha ukladaná do dekoratívnych štvorcov vyplnených hviezdicovým ornamentom. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý, freska si vyžaduje reštaurovanie. Parkety podlahy majú uvoľnené spoje.

Miestnosť č. 105 leží SZ od sály č. 104. Má obdĺžnikový pôdorys a presvetľujú ju 3 okenné otvory na JZ strane. Okenná výplň je vložená v nike s rovným prekladom a s dreveným obložením (IS, položka č. 304). Výplň má zachované aj pôvodné okenice, ktoré sa skladajú z trojice zalamovacích krídel. Okenné krídla sú 4, spodné vertikálne majú výšku 2/3 a horné 1/3. Spodné je členené na 8 tabuliek v 2 stĺpcoch, horné na 4 tabuľky v 2 stĺpcoch. Miestnosť má 3 vstupy – rovnaké dva sú oproti sebe na JV a SZ strane vyosené k fasádnej stene. Výplne sú v obložkových zárubniach (IS, položka č. 301), zdobené kazetami s konkávnymi rohmi. Každé krídlo má trojicu barokových závesov s profilovanými koncovkami. Uzatvárajú sa zástrčkovým systémom. Vstup na SV strane pri severnom kúte má rovný preklad a výplň z 2. polovice 20. storočia. Po obvodě miestnosti prebieha popod strop profilovaná rímsa (IS, položka č. 703). Náter stien aj stropu je biely. Na podlahe je parketová podlaha ukladaná do dekoratívnych štvorcov vyplnených hviezdicovým ornamentom. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý, parkety podlahy majú uvoľnené spoje.

Miestnosť č. 106 má rovnaký pôdorys ako miestnosť č. 105. Leží JV od sály č. 104 a je vstupmi prepojená s miestnosťou č. 107 na JV strane a chodbou č. 102 na SV strane. Vstupy do miestností č. 104 a 107 sú totožné, v obložkových zárubniach (IS, položka č. 301), zdobené kazetami s konkávnymi rohmi. Vstup v SV stene pri severnom kúte má dvojkridlovú výplň v obložkovej zárubni (IS, položka č. 302). Plné krídlo je členené trojicou kaziet nad sebou. Horná a spodná sú štvorcové, stredná obdĺžniková a sú vymedzené len trojicou obvodových úzkych líšt, ktoré sú na hladké krídlo pribité klinčekami. Zárubňa je ale dvojité, zo strany miestnosti č. 106 užšia a rovnakej konštrukcie ako zárubne do miestností č. 107 a 104. Okenné výplne sú vložené v nike s rovným prekladom a s dreveným obložením (IS, položka č. 304). Výplň má zachované aj pôvodné okenice, ktoré sa skladajú z trojice zalamovacích krídel. Okenné krídla sú 4, spodné vertikálne majú výšku 2/3 a horné 1/3. Spodné je členené na 8 tabuliek v 2 stĺpcoch, horné na 4 tabuľky v 2 stĺpcoch. Strop má preklad medzi SV a JZ stenou, situovaný medzi okennými otvormi na JV strane. Po obvodě miestnosti prebieha popod strop profilovaná rímsa (IS, položka č. 703), ktorá obieha aj okolo prekladu. Náter stien aj stropu je biely. Na podlahe je parketová podlaha ukladaná do dekoratívnych štvorcov vyplnených hviezdicovým ornamentom. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý, parkety podlahy majú uvoľnené spoje.

Miestnosť č. 107 má obdĺžnikový pôdorys, zaberá celú šírku JV rizalitu na JZ strane. Má vstup z miestnosti č. 106 na SZ strane pri západnom kúte. Výplň je v obložkovej zárubni (IS, položka č. 301), zdobená kazetami s konkávnymi rohmi. Každé krídlo má trojicu barokových závesov s profilovanými koncovkami. V SV stene pri severnom kúte je jednokridlová plná vstupná výplň členená kazetami. Na JZ strane má miestnosť 3 okenné otvory v nike s rovným prekladom a s dreveným obložením (IS, položka č. 305). Okenice sa skladajú z krídel – jedno je plné, druhé 2 x zalomené. Krídla sú 4, spodné vertikálne majú výšku 2/3 a horné 1/3, každé má 1 tabuľku. Výplň je dvojité a opatrená fládrovaním. V strede SV steny je mramorový kozub (IS, položka č. 202). Má kovovú vložku. Preklad má 3 zrkadlá s obvodovými líštami. Hore je posadená profilovaná rímsa, spodná línia rímsy je zdobená zuborezom. Miestnosť aj strop má biely náter. Po obvodě miestnosti prebieha popod strop profilovaná rímsa (IS, položka č. 703). Na podlahe je parketová podlaha ukladaná do dekoratívnych štvorcov vyplnených hviezdicovým ornamentom. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý, parkety podlahy majú uvoľnené spoje.

Priestor č. 108 je schodiskom prebiehajúcim od I. PP až do krovu (IS, položka č. 206). Schodisko na obdĺžnikovom pôdoryse má nárožia pri exteriérovom múre zalomené. Medzi schodiskom I. PP – I. NP je

podesta so vstupom do exteriéru, schodisko z I. NP na II. NP je točité bez podesty, rovnako aj schodisko do krovu. Stupne medzi I. NP – II. NP a II. NP – krovom majú dvojicu kovových ôk pre uchytenie koberca tyčou. Rovnaké stupne vedú aj do krovu, bez ôk. Stupne sú tesané z 1 kusa kameňa, majú predsadenú nášľapnú plochu so zaoblenou hranou a s profiláciou – vloženou hranatou lištou. Náter stien je biely.

Miestnosť č. 109 a 110 tvoria sociálne zariadenia, ktoré sú ako samostatná hmota vložené do priestoru č. 102. Na JV strane od nich je miestnosť č. 111, JZ chodba č. 102, z ktorej sú prístupné. Celé vybavenie priestorov je zo 70. rokov 20. storočia, obklady aj nátery biele. Presvetľuje ich jeden okenný otvor predeľný v strede priečkou. Stavebno-technický stav priestorov je narušený, povrchy sú opotrebované.

Miestnosť č. 111 je pôvodným horným podlažím kaplnky. Spolu s miestnosťou č. 007 tvorili jeden vysoký priestor. Má obdĺžnikový pôdorys so zaoblenými kútmi na SV strane. Vstup je v strede JZ steny, má kazetovú výplň s bielym náterom (IS, položka č. 308). Dvojkridlová výplň je vložená v otvore s rovným prekladom. Má rámovú konštrukciu a obložkovú zárubňu. Zárubňa je po obvode profilovaná, vnútorná plocha má v preklade jednu obdĺžnikovú kazetu a po bokoch sú dve kazety nad sebou. Rovnaké kazety s obvodovou profiláciou a hladkým zrkadlom sú aj na krídlach z obidvoch strán. Zo strany miestnosti č. 111 je krabicový zámok. Okenný otvor má rovný preklad, dvojitá výplň je 4-kridlová. Otvor je vložený v širokej nike so segmentovým záklenkom, pričom okno je vložené v ľavej časti niky. Priestor medzi okennou výplňou a pravým ostením niky je plný murovaný, ale zošíkmený. Miestnosť má po obvode pod stropom profilovanú predsadenú rímsu. Nad okenným otvorom je rímsa vyvýšená do podoby segmentového oblúka kopírujúc záklenok okenného otvoru. Výjav na stope tvorí holubica na nebesiach. V centre kompozície je holubica s rozprestretými krídlami, z ktorej vychádzajú radiálne rozmiestnené lúče na okrovom pozadí. Okolo je kruh z obláčikov. Pozadie celého výjavu je modré, doplnené zhlukmi kupolovitých obláčikov. Náter stien a rímsy je biely. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý.

Miestnosť č. 112 sa nachádza vo východnom rohu pôdorysu. Má obdĺžnikový pôdorys a vstup z chodby č. 102 na JZ strane pri západnom kúte miestnosti. V strede JZ steny je pilaster, ktorý na stenu dosadá zaoblením. Na SV stene sú dva okenné otvory s rovnými prekladmi. Výplň je dvojitá, štvorkridlová. Po obvode stropu je fabión s rímsou (IS, položka č. 703). Steny aj strop majú biely náter. Na podlahe sú parkety. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý.

Miestnosť č. 113 sa nachádza v SZ rizalite. Má obdĺžnikový pôdorys a dva vstupy. Vstup na JV strane vedie do miestnosti č. 105. Má obložkovú zárubňu (IS, položka č. 301), zdobenú kazetami s konkávnymi rohmi. Každé krídlo dvojkridlovej výplne má trojicu barokových závesov s profilovanými koncovkami. Uzatvárajú sa zástrčkovým systémom. Druhý vstup je na SV strane pri východnom kúte. Má rovný preklad a jednokridlovú plnú výplň zo 70. rokov 20. storočia. Na JZ strane sú 2 okenné otvory v nike s rovným prekladom a s dreveným obložením (IS, položka č. 305). Okenice sa skladajú z krídel – jedno je plné, druhé 2 x zalomené. Krídla sú 4, spodné vertikálne majú výšku 2/3 a horné 1/3, každé má 1 tabuľku. Výplň je dvojitá a opatrená fládrovaním. Strop má fabiónovú rímsu (IS, položka č. 703). Náter stien a stropu je biely. Na podlahe je parketová podlaha ukladaná do dekoratívnych štvorcov vyplnených hviezdicovým ornamentom. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý, parkety podlahy majú uvoľnené spoje.

Miestnosť č. 114 sa nachádza SZ od centrálneho schodiska. Má štvorcový pôdorys so vstupom na JV strane. Vstup má rovný preklad a dvojkridlovú jednoduchú výplň. V západnom kúte je komín na obdĺžnikovom pôdoryse. V strede SV múra je okenný otvor s obložením. Výplň je dvojitá 4-kridlová. Náter stien a stropu je biely. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý.

Miestnosť č. 115, 116, 117, 118, 119, 120 a 121 tvoria samostatný byt prístupný cez chodbu č. 103. Byt sa nachádza v SZ rizalite. Najväčšou miestnosťou je č. 121, presvetlená dvoma okennými otvormi, strop má fabiónovú rímsu. Vstup je zo SZ strany z miestnosti č. 115. Priestory č. 115, 116, 118 a 119 majú nové priečky, okenný otvor má len miestnosť č. 116 smerom na SZ. Tieto miestnosti majú valenú klenbu. Miestnosť č. 117 má rovný strop, č. 120 klenbu v tvare placky.

II. NP

Horné podlažie kopíruje dispozíciu I. NP s dvojicou schodísk. Nad sálou č. 104, ktorá je oproti iným miestnostiam I. NP vyvýšená, sa nachádzajú pomocné priestory č. 202, 203, 204, 205, 205a, 205b, 205c.

OPIS KULTÚRNEJ PAMIATKY VRÁTANE JEJ TECHNICKÉHO STAVU

205d – spolu 8 miestností. Sú prístupné z chodby č. 201 vstupom, ktorý je vyvýšený oproti úrovni chodby o 3 zaoblené drevené schodiskové stupne. Výplň na JZ strane chodby č. 101 je jednokrídlová, kazetová, s bielym náterom. Vstup vedie do malej chodbičky č. 202, odkiaľ vedú vstupy do ďalších miestností. Priestory sú delené umakartovými priečkami. Okenné otvory na JZ strane sú 3, dvojité, 4-tabuľkové, 2-krídlové. Majú použité staršie kovania. Miestnosť má trámový strop (IS, položka č. 309). Strop je jednoduchý, trámy sú vložené v SV a JZ múre, majú nárožné skosenie dosadajúce na štítok. Opracovanie je tesané nahruho, nemajú povrchovú úpravu. Nad trámami je záklop zo širších dosiek. Na podlahe je linoleum. Stavebno-technický stav miestností je narušený a nevyhovujúci.

Miestnosť č. 201 sa nachádza nad chodbou č. 101, pri SV múre smerom do portika. Miestnosť je vyvýšená oproti bočným chodbám trojicou schodiskových stupňov (IS, položka č. 207). Do týchto bočných priestorov je horná chodba otvorená otvormi s rovným prekladom a obvodovou šambránou, ktorá má po vonkajšom okraji lištu. Na SV stene sú 3 okenné otvory s rovnými prekladmi. Parapet je tesne nad úrovňou podlahy. Výplň je dvojitá, 4-krídlová z 1. polovice 20. storočia. Medzi krídlami je vložená nízka mreža na výšku 1/3 otvoru (IS, položka č. 401). Zábradlie tvoria 3 horizontálne tyče a 5 vertikálnych tyčí, spoje sú nitované. Na bočných stranách je chodba zalomená na pôdoryse písmena L. Vedie od vyvýšenej chodby pri portiku do stredu šírky kaštieľa a ďalej pokračujú smerom do rizalitov ako stredný úzky trakt. Na JV strane je chodba ukončená schodiskom č. 108. Chodba sprístupňuje viaceré izby, súčasťou každej je aj malá chodba a kúpeľňa. Na SV strane pri schodisku je miestnosť č. 240, ktorá neslúži ako ubytovacia, vedľa nej č. 237 + 238 + 239, SZ smerom ďalej č. 234 + 235 + 236 a 231 + 232 + 233. Chodba č. 201 má pri styku s vyvýšenou časťou chodby jeden okenný otvor v nike s obložkovou zárubňou, výplň je dvojitá 4-krídlová, s bielym náterom. Rovnaká situácia je aj na opačnej strane – v SZ časti chodby č. 201. Je zrkadlovo otočená voči JV časti chodby. Medzi touto SZ chodbou a vyvýšenou chodbou je vložené schodisko vedúce z I. PP (IS, položka č. 205). Z I. NP na II. NP vedie 30 stupňov. Stupne sú tesané z 1 kusa kameňa, majú predsadenú nášľapnú plochu s profiláciou – vloženou hranatou lištou. Každý stupeň schodiska medzi I. a II. NP má dvojicu kovových ôk pre uchytenie koberca tyčou. Väčšina stupňov má niektoré miesta vyprotézované obdĺžnikovými vložkami. Medzi I. a II. NP je na jednej strane schodiska plný múr, na druhej strane nízke murivo, na ktorom stojí jednoduché drevené zábradlie (IS, položka č. 307). Schodisko je otvorené a prístupné zo SV strany, na JZ strane je zaoblené do polkruhu, strop je rovný, s fabiónovou rímsou. Celá plocha steny je v úrovni II. NP členená na 5 plôch s negatívnymi zrkadlami – nikami v podobe vertikálnych obdĺžnikov lemovaných profilovanou lištou dosadajúcou na mierne predsadenú rímsu sediaku na priebežnej horizontálnej rímse steny (IS, položka č. 704). Medzi jednotlivými plochami a po ich bokoch sú plytké pilastre s kompozitnými hlavicami a jednoduchými pätkami. Pätky sedia na priebežnom sokli a hlavice nesú rímsu, nad ktorou je profilovaná rímsa stropu. Plocha steny má svetlookrový náter, rámovanie zrkadiel lištami je biele, rovnako aj hlavice. SZ chodba sprístupňuje 9 izieb, z ktorých jedna – č. 230 neslúži na ubytovanie. Ubytovacie miestnosti sú na SV strane 3 – č. 221 + 222 + 223, 224 + 225 + 226, 227 + 228 + 229 a na JZ strane č. 206 + 207 + 208, 209 + 210 + 211, 212 + 213 + 214, 215 + 216 + 217 a 218 + 219 + 220. Na JZ strane JV strany kaštieľa je 5 izieb, v smere od JV na SZ miestnosti č. 241 + 242 + 234, 244 + 245 + 246, 247 + 248 + 249, 250 + 251 + 252 a 253 + 254 + 255. Všetky tieto miestnosti majú vstupnú chodbičku, z ktorej sa vstupuje do kúpeľne na šírku chodbičky a ďalej do samotnej izby. Majú rovné podhľady stropov, jednokrídlové drevotrieskové dvere, biele nátery stien. Okenné otvory sú v nike s rovným prekladom, výplň je dvojitá 4-krídlová, nika má po obvode drevenú obložku.

Miestnosť č. 230 leží SZ od schodiska, má štvorcový pôdorys a v západnom kúte komín na obdĺžnikovom pôdoryse. Južný kút miestnosti je skosený. Vstupný otvor je na JV strane pri východnom kúte, má rovný preklad a drevotrieskovú jednokrídlovú výplň. Po obvode stropu je fabión s rímsou (IS, položka č. 703). Steny aj strop majú biely náter. Na podlahe sú parkety. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý.

Miestnosť č. 240 je vo východnom kúte pôdorysu kaštieľa. Miestnosť má obdĺžnikový pôdorys s dvojicou okenných otvorov s rovným prekladom a dreveným obložením. Výplň je dvojitá, 4-krídlová. Vstup je na JZ strane pri západnom kúte, má jednokrídlovú kazetovú výplň z 1. polovice 20. storočia. V strede JZ múry je pilaster, z ktorého vychádzajú smerom do strán polkruhové záklenky, čím sa v stene vytvorili niky.

Po obvode stropu je fabión s rímsou (IS, položka č. 703). Steny aj strop majú biely náter. Na podlahe sú parkety. Stavebno-technický stav miestnosti je dobrý.

PODSTREŠIE, STRECHA A KROVOVÁ KONŠTRUKCIA

Do podkrovia vedie vstup cez schodisko č. 108 na juhovýchodnej strane kaštieľa. Na podlahe podkrovia je položená pálená tehla vo forme podlahovej krytiny. Strecha mala pôvodne tvar dvoch paralelných pozdĺžnych sedlových striech, medzi ktorými bolo úžlabie. Na koncoch – nad rizalitmi sa napájali valbové strechy, rovnako ako dnes. Z valbových pozdĺžnych striech vybiehali ešte sedlové strechy portikov. Krovová konštrukcia bola väznicová so stojatými stolicami. Z pôvodnej konštrukcie zo začiatku 20. rokov 19. storočia sa zachoval aj jej projekt a popis, publikovaný v roku 1926 (pozri príloha).¹ V strede medzi sedlovými strechami bol drevený žlab (podľa autora krovu), ktorý sa nezachoval.

Dodnes sa zachovala väčšia časť pôvodnej krovovej konštrukcie. Len stredná časť pozdĺžnej strechy má dvojicu sedlových striech spojených do jednej, doplnením centrálnej stojatej stolicy. Nad touto novou stolicou je plytká sedlová strecha, iného sklonu ako bočné roviny, čím má strecha na každej strane jedenkrát zalomenú rovinu, spodná je strmá, horná kratšia a plytšia. Strecha je pokrytá plechovou krytinou strihanou do úzkych pásov. Nad úroveň strešnej roviny vystupujú dnes len dva komíny, ktorých hlavice sú z čias obnovy strechy a uloženia súčasnej krytiny – z obdobia v roku, resp. po roku 1978. Zvody dažďovej vody vedú po fasádach. Po dvoch vertikálnych zvodoch majú bočné krátke fasády, zvody vedú po okrajoch plytkých rizalitov. Ďalšie dvojice zvodov sú na pozdĺžnych fasádach po bokoch prístenných pilastrov portikov. Dažďová voda je zvedená do kanála prebiehajúceho po obvode kaštieľa. Strmé pohľadové strešné roviny perforujú strešné okná – po bokoch portikov na každej strane po jednom strešnom vetracom otvore – okne.

Popis plných väzieb – pozdĺžnych: V pozdĺžnom smere je krov každej pôvodnej sedlovej strechy viazaný dvomi nízkymi stojatými stolicami. Stolicu tvoria stĺpiky čapované do väzných trávov, spoje sú zároveň opášané strmeňmi z pásoviny. Hore sú na stĺpiky čapované priebežné väznice. Do stĺpikov sú šikmo čapované obojstranné pásiky, šikmo čapované aj do väzníc. Vo výške pod väznicou sú do stĺpikov zapustené rozperry a z opačnej strany vzpery. Na väznicu stolicy sú osedlané krokvy tvorené hrubými doskami. Ponad pomurnicu prebieha spodná väznica.

Popis plných väzieb – priečných: Plných priečných väzieb je 9. Tvorí ich väzný trám uložený na strane styku striech na pozdĺžny trám, na vonkajšej strane na pomurnicu. Tu je na väzný trám uložená spodná priebežná väznica. Na strane pri bývalom úžlabí (styku striech) sú dlhé krátčatá čapované do výmeny a tá je čapovaná do väzného trámu. Na väzný trám sú zhora čapované stĺpiky stojatej stolicy s obojstrannými pásikmi.

Popis medzilahlých priečných väzieb: Medzi plnými väzbami sú vždy 4 prázdne – medzilahlé väzby tvorené hrubými doskami osedlanými na spodnú aj priebežnú väznicu a dole na strane pri úžlabí osedlané na pozdĺžny stredový trám, na ktorom je osadené lôžko pre žlab. Krokvy sú pod žlabom istení drevenými latkami. Vo vrchole krokvy nesú diagonálne uložený hranol vrcholovej väznice. Krokvy sú o seba opreté a spojené kramľami. Medzi krokvami sú vo výške tesne pod väznicou horizontálne dosky, ktoré krokvy stužujú. Krov je sekundárne doplnený krátkymi námetkami.

Popis vrcholovej novej spojovacej konštrukcie: V strede strechy je nad bývalým úžlabím vztýčená nová spojovacia časť tvorená hrebeňovou stojatou stolicou so stĺpikmi v polohách stĺpikov bočných pôvodných stolic. Každý stĺpik čapovaný do stredového pozdĺžneho trámu pod úžlabím má obojstranné šikmo čapované pásiky. Stĺpiky sú hore čapované do hrebeňovej väznice, pod ktorou sú do stĺpikov šikmo zapustené vzpery. Vzpery sú osedlané na priebežné väznice stolic bočných pôvodných striech. Vzpery istí aj klieština uožená na túto väznicu a klincovaná. Krokvy v tvare dosiek sú osedlané vo vrchole na hrebeňovú väznicu a na hrebeňovú väznicu bočných konštrukcií. Hrebeňová väznica je spájaná kramľami.

Úžlabie je tvorené pozdĺžnym trámom, na ktorý sú osedlané krokvy pôvodných striech a čapované stĺpiky strednej novej stolicy. Na trám sú uložené krátke dosky s vyzeraným oblúkom, v ktorom bol uložený žlab – lôžko žlabu. Toto lôžko je po bokoch osedlané na spodné väznice pôvodných striech.

Použité spoje a spojovací materiál: čapovanie rovné a šikmé, osedlanie, zapustenie, kramle, strmene, klinec.

Dodatočné zásahy do konštrukcie krovu: Niektoré pôvodné krokvy sú protézované a stužované novšími

OPIS KULTÚRNEJ PAMIATKY VRÁTANE JEJ TECHNICKÉHO STAVU

prvkami. Pri pätách krokiev sú nové námetky. Stredná stolica je mladšia, pravdepodobne z 1. polovice 20. storočia. Má aj mladšie doplnky zo 70. rokov 20. storočia.

Povrchová úprava: Pôvodné trámy sú aj tesané, aj rezané. Prvky pôvodných stolíc sú opatrené červeným náterom.

Stavebno-technický stav krovovej konštrukcie je mierne narušený, niektoré prvky vykazujú napadnutie drevokazným hmyzom a oslabenie spojov. Prvky pôvodných stolíc sú opatrené červeným náterom.

FASÁDY

Hlavná severovýchodná fasáda

Hlavná fasáda je orientovaná smerom do ulice, hlavný vstup je v strednej osi. Celá fasáda je 15-osová, symetrická, s plochami rytmicky delenými vždy do 3 kompaktných osí. Po bokoch sú rizality s trojicou osí, v strede trojosový portikus a ďalšie 3 osi majú bočné krídla – plochy medzi portikom a každým rizalitom. Fasáda má 3 podlažia, pričom spodné je pod úrovňou terénu, ktorý po bokoch portika klesá. Výškovo je fasáda členená rímsami. V spodnej úrovni je sokel ukončený profilovanou rímsou. Nad ňou je hladký pás a úzka priebežná rímsa tvoriaca zároveň podokenné rímsy I. NP. Rímsa prebieha aj ponad okenné otvory ako nadokenná priebežná rímsa. Ďalšia rímsa s pásom je popod okná II. NP a nad nimi, pričom prechádza do korunnej rímsy. Medzi rímsami okien I. NP je vsadená hladká šambrána okien. Nad nadokennou rímsou je nad každým oknom polkruhová suprafenestra s trojitým pravouhlým ustúpením smerom dovnútra. Okná II. NP sú bez šambrán. Hlavný vstup a bočné okenné otvory pod portikom majú výplne siahajúce až do polkruhového záklenku suprafenestry. Záklenky lemuje šambrána s obvodovou lištou, dosadajúca na rímsy. Pod oknami je kamenná profilovaná rímsa. Okenné výplne fasády sú rovnaké na I. NP a II. NP, sú von otvárateľné, 4-krídlové, s bielym náterom. Horné krídla majú výšku 1/3, dolné 2/3 výšky okna. Nátery sú biele. Krídla majú valcové závesy. Výplne I. PP sú rovnaké, s hnedým náterom, von otvárateľné, 2-krídlové. Okenné otvory i vstup portika na I. NP majú v polkruhovom ukončení pevnú výplň delenú radiálne na 3 tabuľky. Dvojkrídlová výplň halvného vstupu je plná, s trojicou kaziet, je zo 70. rokov 20. storočia, povrchová úprava je s priehľadným lakom. Nad vstupom je kruhový liatinový medailón s motívom Božského srdca (IS, položka č. 403). Portikus je tvorený 4 stĺpami, ktoré držia vysunutý tympanón. Z nich sú stredné stĺpy murované (IS, položka č. 101) a bočné kamenné (IS, položka č. 203). Kamenné stĺpy majú drieky kónické a hladké, opatrené omietkou. Všetky stĺpy majú rovnaké pätky tvorené 2 oblúkovými prstencami s výžliabkom uprostred (torus – trochilus – torus). Rovnaké pätky majú aj pilastre. Stĺpy majú iónske hlavice s vajcovcom a astragalom, nad volútou je pás listovca. Hlavice pilastrov majú v spodnej časti pás perlovca, nad ním vajcovec a hore listovec. Stĺpy nesú kladie s tympanónom, ktorý má po obvode profiláciu doplnenú zuborezom. V strede je kruhový medailón s prázdny vnútrom a profilovaným okrajom. Strop portika je hladký. Fasáda má okrový náter, rímsy, šambrány a suprafenestry sú svetlejšie okrové.

Juhozápadná fasáda

Členenie fasády je rovnaké ako pri hlavnej – severovýchodnej fasáde. Fasáda je 15-osová, symetrická, s plochami rytmicky delenými vždy do 3 kompaktných osí. Po bokoch sú rizality s trojicou osí, v strede trojosový portikus a ďalšie 3 osi majú bočné krídla – plochy medzi portikom a každým rizalitom. Fasáda má 3 podlažia. Výškovo je fasáda členená rímsami. V spodnej úrovni je sokel ukončený profilovanou rímsou. Nad ňou je hladký pás a úzka priebežná rímsa tvoriaca zároveň podokenné rímsy I. NP. Na bočných rizalitoch rímsa prebieha aj ponad okenné otvory ako nadokenná priebežná rímsa. Ďalšia rímsa s pásom je popod okná II. NP a nad nimi, pričom prechádza do korunnej rímsy. Medzi rímsami okien I. NP na rizalitoch je vsadená hladká šambrána okien. Nad nadokennou rímsou je nad každým oknom polkruhová suprafenestra s trojitým pravouhlým ustúpením smerom dovnútra. Okná bočných krídel (medzi portikom a rizalitmi) majú okná rámované šambránou s nadokenným hladkým vlysom, ukončené rovnou profilovanou rímsou. Okná II. NP sú bez šambrán. Okenné výplne fasády sú rovnaké na I. NP a II. NP, sú von otvárateľné, 4-krídlové, s bielym náterom. Horné krídla majú výšku 1/3, dolné 2/3 výšky okna. Nátery sú biele. Krídla majú valcové závesy. Hlavný vstup a bočné okenné otvory pod portikom majú výplne siahajúce až do polkruhového záklenku suprafenestry. Portikus je tvorený 4 murovanými stĺpami (IS, položka

č. 101), ktoré držia vysunutý tympanón, spolu s pilastrami na fasáde. K vstupu vedie na podestu portika 14 kamenných schodiskových stupňov. Podesta s valúnovou dlažbou (IS, položka č. 501) je vo výške rímsy nad soklom. Všetky stĺpy aj pilastre majú rovnaké pätky tvorené 2 oblúkovými prstencami s výžliabkom uprostred (torus – trochilus – torus). Hlavice stĺpov aj pilastrov sú palmetové. V tympanóne portika je kamenný reliéf s erbom Brunsvikovcov. Erb lemuje obvodová stuha a je vložený v kruhovom medailóne. Medailón držia po bokoch vznášajúce sa okrídlené ženské postavy v rozvratých rúchach. Fasáda má okrový náter, rímsy, šambrány a suprafenestry sú svetlejšie okrové.

Juhovýchodná fasáda

Fasáda má v strednej časti mierne predsunutý plytký rizalit. Fasáda je trojosová, pričom 1. os tvorí prízemná prístavba schodiska vedúceho do miestnosti č. 004. Vstup má dvojkrídlovú drevenú výplň z polovice 20. storočia členenú kazetami. Nad ním je svetlák so zahroteným polkruhovým záklenkom deleným na radiálne na 3 tabuľky. Rovnaká výplň je po stranách prístavby. Popod polkruhové otvory prebieha priebežná úzka rímsa. Sedlová strecha má štít ukončený trojuholníkovým tympanónom s rímsou. Ďalšie dve osi sa opakujú na všetkých troch podlažiach. Pri úrovni zeme je vstup na schodisko č. 108 a vedľa okenný otvor schodiska. Vstupná výplň je dvojitá, vonkajšie krídlo je plné s kazetami a vnútorné s presklením. Vedľajší okenný otvor je štvorcový, výplň dvojkrídlová, von aj dnu otvárateľná. Na I. NP a II. NP sú rovnaké okenné otvory, dvojité, 4-krídlové, členené na menšie štvorcové tabuľky. Náter vonkajších krídel je hnedý. Členenie fasády horizontálnymi rímsami je rovnaké ako u pozdĺžnych fasád v úrovni nad oknami I. NP a vo výške nad nimi. Okná I. NP majú hladké šambrány, horné sú bez šambrán. Fasáda má okrový náter, rímsy, šambrány a suprafenestry sú svetlejšie okrové.

Severozápadná fasáda

Fasáda má v strednej časti mierne predsunutý plytký rizalit. Má 3 osi na 2 podlažiach. V úrovni I. NP je okno len v strednej osi, po obvode má šambránu. V úrovni II. NP sú 3 okenné otvory bez šambrán. Okenné výplne fasády sú rovnaké, von otvárateľné, 4-krídlové, s bielym náterom. Horné krídla majú výšku 1/3, dolné 2/3 výšky okna. Nátery sú biele. Krídla majú valcové závesy. Členenie fasády horizontálnymi rímsami je rovnaké ako u pozdĺžnych fasád. Fasáda má okrový náter, rímsy, šambrány a suprafenestry sú svetlejšie okrové.

Stavebno-technický stav fasád je narušený, okenné výplne sú poškodené najmä na I. PP. Schodisko portika smerom do záhrady je zavlhnuté. Omietka je poškodená v spodných úrovniach, kde je rozdrobená. Náter je na mnohých miestach na všetkých fasádach a podlažiach uvoľnený a olupuje sa, prípadne úplne chýba.

VRÁTNICA

Vrátnica je solitérnou stavbou pri hlavnej vstupnej bráne do areálu kaštieľa. Pôvodne bola stavba dlhšia, v 1. polovici 20. storočia bola ale asanovaná. Zachovaný objekt je prízemný, na štvorcovom pôdoryse. Hlavná fasáda je orientovaná na západ. Vstupný portikus tvoria dva kamenné stĺpy s jednoduchými pätkami a hlavicami, ktoré držia kladie a trojuholníkový tympanón. Priestor portika je zaklenutý úzkou korýtkovou hlbokou klenbou s obvodovou rímsou. Hlavný vstup je v strede pod portikom, má kamenné ostenie s profiláciou a rovným preklaom, výplň je novodobá, drevená, tvorená latkami. Po bokoch vstupu sú okenné otvory s rovnakými kamennými ostentami ako vstup, s podokennou rímsou. Výplne sú dvojtabuľkové. Interiér tvoria 3 miestnosti. Prvou je miestnosť č. 102 na obdĺžnikovom pôdoryse s korýtkovou klenbou s iluzívnou modrou výmalbou. Náter stien je ružový. Vzadu sú 2 miestnosti č. 101 a 103, ktoré boli pôvodne 1 miestnosťou. V miestnosti č. 101 je pod valenou klenbou vložená vstavba a pod ňou malý obdĺžnikový vertikálny okenný otvor s jednokrídlovou výplňou. Fasády sú hladké, bez výzdoby, s okrovým výrazne poškodeným náterom. Stavebno-technický stav vrátnice je dezolátny, spôsobený najmä výrazným zavlhnutím.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

MURIVO

101 Stĺpy portikov – 6 ks

Situovanie: severovýchodný portikus – 2 ks, juhozápadný portikus – 4 ks

Popis: Severovýchodný portikus (smerom do ulice) má len dva stĺpy s murovanými dříekmi – stredné, bočné stĺpy sú kamenné. Juhozápadný portikus má všetky stĺpy murované. Majú kruhový pôdorys a stoja na kamenných pätkách, hlavice sú rovnako kamenné. Dříeky stĺpov sú kónické, hladké, bez výzdoby. Náter je okrový.

Materiál: tehlové murivo

Datovanie: 1821 – 1822

Stav: dobrý, narušená je len omietka – pri úrovni nad zemou je uvoľnená, náter je výraznejšie poškodený a na väčších plochách už chýba, prípadne je uvoľnený

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurovať

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

MURIVO

102 Klenby v tvare placky – 7 miestností

Situovanie: I. PP, miestnosť č. 005, časť miestnosti č. 003, 011, 012, 013, 017; I. NP – miestnosť č. 120

Popis: Klenby sú jednoduché, v miestnosti č. 120 je len jedno pole klenby. V ďalších miestnostiach sú vo viacerých poliach delených medziklenbovým pásom: 005 – 2 polia, 011 – 3 polia, 012 – 4 polia, 013 – 3 polia, 017 – 2 polia. Miestnosť č. 003 má 2 polia plackovej klenby na koncoch chodby a medzi nimi valenú klenbu. Všetky klenby sú opatrené bielym náterom.

Materiál: tehlové murivo, biely náter

Datovanie: 1749 – 1754, miestnosť č. 120: 1793 – 1798

Stav: dobrý, poškodený je náter

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurátorsky overiť pôvodnú farebnosť. V prípade negatívneho nálezu opatriť bielym náterom.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

MURIVO

103 Klenby valené – 11 miestností kaštieľa + 2 priestory vrátnice

Situovanie: kaštieľ: I. PP, miestnosti č. 001, 003, 006, 002 + 008 + 009 + 010, JZ časť miestnosti č. 007, 014, 015, 016, 018, 019; I. NP – miestnosť č. 115 + 116 + 118 + 119; vrátnica: 2 menšie priestory

Popis: Klenby kaštieľa sú valené stlačené, v miestnostiach č. 002 + 008 + 009 + 010, 003, 014, 015, 016 a 019 majú klenby lunetové výseče. Výseče sú päťboké v miestnostiach č. 014 a 015. Ostatné majú segmentové ukončenie. Klenby vrátnice sú jednoduché, valené, bez výzdoby. Všetky klenby majú biely náter.

Materiál: tehlové murivo, biely náter

Datovanie: kaštieľ 1749 – 1754, miestnosť č. 115 + 116 + 118 + 119 a vrátnica 1821 – 1822

Stav: dobrý, miestnosti č. 015, 016, 018 a 019 majú klenby poškodené – omietka je výraznejšie poškodená

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurátorsky overiť pôvodnú farebnosť. V prípade negatívneho nálezu opatriť bielym náterom.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

MURIVO
104 Klenba korýtková – 2 ks
Situovanie: vrátnica, pod portikom a v interiéri
Popis: Klenby sú korýtkové, na pôdorysoch obdĺžnika, po obvode s bohato profilovanými rímsami. Klenba v interiéri má iluzívnu výmalbu tvorenú kosoštvorcami vymedzenými bielymi a hnedými linkami na svetlomodrom pozadí. Pod portikom je klenba monochrómna, s okrovým náterom. Rímsy sú biele.
Materiál: tehlové murivo
Datovanie: 1821 – 1822
Stav: narušený zavlhnutím, pri exteriérovej klenbe je poškodená aj rímsa výpadkami, náter je uvoľnený
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurovať.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMEŇ

201 Kozub – 2 ks

Situovanie: I. NP, miestnosť č. 104 – JV a SZ stena

Popis: Kozuby sú situované oproti sebe. Niku s polkruhovým pôorysom rámuje kamenné ostenie s predsadenými stojkami a rovným prekladom. Stojky s polygonálnym soklom stoja koso na mramorovom prahu. Na stojkách je predsadený pilaster s hladkými lištami po okrajoch, na volútovou konzolou ukončený driek je nasadená profilovaná rímša kozubu, ktorá sa nad stojkami zalamuje a vytvára hlavicu pilastra. Preklad s vrcholovou rímšou má strednú časť vyvýšenú so zaoblenými rohmi. Vo vyvýšenej časti je vložený reliéf mušle. Obvod otvoru kozuba je profilovaný.

Materiál: červený mramor

Datovanie: 1749 – 1754

Rozmery: 111 x 104 x 73 cm, stojka 23 cm

Stav: dobrý

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurátorsky očistiť a ošetriť.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMENŤ

202 Kozub – 1 ks

Situovanie: I. NP, miestnosť č. 107 – SV stena

Popis: Kozub má kovovú vložku s obvodovou konkávnou širokou lištou s dekoratívnymi reliéfmi. Pred kozubom je širšie plató z rovnakého materiálu ako kozub. Kamenné rámovanie je široké. Stojky majú predsadený pilaster, hore ukončený volútovou konzolou otočenou smerom dovnútra, na ňu je posadená jednoduchá hlavica a na nej sedí preklad a časť pokračujúcej stojky. Preklad s krátkymi dole vybiehajúcimi časťami má 3 zrkadlá s obvodovými lištami. Hore je posadená profilovaná rímša na medziprvok – úzku kovovú lištu zdobenú vajcovcom. Spodná línia rímšy je zdobená zuborezom.

Materiál: zelený mramor s výraznými žilami

Datovanie: 1. polovica 19. storočia

Rozmery: 198 x 125,5 cm, otvor 79 x 56 x 48 cm, plató 198 x 57 cm

Stav: dobrý, má len drobné poškodenia na niektorých rohoch

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurátorsky očistiť a ošetriť.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMEŇ

203 Kamenné prvky severovýchodného portika

Situovanie: pred severovýchodnou fasádou kaštieľa smerom do ulice

Popis: Prvky tvoria 2 stĺpy, kamenné pätky a hlavice 4 stĺpov a 4 prístenných pilastrov. Portikus má 4 stĺpy, z ktorých sú stredné murované (položka č. 101) a bočné kamenné. Kamenné stĺpy majú drieky kónické a hladké, opatrené omietkou. Všetky stĺpy majú rovnaké pätky tvorené 2 oblúkovými prstencami s výžliabkom uprostred (torus – trochilus – torus). Rovnaké pätky majú aj pilastre. Stĺpy majú iónske hlavice s vajcovcom a astragalom, nad volútou je pás listovca. Hlavice pilastrov majú v spodnej časti pás perlovca, nad ním vajcovec a hore listovec.

Materiál: kameň

Datovanie: 1821 – 1822

Stav: dobrý

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurovať.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMEŇ

204 Kamenné prvky juhozápadného portika

Situovanie: pred juhovýchodnou fasádou kaštieľa smerom do záhrady

Popis: Prvky tvorí schodisko, kamenné pätky a hlavice 4 stĺpov a 4 prístenných pilastrov a reliéf v tympanóne. Kamenné schodiskové stupne (14 kusov) majú po bokoch schodiska mierne vyvýšené opracované kamenné bloky (5 kusov na každej strane). Stupne sú bez výzdoby. Všetky stĺpy aj pilastre majú rovnaké pätky tvorené 2 oblúkovými prstencami s výžliabkom uprostred (torus – trochilus – torus). Hlavice stĺpov aj pilastrov sú palmetové. V tympanóne portika je kamenný reliéf s erbom Brunšvikovcov. Erb lemujú obvodová stuha a je vložený v kruhovom medailóne. Medailón držia po bokoch vznášajúce sa okrídlené ženské postavy v rozoziatych rúchach.

Materiál: kameň

Datovanie: 1821 – 1822, autor J. Klieber

Stav: mierne narušený, reliéf má lokálne poškodenia

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurovať.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMEŇ
205 Schodisko na pôdoryse písmena U – 1 ks
Situovanie: medzi I. PP – I. NP a II. NP
Popis: Schodisko medzi I. PP a I. NP má 22 stupňov, na II. NP vedie 30 stupňov. Stupne sú tesané z 1 kusa kameňa, majú predsadenú nášľapnú plochu s profiláciou – vloženou hranatou lištou. Každý stupeň schodiska medzi I. a II. NP má dvojicu kovových ôk pre uchytanie koberca tyčou. Väčšina stupňov má niektoré miesta vyprotézované obdĺžnikovými vložkami. Medzi I. a II. NP je na jednej strane schodiska plný múr, na druhej strane nízke murivo, na ktorom stojí drevené zábradlie. Schodisko medzi I. PP a I. NP je vložené medzi plnými múrmi. Schodisko je bez kovových ôk, v smere od I. PP je 5 stupňov rovnakých ako schodisko na II. NP, vyššie je 17 jednoduchších stupňov bez profilácie, len so zaoblenou hranou.
Materiál: kameň pórovitý
Datovanie: 1821 – 1822, 17 stupňov pravdepodobne 18. storočia
Rozmery: 1 stupeň 147 x 35 x 14 cm
Stav: mierne narušený, stupne sú mierne zošliapané a opotrebované
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy stupne zadebníť, aby nedošlo k ich poškodeniu.
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Umelecko-remeselné očistiť neabrazívnym spôsobom. Prípadné úbytky je možné doplniť identickým materiálom.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMEŇ

206 Schodisko juhovýchodné – 1 ks

Situovanie: medzi I. PP – I. NP – II. NP – krov

Popis: Schodisko na obdĺžnikovom pôdoryse prepája I. PP – I. NP – II. NP a krov. Medzi schodiskom I. PP – I. NP je podesta so vstupom do exteriéru, schodisko z I. NP na II. NP je točité bez podesty, rovnako aj schodisko do krovu. Stupne medzi I. NP – II. NP a II. NP – krovom majú dvojicu kovových ôk pre uchytenie koberca tyčou. Rovnaké stupne vedú aj do krovu, bez ôk. Stupne sú tesané z 1 kusa kameňa, majú predsadenú nášľapnú plochu so zaoblenou hranou a s profiláciou – vloženou hranatou lištou.

Materiál: kameň

Datovanie: 1821 – 1822

Stav: mierne narušený, stupne sú mierne zošliapané a opotrebované najmä v spodnej časti

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy stupne zadebníť, aby nedošlo k ich poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Umelecko-remeselne očistiť neabrazívnym spôsobom. Prípadné úbytky je možné doplniť identickým materiálom.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMEŇ
207 Schodiskové stupne
Situovanie: II. NP, stredná časť priestoru č. 201, smerom na juhovýchod a severozápad – na chodby s nižšou niveletou
Popis: Schodiskové stupne sú 3 na každej strane, horný je najužší, tvorí prah vstupného otvoru, stredný stupeň má šírku tohto vstupu a spodný stupeň je dlhší a prečnieva. Stupne sú tesané z 1 kusa kameňa, majú predsadenú nášľapnú plochu so zaoblenou hranou a s profiláciou – vloženou hranatou lištou.
Materiál: kameň
Datovanie: 1821 – 1822
Rozmery: spodný stupeň 210 x 80 x 17 cm, stredný stupeň 150 x 40 x 17 cm, horný stupeň 148 x 23 x 17 cm
Stav: dobrý
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy stupne zadebniť, aby nedošlo k ich poškodeniu.
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Umelecko-remeselne očistiť neabrazívnym spôsobom. Prípadné úbytky je možné doplniť identickým materiálom.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMEŇ

208 Okenné ostenia strednej časti kaštieľa

Situovanie: I. NP – 4 ks (miestnosti č. 101 a 104)

Popis: Okenné otvory s rovným prekladom majú kamenné ostenia s profilovanou rímsou. Ostenie bolo vždy opatrené omietkou.

Materiál: kameň

Datovanie: 1749 – 1754

Stav: dobrý

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Umelecko-remeselne obnoviť, finálne opatriť rímsu náterom a zvyšok omietkou.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMEŇ	
209 Portál – 2 ks	
Situovanie: severovýchodná fasáda kaštieľa, I. PP, vstupy do miestností č. 017 a 006 (zamurovaný)	
Popis: Jednoduchý kamenný portál bez výzdoby má rovný preklad a je opatrený omietkou.	
Materiál: kameň	
Datovanie: 1793 – 1798	
Rozmery: šírka ostenia 15 cm	
Stav: dobrý	
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.	
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: V prípade odstránenia omietky ostenie umelecko-remeselne ošetriť, opatriť novou omietkou. Zamurovaný vstup otvoriť.	
	

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMEŇ

210 Stĺpy vrátnice – 2 ks

Situovanie: vrátnica pri vstupe do areálu kaštieľa, pod štítom pred vstupom do vrátnice

Popis: Stĺpy nemajú pätky, len jednoduché profilované hlavice ukončené abakusom. Stĺpy sú hladké kónické, opatrené nátermi.

Materiál: kameň

Datovanie: 1821 – 1822

Rozmery: výška 240 cm

Stav: dobrý, poškodený je náter

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurovať.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMEŇ	
211 Hlavice pilastrov	
Situovanie: JZ fasáda – rizality, vo výške nad okennými otvormi I. NP, odkryté sondami 2 kusy pri nárožiach SZ rizalitu, predpokladá sa existencia aj ďalších	
Popis: Kamenné tesané hlavice sú osekané. Boli iónske, s volútou doplnenou vajcovcom a visiacim festónom, pohľadové aj z bočných strán rizalitu. Bez povrchovej úpravy.	
Materiál: kameň	
Datovanie: 1793 – 1798	
Rozmery: 41 x 80 – 65 cm	
Stav: hlavice sú osekané	
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.	
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Je možné jednu z hlavíc (v sonde F5) prezentovať vo forme analytickej sondy. Absentujúce časti, ktoré boli osekané je možné reštaurátorsky doplniť podľa analógie - rovnakých hlavíc evanjelického kostola v Banskej Štiavnici.	
	

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMEŇ

212 Portál vrátnice – 1 ks

Situovanie: vrátnica, hlavný vstup z exteriéru

Popis: Portál má rovný preklad a po obvode pravouhlú profiláciu. Je opatrený okrovým náterom.

Materiál: kameň

Datovanie: 1821 – 1822

Rozmery: svetlosť 190 x 95 x 18 cm

Stav: mierne narušený v spodnej úrovni aj opotrebovaním, náter je výrazne poškodený

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurátorsky očistiť a obnoviť, opatriť vápenným náterom podľa návrhu na reštaurovanie.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KAMEŇ
213 Okenné ostenia vrátnice – 2 ks
Situovanie: vrátnica, hlavná fasáda, po bokoch vstupu
Popis: Ostenia majú rovný preklad a po obvode pravouhlú profiláciu. Podokenná rímsa mierne presahuje cez stojky a je profilovaná. Sú opatrené okrovým náterom.
Materiál: kameň
Datovanie: 1821 – 1822
Rozmery: svetlosť 112 x 56 x 17 cm
Stav: narušený, ostenia majú aj výpadky hmoty, náter je výrazne poškodený
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurátorsky očistiť a obnoviť, doplniť chýbajúce časti a opatriť vápenným náterom podľa návrhu na reštaurovanie.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

DREVO
301 Vstupná výplň dvojkrídlová – 4 ks ; výplň dvojkrídlová vstavanej skrine – 2 ks; zárubňa – 1 ks
Situovanie: I. NP, výplne s obložkovou zárubňou medzi miestnosťami č. 113 – 105, 105 – 104, 104 – 106, 106 – 107; vstavane skrine – miestnosť č. 104 (SZ a JV strana) zárubňa medzi miestnosťami č. 106 – 102
Popis: Zárubne medzi miestnosťami č. 104 – 105 a 104 – 106 majú preklady zošikmené – vyvýšené smerom do miestnosti č. 104. Z oboch strán je zárubňa bohato profilovaná so soklom. Zárubne sú po vnútornom obvode členené kazetami – po bokoch sú nad sebou 3 kazety, spodná a horná obdĺžnikové vertikálne, stredná je kratšia. V preklade sú dve kazety. Kazety sú vpadnuté a v strede je vložené pozitívne zrkadlo s konkávnymi rohmi, po obvode s dvojitou profiláciou. Krídla výplne s rámovou konštrukciou majú rovnaké členenie ako zárubňa – na kazety, horná a spodná sú totožné, stredná je kratšia. Kazety majú po obvode profiláciu, vo vnútri je vložené zrkadlo s konkávnymi rohmi. Každé krídlo má trojicu barokových závesov s profilovanými koncokami. Uzatvárajú sa zástrčkovým systémom. V strede krídel je kruhové držadlo. Rovnakú podobu majú aj 2 výplne vstavane skriní. Samostatná zárubňa je vložená v otvore medzi miestnosťami č. 102 – 106 vedľa mladšej zárubne. Náter zárubní aj krídel je tmavohnedý.
Materiál: drevo, kovania – kov
Datovanie: 1749 – 1754
Rozmery: svetlosť 260 x 140 cm, závesy 23 cm
Stav: dobrý
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy krídla demontovať a deponovať, bat', aby nedošlo k poškodeniu zárubní.
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurovať.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

DREVO

302 Vstupná výplň dvojkrídlová – 2 ks

Situovanie: I. NP, medzi miestnosťami č. 106 – 102 plná výplň, medzi miestnosťami č. 103 – 114 presklená

Popis: Dvojkrídlová výplň rámovej konštrukcie je osadená v obložkovej zárubni členenej trojicou vertikálne orientovaných obdĺžnikových kaziet po bokoch – horná a dolná sú kratšie, stredná dlhšia. V preklade je jedna kazeta na celú dĺžku. Kazety lemuje trojica totožných obvodových líšt. Z prednej strany je zárubňa profilovaná pri okraji. Plné krídlo je rovnako členené trojicou kaziet nad sebou. Horná a spodná sú štvorcové, stredná obdĺžniková a sú vymedzené len trojicou obvodových úzkych líšt, ktoré sú na hladké krídlo pribité klinčekami. Každé krídlo má trojicu závesov ukončených žalud'ami. Výplň s presklením má presklené horné dve kazety. Náter zárubne aj krídel presklenej výplne je biely. Plné krídlo je zo strany miestnosti č. 101 biele, z ostry strany miestnosti č. 106 hnedé, rovnako aj zárubňa. Kľučky sú nové.

Materiál: drevo, kovania kov

Datovanie: 1821 – 1822

Rozmery: presklené dvere svetlosť 251 x 124 x 26 cm; plné dvere svetlosť 251 x 127 cm, hrúbka zárubní 17 cm, závesy 28 cm

Stav: dobrý

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy krídla demontovať a deponovať, bat', aby nedošlo k poškodeniu zárubní.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurovať.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

DREVO
303 Dvojkřídlová vstupná výplň s polkruhovým svetlíkom (2 ks) a okenné výplne s polkruhovým svetlíkom (4 ks)
Situovanie: I. NP, miestnosť č. 104
Popis: Vysoký otvor s polkruhovým záklenkom má dvojkřídlóvú vstupnú výplň a nad ňou polkruhový pevný svetlík. Svetlík je od křídel delený rímsou s profiláciou a je presklený, s tromi tabuľkami radiálne usporiadanými od spodného polkruhu. Křídla sú v spodnej ¼ plné, hore majú vysokú vertikálnu kazetu delenú na 3 presklenené tabuľky nad sebou. Každá tabuľka je rámovaná úzkou lištou a rovnakú lištu má po obvode aj kazeta. Křídla sa uzatvárajú zástrčkovým systémom, kľučky sú nové. Každé křídlo má tri závesy ukončené žaluziami. Náter výplní zo strany miestnosti č. 104 je hnedý, len okenné křídla na strane do chodby sú biele. Z opačných strán sú všetky výplne biele. Okenné výplne majú hore rovnaký polkruhový svetlík, dvojica mladších křídel je delená na tri rovnaké tabuľky nad sebou. Závesy sú valcovité jednoduché.
Materiál: drevo, kovania kov
Datovanie: 1821 – 1822, okenné křídla 1. polovica 20. storočia
Rozmery: otvor vstupu so svetlíkom 433 x 158 cm, výška křídla 321 cm; okenná výplň 340 x 155 cm; závesy 25,5 cm
Stav: dobrý
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy křídla demontovať a deponovať, bať, aby nedošlo k poškodeniu zárubní.
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Umelecko-remeselne obnoviť.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

DREVO

304 Okenná výplň štvorkrídlová 24-tabuľková s vnútornou okenicou – 6 ks

Situovanie: I. NP, miestnosť č. 105 – 3 ks, miestnosť č. 106 – 3 ks

Popis: Okenná výplň je vložená v nike s rovným prekladom a s dreveným obložením. Parapet má 2 štvorcové kazety vedľa seba. Bočné obloženie členia tri vertikálne kazety nad sebou, vnútorná plocha má konkávne rohy. Rovnako sú dekorované aj okenice, ktoré sa skladajú z trojice zalamovacích krídel a každé z nich má trojicu kaziet. Zo strany miestnosti majú okenice po uzatvorení len jednoduché kazety bez vnútornej kazety a uzatvárajú sa esovitými olivovými kľučkami. Krídla sú 4, spodné vertikálne majú výšku 2/3 a horné 1/3. Spodné je členené na 8 tabuliek v 2 stĺpcoch, horné na 4 tabuľky v 2 stĺpcoch. Krídla majú rohovníky s dekoratívnym ukončením. Spodné krídla sa uzatvárajú otočnou kľučkou ukončenou guľičkou zapadajúcou do háku na druhom krídle. Horné krídla majú esovité olivové kľučky. Závesy krídla sú barokové profilované. Výplň je opatrená olejom s ponechanou kresbou dreva. Okenná výplň je dvojité, vonkajšie krídla sú nové, bez členenia na tabuľky, s bielym náterom, von otvárateľné.

Materiál: drevo, kovania mosadz

Datovanie: 1749 – 1754, vonkajšie krídla 1. polovica 20. storočia

Rozmery: 293 x 131 cm; 1 krídlo okenice 26 cm

Stav: dobrý, po obnove – reštaurovaní

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: V prípade potreby reštaurovať.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

DREVO	
305 Okenná výplň štvorkrídlová 4-tabuľková s vnútornou okenicou – 5 ks	
Situovanie: I. NP, miestnosť č. 113 – 2 ks, miestnosť č. 107 – 3 ks	
Popis: Okenná výplň je vložená v nike s rovným prekladom a s dreveným obložením. Parapet má 3 obdĺžnikové vertikálne kazety vedľa seba. Bočné obloženie členia dve vertikálne kazety nad sebou, spodná na výšku 2/3, horná 1/3. Kazety majú hladké vnútorné plochy a obvodové vpadnuté rámovanie s jemnou profiláciou. Rovnako sú dekorované aj okenice, ktoré sa skladajú z krídel – jedno je plné, druhé 2 x zalomené, jedno má šírku ako samostatné krídlo a druhé len šírku jeho 1/3. Všetky 3 krídla majú rovnako dve kazety nad sebou ako obloženie okna. Okenice sa uzatvárajú zástrčkovým systémom a sú opatrené malým držadlom s guľôčkou. Krídla sú 4, spodné vertikálne majú výšku 2/3 a horné 1/3, každé má 1 tabuľku. Horné krídla sa uzatvárajú zástrčkovým systémom s guľôčkou, spodné krídla majú nové kľučky. Výplň je dvojité a opatrená fládovaním. Vonkajšie krídla majú biely náter a sú von otvárateľné.	
Materiál: drevo, kovania kov	
Datovanie: 1749 – 1754	
Stav: dobrý, po obnove	
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.	
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: V prípade potreby reštaurovať.	
	

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

DREVO

306 Okenná výplň štvorkrídlová 10-tabuľková – 4 ks

Situovanie: juhovýchodná fasáda kaštieľa, I. NP – 2 ks, II. NP – 2 ks

Popis: Okenné výplne sú dvojité, vsadené vo výreze vertikálne orientovaného obdĺžnika s rovným prekladom. Spodné krídla majú výšku $\frac{3}{4}$ výšky, horné $\frac{1}{4}$. Spodné krídla sú 4-tabuľkové v prípade vnútorných, vonkajšie krídla sú 3-tabuľkové. Horné krídla sú vnútorné aj vonkajšie dvojtabuľkové. Vonkajšie krídla sú von otvárateľné. Závesy vnútorných krídel ukončujú guľôčky. Krídla sú vymieňané, niektoré sa uzatvárajú obrtlíkmi s guľôčkami a niektoré jednostrannými kľučkami. Náter je biely, vonkajšie krídla z vonkajšej strany majú hnedý náter.

Materiál: drevo, kovania kov

Datovanie: 1. polovica 20. storočia

Stav: narušený, náter je výraznejšie narušený, chýbajú horné krídla okna na hornom podlaží

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy krídla demontovať a deponovať.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Umelecko-remeselne obnoviť, opatriť novým bielym náterom.

DREVO
307 Zábradlie schodiska
Situovanie: schodisko medzi I. NP a II. NP
Popis: Zábradlie vedie po vnútornej strane schodiska na pôdoryse písmena U. Ústi do voľne otvorenej haly, kde zábradlie pravouhlo pokračuje od stredu šírky schodiska k bočnej stene haly. Na začiatku a konci schodiskových stupňov je stĺpik štvorcového prierezu na sokli s obvodovou profiláciou, driek má hladký a ukončuje ho jednoduchá hlavica s profiláciou a stupňovitým ukončením vo forme pyramídy. Toto ukončenie je k spodnej časti priskrutkované novodobými skrutkami. V hale je zábradlie ukončené pri stene prístenným pilastrom totožnej profilácie. Zábradlie vyplňajú vertikálne drevené tyče jednoduchej profilácie, kotvené do spodnej lišty, hore sú kotvené do madla, ktoré má profiláciu po spodnej hrane. Tyče majú podobu subtlých stĺpikov s kruhovým prierezom, stoja na soklíku a vo výške cca 1/3 výšky drieku majú dvojité zdvojený prstenec. Druhý zdvojenýprstenec je pod hladkou zvonovitou, hore rozšírenou hlavickou. Náter je biely, jediný, pod ním je len drevo.
Materiál: drevo
Datovanie: 1821 – 1822
Rozmery: stĺpik 97 x 22 x 22 cm; tyč 70 cm; výška zábradlia 78 cm
Stav: dobrý
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurátorsky overiť pôvodnú farebnosť a reštaurovať do pôvodnej povrchovej úpravy, ktorá sa predpokladá bez náteru, len napustené ľanovým olejom.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

DREVO

308 Dvojkřídlá vstupná výplň – 1 ks

Situovanie: medzi miestnosťami č. 102 – 111

Popis: Dvojkřídlá výplň je vložená v otvore s rovným prekladom. Má rámovú konštrukciu a obložkovú zárubňu. Zárubňa je po obvode profilovaná, vnútorná plocha má v preklade jednu obdĺžnikovú kazetu a po bokoch sú dve kazety nad sebou. Rovnaké kazety s obvodovou profiláciou a hladkým zrkadlom sú aj na křídľach z obidvoch strán. Každé křídlo má 3 valcovité závesy, uzatvára sa jednoduchým zástrčkovým systémom. Zo strany miestnosti č. 111 je krabicový zámok s olivovou kľučkou, ktorá je rovnaká aj na opačnej strane dverí, osadená na tvarovanej klasicistickej podložke. Náter výplne je biely.

Materiál: drevo, kovania kov

Datovanie: začiatok 20. storočia s použitím kľučky a zámku z 19. storočia

Stav: mierne narušený, poškodený je náter

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy křídla demontovať a deponovať.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurátorsky overiť pôvodnú farebnosť a opatriť novým náterom, predpokladá sa smotanobiely.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

DREVO	
309 Trámový strop – 1 ks	
Situovanie: II. NP, miestnosť č. 205	
Popis: Trámový strop je jednoduchý, trámy sú vložené v SV a JZ múre, majú nárožné skosenie dosadajúce na štítok. Opracovanie je tesané nahrubo, nemajú povrchovú úpravu. Nad trámami je záklop zo širších dosiek. Rovnaký strop sa nachádza zrejme aj v miestnostiach č. 202 – 203 – 204 pod novým záklopom.	
Materiál: drevo	
Datovanie: 1821 – 1822	
Stav: mierne narušený	
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.	
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Umelecko-remeselne očistiť a ošetriť fungicídnym prípravkom, bez nanášania náteru.	
	

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

DREVO		
310 Okenná výplň štvorkrídlová, štvortabulková s vnútornou okenicou – 27 ks		
Situovanie: II. NP		
Popis: Okenná výplň je vložená v nike s rovným prekladom a s dreveným obložením. Parapet má 3 obdĺžnikové kazety vedľa seba. Bočné obloženie členia tri vertikálne kazety nad sebou, stredná je najdlhšia. Dvomi kazetami nado sebou dekorované aj zalamované okenice, výška kaziet je rovnaká ako výška krídel. Okenice majú jednoduché malé úchytky ukončené guľôčkami. Dvojité krídla sú 4, spodné vertikálne majú výšku 2/3 a horné 1/3. Každé má len jednu tabuľku. Vonkajšie krídla sú von otvárateľné, horné sa uzatvárajú poloobrtlíkom s plochou guľôčkou, vnútorné zástrčkou. Spodné krídla majú nové olivové kľučky. Po bokoch strednej časti kaštieľa (jedno oproti schodisku) je po jednom okne so širšou zárubňou. Náter výplne je biely.		
Materiál: drevo, kovania mosadz		
Datovanie: krídla začiatok 20. storočia, vnútorné obloženie 19. storočia		
Rozmery: 312 x 167 cm, hĺbka širšej zárubne 53 cm, užšej 35 cm		
Stav: dobrý, po obnove		
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.		
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: V prípade potreby umelecko-remeselne obnoviť.		
		

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KOV	
401 Zábradlie v okenných výplniach – 3 ks	
Situovanie: II. NP, priestor č. 201, na SV strane v okenných otvoroch smerom do portika	
Popis: Zábradlie je vložené v okenných otvoroch, ktoré siahajú až takmer po úroveň podlahy chodby kvôli jej vyvýšeniu. Tvoria ho 3 horizontálne tyče a hore madlo s profiláciou. Stredné tyče sú zdvojené z pásoviny, medzi nimi prebieha 5 vertikálnych tyčí štvorcového prierezu. V stredných plochách vzniknutých krížením tyčí sú vložené diagonálne prekrížené tyče s centrálnym terčíkom. Náter je biely, spoje sú nitované.	
Materiál: kov	
Datovanie: 1821 – 1822	
Rozmery: 62 x 117 cm, horizontálny pás 1,5 cm, vertikálna tyč 1,2 x 1,2 cm	
Stav: dobrý	
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.	
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurátorsky overiť pôvodnú farebnosť a opatriť novým náterom.	
	

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KOV
402 Konzoly madiel schodiska
Situovanie: schodisko medzi I. NP a II. NP – na stene protiľahlej k zábradliu
Popis: Na plnej stene schodiska držia madlo kované dekoratívne esovkovité volútové konzoly. Sú vytvorené z tyče štvorcového prierezu s bielym náterom.
Materiál: kov
Datovanie: 1821 – 1822
Rozmery: cca 10 x 14 – 18 x 12 cm
Stav: dobrý
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Umelecko-remeselne obnoviť, odstrániť náter a obnoviť pôvodnú povrchovú úpravu s antikoróznym náterom (pri nemožnosti ju zistiť sa odporúča matný čierny náter).

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

KOV	
403 Kruhový reliéf – 1 ks	
Situovanie: nad hlavným vstupom do objektu, na SV fasáde	
Popis: Nad vstupom je kruhový reliéf v pozitíve. V strede je symbol Božského srdca. Ide o srdce opásané trnami a obkolesené plameňmi. Po obvode je text: O SACRATISSIMUM CORREDEMPTORIS NOSTRI JESU CHRISTI. Vo vnútornom kruhu: PROTEGE HANC DOMUS, v preklade Ó najsvätejšie Božie srdce nášho Ježiša Krista, ochraňuj tento príbytok. Bez povrchovej úpravy.	
Materiál: kov – liatina	
Datovanie: začiatok 20. storočia	
Stav: dobrý	
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.	
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurovať.	
	

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

DLAŽBA

501 Valúnová dlažba juhozápadného portika

Situovanie: juhozápadný portikus, podesta pri fasáde

Popis: Dlažbu na podeste tvoria drobné riečne valúnové kamene osadené do maltového lôžka. Bez povrchovej úpravy.

Materiál: malta a kamene

Datovanie: 1821 – 1822

Stav: mierne narušený, na niektorých miestach kamene chýbajú, prípadne sú uvoľnené

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy objektu dlažbu prekryť debnením.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Umelecko-remeselne obnoviť – očistiť, doplniť chýbajúce

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

OMIETKA

701 Freska s iluzívnymi motívmi

Situovanie: I. NP, miestnosť č. 104 – všetky obvodové steny a strop

Popis: Miestnosť na obdĺžnikovom pôdoryse má iluzívnou výmalbou zdobené všetky obvodové steny aj strop nad fabiónovou rímsou. Výjavy tvorí alegorická architektúra doplnená na strope figurálnym prvkom. Každú stenu členia 4 kónické iluzívne pilastre stojace na vyvýšených sokloch. Majú jednoduché pätky a hlavice s rokajovým ornamentom. Drieky zdobí akant a rokaj. Na dlhších stranách miestnosti sú v strede ich dĺžky kamenné kozuby a nad nimi maľba iluzívnych ník ukončených konchou. V nike stojí dekoratívna štylizovaná váza s kvetinami na dvojnohom podstavci dekorovanom opäť rokajom a akantom. Ostenie ník dopĺňajú volúty a rokaje. Koncha je členená plochami zrkadiel s centrálnymi terčíkmi. Nad nikami sú kruhové medailóny s bustami v profile, v gréckom odeve s helmicoou. Vázy sú aj nad vstupmi do bočných miestností a vstavanými skriňami. Nad prekladom je volútová rímsa a v jej vrchole váza s kvetinami umiestnená v plochej nike so sedlovým prekladom. Nika má po obvode iluzívny portál, v styku stojok a prekladu sú terčíky, stojky ukončuje akantová hlavica. Pilastre členiace steny držia zalamovanú obvodovú rímsu. Na strope je po obvode dekoratívna iluzívna arkáda nadväzujúca na výmalbu stien. V centre je na neutrálnom pozadí s oblakmi výjav z mytológie. Zobrazuje boha vojny Marsa (Aresa) vo vojenskom odeve s kopijou, kruhovým štítom, prilbou a v brnení. Ares sa vznáša na oblaku a po jeho pravici je žena s ratolesťou v pravej ruke. Ide pravdepodobne o Venušu (grécky Afrodita). Pod nimi je chrbtom otočený nahý Amor (Kupido), boh lásky ako dieťa – anjel s krídlami, ktorý v rukách drží kopiju s vlajkou. Pod Kupidom je ovocie (jablká, hrozno) a vedľa bubon s paličkami. Amor sa teda podľa tradičnej ikonografickej schémy hrá s Marsovými zbraňami a potrebami. Cez plochu stropu a centrálny výjav Marsa a Venuše prechádzajú v páse symboly zverokruhu.

Freska bola reštaurovaná v rokoch 1973 – 1976 študentmi reštaurátora K. Veselého z VŠVU.

Materiál: maľba do čerstvej omietky – freska

Datovanie: 2. polovica 18. storočia

Stav: mierne narušený, lokálne zatečené, povrch je znečistený depozitom, opticky vyskakujú viaceré tmely a menšie trhliny

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurovať.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

OMIETKA

702 Freska s iluzívnym výjavom nebies

Situovanie: I. NP, miestnosť č. 111 (bývalá kaplnka)

Popis: Miestnosť má pôdorys obdĺžnika a po obvode pod stropom je profilovaná predsadená rímsa, nad ktorou je fabión. Nad okenným otvorom je rímsa vyvýšená do podoby segmentového oblúka kopírujúc záklenok okenného otvoru. Výjav na stropě tvorí holubica na nebesiach. V centre kompozície je holubica s rozprestretými krídlami, z ktorej vychádzajú radiálne rozmiestnené lúče na okrovom pozadí. Okolo je kruh z obláčikov. Pozadie celého výjavu je modré, doplnené zhlukmi kupolovitých obláčikov.

Materiál: maľba do čerstvej omietky – freska

Datovanie: 19. storočie

Stav: dobrý, freska má depozit špiny

Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.

Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurovať.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

OMIETKA	
703 Štuková výzdoba stropov a obvodová rímša fabiónu	
Situovanie: I. NP – miestnosť č. 107, 106, 105, 113, 112, SZ strana chodby č. 103, 121; II. NP – miestnosť č. 201, 230, 240	
Popis: Miestnosti majú pod stropom vybiehajúcu obvodovú profilovanú rímsu, nad ktorou vybieha fabión do plochého stropu. Majú biely náter. Miestnosť č. 106 má v 2 poliach stropu dvojité štukové obvodové lištu, pričom vnútorná má na nárožniach konkávne štvrtoblúčky. Rovnakú výzdobu má aj miestnosť č. 113. Miestnosť č. 107 má po obvode stropu lištu dekorovanú vavrínovým ornamentom. Miestnosť č. 112 a 230 majú fabión lemovaný dole profilovanou rímsou a hore ukončený profilovanou lištou. Miestnosť č. 240 má len jednoduchú rímsu po obvode stropu a stien, bez fabiónu. Rímasy v miestnostiach č. 104 a 111 sú zaradené k položkám č. 701 a 701 súčasne s ich freskovou výzdobou.	
Materiál: štika a tehlové murivo	
Datovanie: 1821 – 1822, v miestnosti č. 107 je lišta stropu zo 70. rokov 20. storočia	
Rozmery: hlavica 40 x 30 cm	
Stav: dobrý	
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.	
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurovať.	
	

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS HODNOTNÝCH DETAILOV A PRVKOV

OMIETKA
704 Štuková výzdoba schodiska
Situovanie: točité schodisko medzi I. NP a II. NP a priestor č. 201
Popis: Schodisko je otvorené a prístupné zo SV strany, na JZ strane je zaoblené do polkruhu, strop je rovný, s fabiónovou rímsou. Celá plocha steny je v úrovni II. NP členená na 5 plôch s negatívnymi zrkadlami – nikami v podobe vertikálnych obdĺžnikov lemovaných profilovanou lištou dosadajúcou na mierne predsadenú rímsu sediacu na priebežnej horizontálnej rímse steny. Medzi jednotlivými plochami a po ich bokoch sú plytké pilastre s kompozitnými hlavicami a jednoduchými pätkami. Pätky sedia na priebežnom sokli a hlavice nesú rímsu, nad ktorou je profilovaná rímsa stropu. Plocha steny má svetlookrový náter, rámovanie zrkadiel lištami je biele, rovnako aj hlavice.
Materiál: pilastre – tehlové murivo, omietka, biele prvky (lišty a hlavice) – sádrové
Datovanie: 1821 – 1822, lišty po 1822
Stav: dobrý
Návrh na opatrenia a ochranu počas obnovy: Počas obnovy dbať, aby nedošlo k poškodeniu.
Návrh na spôsob obnovy a prezentácie: Reštaurovať.

POPISY SOND

ETAPIZÁCIA VÝVOJA

1. stavebná etapa – (M1, S1, O1) – 1749 – 1754
2. stavebná etapa – (M2, S2, O2) – 1793 – 1798
3. stavebná etapa – (M3, S3, O2) – 1821 – 1822
4. stavebná etapa – (M4A, S4A, O4A) – začiatok 20. storočia, (M4B, S4B, O4B) – 1955
5. stavebná etapa – (M5, S5, O5) – 70. roky 20. storočia

STRATIGRAFIA MURÍV, SPOJÍV A OMIETOK

Murivá:

- M1 – tehlové (1. stavebná etapa, súvisí s S1, O1)
M2 – tehlové (2. stavebná etapa, súvisí s S2, O2)
M3 – tehlové (3. stavebná etapa, súvisí s S3, O3)
M4A – tehlové, M4B – tehlové (4. stavebná etapa, súvisí s S4, O4)
M5 – tehlové (5. stavebná etapa, súvisí s S5, O5)

Spojivá (malty):

- S1 – svetlohnedé, strednozrnné, sypké, s čiernymi kamienkami a drobnými zrnkami vápna
(1. stavebná etapa, súvisí s M1, O1)
S2 – sivá, jemnozrnné, sypké, no súdržné, občasne s drobnými zrnkami vápna
(2. stavebná etapa, súvisí s M2)
S3 – hnedé, jemnozrnné, sypké, bez výraznejších detailov
(3. stavebná etapa, súvisí s M3, O3)
S4A – hnedosivé, zrnité, pevné, s ozrnkami vápna, S4B – vápenno-cementové, svetlosivé
(4. stavebná etapa, súvisí s M4, O4)
S5 – cementové, sivé
(5. stavebná etapa, súvisí s M5, O5)

Omietky:

- O1 – (1. stavebná etapa, súvisí s M1, O1)
O2 – sivá, výrazne zrnitá, s čienymi drobnými kamienkami (3. stavebná etapa, súvisí s M2, S2)
O3 – hnedá, jemnozrnná, sypká (4. stavebná etapa, súvisí s M3, S3)
O4 – svetlosivá, jemnozrnná, súdržná, (5. stavebná etapa, súvisí s M4, S4)
O5 – sivá, cementová, v tenkej vrstve (6. stavebná etapa, súvisí s M5, S5)

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS SOND A NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ

Popisy náleзовých situácií a sond (číslovanie – č. miestnosti/č. sondy):

I.PP

001/1	
situovanie:	chodba na JV strane pri bočnom schodisku, pri miestnosti č. 007, na stene pri vstupe do miestnosti č. 007, pri pravom ostení, od úrovne podlahy 180 cm
rozmary:	plošná sonda, 10 x 43 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie sekundárneho vytvorenia vstupu
nález:	- 15 cm pri vstupe úlomok tehly v malte S4B - vľavo murivo M4A, omietka spoločná len O4B, cez ňu v tenkej vrstve len vyrovnávací O5
vyhodnotenie:	Priečka vznikla v 1. polovici 20. storočia a súčasná vstupná výplň sa vložila v roku 1955.

001/2	
situovanie:	chodba na JV strane pri bočnom schodisku, oproti miestnosti č. 007, od úrovne podlahy 175 cm, od pravého kúta – styku s klenbou 153 cm
rozmary:	plošná sonda, 30 x 25 cm
dôvod vykonania sondy:	hľadanie starších vrstiev omietok
nález:	- M2, S2, O2 opekováná, O5
vyhodnotenie:	Múr vznikol v 2. stavebnej etape (90. roky 18. stor.).

007/1	
situovanie:	SV múr, pri pravom ostení okna,
rozmary:	plošná sonda, 90 x 8 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie sekundárnosti okna
nález:	- vpravo M2, S2 - vľavo M4B, S4B, O4B
vyhodnotenie:	Okno bolo vytvorené v roku 1955.

007/2	
situovanie:	JV múr, styk múra a stropu, 95 cm od valenej klenby
rozmary:	plošná sonda, 14 + 6 x 8 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie sekundárnosti stropu
nález:	- stena M2, S2, O2 s množstvom náterov - strop keramický M5, S5
vyhodnotenie:	Stena je z 2. stavebnej etapy (90. roky 18. stor.), strop zo 70. rokov 20. stor.

011/1	
situovanie:	SV stena, pri pravom ostení vstupu, od úrovne podlahy 85 cm
rozmary:	plošná sonda, 15 x 24 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie sekundárnosti vstupu
nález:	- M1, S1, pri ostení murivo osekané a doplnené do roviny ostenia úlomkami tehál M5, S5, O5
vyhodnotenie:	Stena je z 1. stavebnej etapy (1749 – 1754), vstup do dnešnej podoby vznikol, resp. bol upravený v 70. rokoch 20. storočia.

011/2	
situovanie:	JZ múr, od úrovne podlahy 210 cm, v nábehu klenby medzi stredným a SZ okenným ostením

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS SOND A NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ

rozмеры:	plošná sonda, 10 x 68 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie existencie starších omietkových vrstiev
nález:	- M1, S1, na pravej strane O1, O3 - v strednej časti nábehu klenby chýba O3, ktorá sa po bokoch výpadku mierne zatača smerom von – v tejto polohe bola cca 17 – 18 cm hrubá priečka, O1 zachádza pod bývalú priečku - výpadok po priečke je doplnený O4B
vyhodnotenie:	Múr je z 1. stavebnej etapy (1749 – 1754), pravdepodobne v 3. etape (1821 – 1822) postavili úzku priečku, ktorá bola v roku 1955 zrušená.

011/3	
situovanie:	JZ múr, pri pravom ostení okna v SZ osi, od úrovne podlahy 135 cm
rozмеры:	plošná sonda, 37 x 24 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie úpravy okna
nález:	- M1, S1, avšak niektoré tehly sú osekané, S3 - náter smoly + O4A, vyrovnávacia O5
vyhodnotenie:	Murivo je z 1. stavebnej etapy (1749 – 1754). Okno bolo upravené v 3. stavebnej etape (1821 – 1822), staršie omietky boli odstránené. Prvou je omietka zo začiatku 20. storočia aplikovaná so smolou ako hydroizoláciou.

011/4	
situovanie:	západný kút – styk s klenbou, od úrovne podlahy 230 cm
rozмеры:	plošná sonda, 12 x 20 + 13 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie previazania murív
nález:	- previazané M1, S1, vľavo vysprávka súvisiaca s úpravou okna M4B, omietka O4A pri kúte s náterom smoly, cez to O4B a v tenkej vrstve O5 - na pravej strane (klenbe) je zachovaná O1 s fragmentmi viacerých náterov
vyhodnotenie:	Klenba vznikla súčasne s miestnosťou v 1. stavebnej etape (1749 – 1754), okno bolo upravené v 1955.

012/1	
situovanie:	SZ múr, pri pravom ostení vstupu do miestnosti č. 014, od úrovne podlahy 115 cm
rozмеры:	plošná sonda, 13 x 47 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie úpravy vstupu
nález:	- M1, S1, pri ostení murivo osekané a doplnené do roviny ostenia betónovou hmotou M5, S5, O5
vyhodnotenie:	Ostenie vzniklo v 70. rokoch 20. storočia do muriva z 1. stavebnej etapy (1749 – 1754).

012/2	
situovanie:	JZ múr, styk múra s nábehom klenby na SZ strane, od úrovne podlahy 180 cm
rozмеры:	plošná sonda, 24 x 17 + 17 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti klenby
nález:	- previazané murivo M1, S1, staršie omietky osekané, natiahnutá O4A s vrstvou smoly, O5
vyhodnotenie:	Klenba je primárna s miestnosťou (1749 – 1754).

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS SOND A NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ

013/1	
situovanie:	JV vstup z miestnosti č. 012, v jeho JV ostení, od úrovne podlahy 120 cm
rozmary:	hlbková sonda, 22 x 47 x 5 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie previazania murív
nález:	- v hlbkke M1, S1, plenta M2, S2, pravá strana s ostením okna M3, S3
vyhodnotenie:	Múr je v hlbkke z 1. stavebnej etapy (1749 – 1754), v 2. etape (1793 – 1798) bol upravený do ostenia (vtedy tu stálo iné exteriérové schodisko) a v 3. etape (1821 – 1822) sa pristavalo schodisko.

013/2	
situovanie:	JV múr, v pravom ostení pod okenným otvorom, od úrovne podlahy 115 cm
rozmary:	plošná sonda
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnej existencie vstupu
nález:	- previazané murivo M3, S3 s fragmentmi náterov
vyhodnotenie:	V tejto polohe nebol vstup, múr je z 3. stavebnej etapy (1821 – 1822).

014/1	
situovanie:	JZ múr, styk múra s klenbou – medzi stredným a SZ oknom, na pravej strane nábehu klenby, od úrovne podlahy 198 cm, od ostenia okna 38 cm
rozmary:	plošná sonda, 14 x 17 + 10 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie previazania murív a primárnosti klenby
nález:	- previazané M1, S1
vyhodnotenie:	Múr a klenba sú primárne z 1. stavebnej etapy (1749 – 1754).

014/2	
situovanie:	SV múr, pri severnom skosení, styk skosenia a múra, od úrovne podlahy 178 cm
rozmary:	plošná sonda, 10 x 21 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti hmoty
nález:	- previazané M1, S1
vyhodnotenie:	Múr a klenba sú primárne z 1. stavebnej etapy (1749 – 1754).

014/3	
situovanie:	SV múr, styk múra a nábehu stredného klenby na ľavej strane, od úrovne podlahy 200 cm
rozmary:	plošná sonda, 13 x 27 + 10 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie previazania murív
nález:	- previazané M1, S1
vyhodnotenie:	Múr a klenba sú primárne z 1. stavebnej etapy (1749 – 1754).

I.NP

101/1	
situovanie:	SV múr miestnosti č. 104 zo strany chodby č. 101, styk múra s JV pilastrom na nároží, od úrovne podlahy 138 cm
rozmary:	plošná sonda, 10 x 15 + 12 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti pilastra
nález:	- múr miestnosti č. 104 M1, S1 zachádza pod pilaster M3, S3, nezachádza omietka

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS SOND A NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ

vyhodnotenie:	K múru z 1. stavebnej etapy (1749 – 1754) sa pristaval pilaster v 3. etape (1821 – 1822).
---------------	---

105/1	
situovanie:	SV múr, od úrovne podlahy 255 cm
rozmary:	plošná sonda, 42 x 34 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie odtrhu priečky a vrstvenia omietok
nález:	- ľavá strana – vysprávka O4B - pravá strana – M1, S1, O1 s množstvom fragmentov náterov, ktoré boli zoškrabované
vyhodnotenie:	V tejto polohe existovala priečka, ktorá bola zrušená okolo polovice 20. storočia, v roku 1955.

105/2	
situovanie:	SV múr, od úrovne podlahy 310 cm, styk s rímsou
rozmary:	plošná sonda, 60 x 25 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti rímsy
nález:	- rímsa O1, spodná časť sondy O1, pod rímsou O5 – elektrické vedenie - O1 s množstvom fragmentov náterov, ktoré boli zoškrabované
vyhodnotenie:	Rímsa je pôvodná z 1. stavebnej etapy.

105/3	
situovanie:	JV múr, styk s rímsou, od úrovne podlahy 300 cm, od južného kúta 220 cm
rozmary:	plošná sonda, 70 x 44 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti rímsy a farebnosti
nález:	- rímsa O1, spodná časť sondy O1, pod rímsou O5 – elektrické vedenie - O1 s množstvom fragmentov náterov, ktoré boli zoškrabované
vyhodnotenie:	Rímsa je pôvodná z 1. stavebnej etapy.

106/1	
situovanie:	SV múr, od vstupu 104 cm, od úrovne podlahy 83 cm
rozmary:	plošná sonda, 33 x 37 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie existencie kozubu kvôli nike na opačnej strane steny
nález:	- ľavá strana sondy a stredná časť pravej strany – M5, S5 - pravá strana po krajoch – O1 so zoškrabanými vrstvami náterov
vyhodnotenie:	V tejto polohe bolo kúrenisko, ktoré sa v 70. rokoch 20. storočia upravilo na niku zo strany chodby.

106/2	
situovanie:	SV múr, pod prekladom na strop, od úrovne podlahy 178 cm
rozmary:	plošná sonda, 13 x 67 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie odtrhu priečky
nález:	- M1, S1, fragmenty starších omietok so zoškrabovanými nátermi - v strednej časti je doplnená len O4B so svetlozeleným náterom
vyhodnotenie:	Sonda odkryla polohu, kde existovala priečka hrúbky 60 cm, zrušená v polovici 20. storočia. Priečka je viditeľná na fotografiách spred roku 1936.

107/1	
situovanie:	SV múr, od úrovne podlahy 90 cm, pri kozube
rozmary:	plošná sonda, 10 x 18 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti vloženia kozubu

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS SOND A NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ

nález:	- 9 cm pri kozube O5 - vľavo – fragmenty starších omietok
vyhodnotenie:	Okolie kozuba bolo upravované v 70. rokoch 20. storočia, resp. tu bol vtedy vložený.

107/2	
situovanie:	západný kút, od úrovne podlahy 75 cm, až po obloženie okennej výplne
rozmary:	plošná sonda, 10/40/20 x 49 + 20 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie previazania murív
nález:	- previazané murivo M2, S2 - O2 s maľbou s vertikálnymi pásmi na béžovom podklade – pásiky rôznej šírky – svetlozelená, svetlookrová a oranžová - náter tmavosivý so šablónovým bielym rastlinným dekorom z konca 19. storočia
vyhodnotenie:	Murivo staršieho objektu (SZ múr) je preplentované, resp. prestavané v 2. stavebnej etape (koniec 18. storočia). Primárna výmalba mala vertikálne pásy.

107/3	
situovanie:	SZ múr, pri pravom ostení vstupu, od úrovne podlahy 154 cm
rozmary:	plošná sonda, 12 x 44 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti vstupu
nález:	- O2, pri vstupe fragmenty náteru, cez nich mladší náter cca z konca 19. storočia - sondou prechádza vertikálne elektrické vedenie v O5 - vpravo fragment O2 s páskovým náterom (pozri 107/2) - náter tmavosivý so šablónovým bielym rastlinným dekorom z konca 19. storočia
vyhodnotenie:	Zárubňa je vložená v 2. stavebnej etape (koniec 18. storočia), zachovali sa fragmenty primárnej výmalby s vertikálnymi pásmi.

107/4	
situovanie:	SZ múr, od úrovne podlahy 240 cm, vpravo od vstupu 70 cm
rozmary:	plošná sonda, 10/45 x 80 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie vrstvenia náterov a omietok
nález:	- O2 s maľbou s vertikálnymi pásmi na béžovom podklade – pásiky rôznej šírky – svetlozelená, svetlookrová a oranžová - cez ňu náter tmavosivý so šablónovým bielym rastlinným dekorom z konca 19. storočia
vyhodnotenie:	Sonda odkryla primárnu omietku z 2. stavebnej etapy (koniec 18. storočia).

107/5	
situovanie:	SV múr, pri styku s rímso, od severného kúta 140 cm, od úrovne zárubne vstupu 128 cm
rozmary:	plošná sonda, 31 x 10 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti rímsoy
nález:	- O2 spodná časť sondy a rímsoa - medzi tým O5 – elektrické vedenie
vyhodnotenie:	Táto časť rímsoy je pôvodná z 2. stavebnej etapy (koniec 18. storočia).

111/1	
situovanie:	JZ múr, nad vstupom, od západného kúta 180 cm

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS SOND A NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ

rozмеры:	plošná sonda, 44 x 12 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti vstupu
nález:	- spodná časť sondy 23 cm – M5, S5, spoločná omietka O5 cez celú sondu - horná časť sondy – fragment O2, cez to tenká O4B
vyhodnotenie:	Múr je z 2. stavebnej etapy (koniec 18. storočia), výplň bola vsadená v 70. rokoch 20. storočia.

111/2	
situovanie:	SV múr, v okennom ostení na pravej strane, 220 cm od úrovne parapetu
rozмеры:	plošná sonda, 10 x 25 + 17 + 14 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie sekundárneho zásahu
nález:	- ostenie O2 s primárnym bielym náterom je do hĺbky 16 cm, zachádza pod ľavú primurovku M4B
vyhodnotenie:	Ostenie je primárne z 2. stavebnej etapy (koniec 18. storočia), v roku 1955 bolo vytvorené vnútorné zošíkmenie.

113/1	
situovanie:	JV stena, styk s rímsou, od zárubne vstupu vľavo 90 cm
rozмеры:	plošná sonda, 115 x 10 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti rímsy
nález:	- O2 s fragmentmi viacerých náterov, zachádza aj na rímsu
vyhodnotenie:	Rímsa je pôvodná z 2. stavebnej etapy (koniec 18. storočia).

201/1	
situovanie:	schodisko z I. NP na II. NP, v zaoblenom murive, nad 12. schodiskovým stupňom zhora, od úrovne stupňa 140 cm
rozмеры:	plošná sonda, 11 x 20 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie pôvodnej farebnosti
nález:	- omietka so sv. okrovým náterom O3 - štukový rám – sádra cez O3, 19. stor., olivovozelený náter
vyhodnotenie:	V prvej etape schodiska (1821 – 1822) malo schodisko svetlookrový náter, neskôr (zrejme koniec 19. storočia) doplnili štuky.

II.NP

201/2	
situovanie:	schodisko z I. NP na II. NP, v zaoblenom murive, nad 2. schodiskovým stupňom zhora, od úrovne stupňa 150 cm
rozмеры:	plošná sonda, 6 x 30 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie pôvodnej farebnosti
nález:	- omietka O3 + 2 nátery – sv. okrový a okrový - štukový rám ide cez nátery, je zo sádry
vyhodnotenie:	V prvej etape schodiska (1821 – 1822) malo schodisko svetlookrový náter, neskôr (zrejme koniec 19. storočia) doplnili štuky.

201/3	
situovanie:	SV múr chodby oproti schodisku, na pravej strane pilastra vľavo od okenného otvoru, od úrovne podlahy 237 cm
rozмеры:	plošná sonda, 15/7 x 46 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti pilastra
nález:	- primárny pilaster, O3 so sv. okrovým náterom na stene, pilaster tmavší oker

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS SOND A NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ

vyhodnotenie:	Pilaster je primárny z 3. stavebnej etapy (1821 – 1822). Stena bola sv. okrová, pilaster tmavší okrový.
---------------	---

201/4	
situovanie:	SV múr chodby oproti schodisku, na ľavej strane pilastra vpravo od okenného otvoru, od úrovne podlahy 70 cm
rozmary:	plošná sonda,
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti pilastra a rímsy
nález:	- rímsa je sekundárne vložená - stena a pilaster O3
vyhodnotenie:	Pilaster je primárny z 3. stavebnej etapy (1821 – 1822), sádrová rímsa je vložená neskôr, v priebehu 19. storočia. Pozri 201/5.

201/5	
situovanie:	SV múr chodby oproti schodisku, na pravej strane pilastra vpravo od okenného otvoru, od úrovne podlahy
rozmary:	plošná sonda
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti pilastra a rímsy
nález:	- rímsa je sekundárne vložená - stena a pilaster O3
vyhodnotenie:	Pilaster je primárny z 3. stavebnej etapy (1821 – 1822), sádrová rímsa je vložená neskôr, v priebehu 19. storočia. Pozri 201/4.

201/6	
situovanie:	chodba č. 201 v zalomení – na nároží z exteriéru miestnosti č. 230, vo fabiónovej rímse a pod ňou
rozmary:	plošná sonda, 18 x 22 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti rímsy
nález:	- M3, S3, O3 kompletne aj na rímse
vyhodnotenie:	Rímsa je primárna z 3. stavebnej etapy (1821 – 1822).

FASÁDY

F1	
situovanie:	SZ fasáda, na ľavej strane plytkého rizalitu, od úrovne podlahy 120 cm
rozmary:	plošná sonda, 18 x 35 cm
dôvod vykonania sondy:	hľadanie starších omietkových vrstiev
nález:	- M2, S2, vertikálne kované tiahlo na nároží rizalitu, O4B s okrovým dnešným náterom
vyhodnotenie:	Rizalit je primárny z 2. stavebnej etapy (koniec 18. storočia), murivo je spevnené tiahlom.

F2	
situovanie:	JZ fasáda, v úrovni nad okennými otvormi I. NP, pri západnom nároží
rozmary:	plošná sonda, 25 x 25 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie existencie kamennej hlavice na základe sondy č. F5
nález:	- nález osekannej hlavice, prekrytej O4B s 2 okrovými nátermi
vyhodnotenie:	V tejto polohe bol pilaster s kamennou hlaviceou z 2. stavebnej etapy (koniec 18. storočia), neskôr osekaný (1821 – 1822). Pozri F5, F12.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS SOND A NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ

F3	
situovanie:	JZ fasáda, v úrovni I. NP, SZ rizalit, medzi 2. a 3. okennou osou
rozmary:	hlbková sonda, 45 x 140 x 6 cm
dôvod vykonania sondy:	hľadanie staršieho pilastra
nález:	- v hĺbke M2, S2 bez omietok, na tom na akant tehly M3, S3, spoločná O3
vyhodnotenie:	V hĺbke je murivo z 2. stavebnej etapy (koniec 18. storočia), oplentované v 3. etape (1821 – 1822) so zachovanou omietkou. V plente z 3. etapy sa nachádzala tehla s kolkom CIB.

F4	
situovanie:	JZ fasáda, v úrovni I. NP, SZ rizalit, nad okenným otvorom v 3. osi
rozmary:	plošná sonda, 23 x 22 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie prípadnej existencie výzdoby
nález:	- tehly M3, S3 na kant, O3 s nátermi – biely, 3 x okrový s rôznym odtieňom od najsvetlejšej po najtmavšiu, v spodnej časti sondy tenká vyrovnávacia O5 s okrovým náterom
vyhodnotenie:	Murivo je z 3. stavebnej etapy (1821 – 1822) so zachovanou omietkou a bielym náterom.

F5	
situovanie:	JZ fasáda, SZ rizalit, pri pravom nároží, v úrovni nad prekladom okenného otvoru
rozmary:	hlbková sonda, 75 x 120 x 6 cm
dôvod vykonania sondy:	sonda bola realizovaná výskumom P. Horanského v roku 2011, súčasným výskumom zväčšená do muriva
nález:	- nález osekanej hlavice (41 x 65 – 80 cm), vsadenej v M2, S2, ktoré je v hĺbke sondy - hlavica osekaná a okolo nej obmurovaná M3, S3 (tehly s kolkom CIB), O3 s primárnym bielym náterom
vyhodnotenie:	Hlavica vsadená v murive z 2. stavebnej etapy (koniec 18. storočia), zrušená, osekaná a oplentovaná v 3. stavebnej etape (1821 – 1822). Pozri F2, F12.

F6	
situovanie:	JZ fasáda, SZ rizalit, JV strana, pri jeho južnom nároží a v styku s ustupujúcim murivom fasády vedľa rizalitu, vo výške I. NP
rozmary:	plošná sonda, 90 x 100 + 20 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie previazania murív v kúte
nález:	- previazané murivo M2, S2 v kúte, O2 s pásovou bosážou, jednotlivé pásy majú výšku 27 cm, primárny náter biely - na nároží sú zrušené omietkou O3 a vysprávkou O4B
vyhodnotenie:	Sonda odkryla výzdobu fasády z 2. stavebnej etapy (koniec 18. storočia) s bielym náterom, zrušenú v 3. etape (1821 – 1822).

F7	
situovanie:	JZ fasáda, v styku ustúpenej časti fasády a SZ rizalitu, od úrovne zeme 147 cm
rozmary:	plošná sonda, 17 x 11 + 15 cm
dôvod vykonania sondy:	sonda z roku 2011, overenie previazania murív
nález:	- previazané M2, S2, O4B, O5 s okrovými nátermi
vyhodnotenie:	Pri stavbe rizalitu v 2. stavebnej etape (koniec 18. storočia) pôvodnú stavbu replentovali.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS SOND A NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ

F8	
situovanie:	schodisko portika na JZ strane kaštieľa, na jeho SZ strane, nad okenným otvorom pod schodiskom (miestnosti č. 013)
rozmary:	plošná sonda, 42 x 30 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti okna
nález:	- primárne murovaný záklenok v M3, S3, upravovaný vložení nověj výplne v S4B
vyhodnotenie:	Okenný otvor z 3. stavebnej etapy (1821 – 1822) bol upravený vložení výplne a zväčšením v roku 1955.

F9	
situovanie:	schodisko portika na JZ strane kaštieľa, na jeho SZ strane, 341 cm od styku s fasádou kaštieľa, od zeme 113 cm
rozmary:	plošná sonda, 60 x 95 cm
dôvod vykonania sondy:	hľadanie starších omietok
nález:	- 455 cm od fasády kaštieľa je vertikálna cezúra, vľavo M3, S3, vpravo M4B, S4B s vložení keramických rúr - nález pásovej bosáže vo fragmentoch O3, jeden pás má výšku 32 cm, linka 1,5 cm
vyhodnotenie:	V 3. stavebnej etape (1821 – 1822) vzniklo schodisko členené pásovou bosážou. Okolo polovice 20. storočia vložili kvôli odvlhčení schodiska rúry prechádzajúce cez celú šírku schodiska.

F10	
situovanie:	JZ portikus, SZ stĺp, nad pätkou (výška 34 cm), zo strany smerom k fasáde
rozmary:	plošná sonda, 17 x 13 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie materiálu stĺpa
nález:	- tehlové murivo M3, S3, pätká kamenná
vyhodnotenie:	Stĺpy JZ portika sú tehlové, z 3. stavebnej etapy (1821 – 1822).

F11	
situovanie:	JZ fasáda, nad podestou portika, na pravej strane pri ostení okenného otvoru v 3. osi portika, od úrovne podlahy portika 85 cm
rozmary:	plošná sonda, 24 x 35 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie existencie kamenného ostenia
nález:	- kamenné hladké ostenie bez výzdoby (12 cm široké) a 11 cm kamenná rímsa podokenná, vložení v M1, S1, vedľa ostenia O1 s bielym náterom
vyhodnotenie:	Okno má kamenné ostenie aj rímsu z 1. stavebnej etapy (polovica 18. storočia).

F12	
situovanie:	JZ fasáda, JV rozalít, pri pravom nároží, v úrovni nad prekladom okenného otvoru
rozmary:	plošná sonda, 22 x 28 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie existencie hlavice pilastra podľa sond č. F2 a F5
nález:	- nález osekanej hlavice, prekrytej O4B s 2 okrovými nátermi
vyhodnotenie:	Hlavica vsadená v murive z 2. stavebnej etapy (koniec 18. storočia), zrušená, osekaná a oplentovaná v 3. stavebnej etape (1821 – 1822). Pozri F2, F5.

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS SOND A NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ

F13	
situovanie:	SV fasáda, pod okenným otvorom 1. osi portika, od úrovne zeme 59 cm
rozmary:	plošná sonda, 12 x 20 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie vsadenia rímsy
nález:	- ríma kamenná, vsadená v M1, S1, murivo pokryté smolou v 1. pol. 20. stor.
vyhodnotenie:	Rímsa je kamenná z 1. stavebnej etapy (polovica 18. storočia).

F14	
situovanie:	SV fasáda, portikus, stĺp 2. od SZ strany, nad kamennou pätkou, od zeme 35 cm
rozmary:	plošná sonda, 13 x 17 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie materiálu stĺpa
nález:	- tehlové murivo M3, S3, pätká kamenná
vyhodnotenie:	Stredné dva stĺpy portika sú tehlové, z 3. stavebnej etapy (1821 – 1822).

F15 nálezová situácia	
situovanie:	pod hlavným vstupom do kaštieľa na SV strane, z JV strany od anglického dvorčeka
nález:	- dvakrát pravouhlo predstúpené tehlové murivo bez omietky, len s rozotieranou maltou na prvom ústupku (prístennom pilastri) M1, S1, malta zachádza pod predné murivo M3, S3 na pôdoryse obdĺžnika, ktoré je hore ukončené kamennou rímsou vsadenou na murivo, ktoré sa nedá identifikovať (pod rímsou je tenká vrstva úlomkov tehál, ktorá neliečuje so spodným murivom) - M5, S5 prebieha v 2 radoch tehál (na výšku rímsy) po celej dĺžke hmoty popod betónovú podestu s odtlačkami po šalovaní
vyhodnotenie:	Prístenná plytká hmota, zrejme pilaster, vznikol primárne s obvodovým murivom v 1. stavebnej etape (polovica 18. storočia). K nemu sa v 3. etape (1821 – 1822) pristavala predsadená hmota, ktorá držala podestu portika. Kamenný prvok je vsadený zrejme sekundárne ako podporný prvok. Pozri F16.

F16 nálezová situácia	
situovanie:	pod hlavným vstupom do kaštieľa na SV strane, z SZ strany od anglického dvorčeka
nález:	- dvakrát pravouhlo predstúpené tehlové murivo bez omietky, len s rozotieranou maltou na prvom ústupku (prístennom pilastri) M1, S1 - predné murivo M3, S3 je na pôdoryse obdĺžnika, pri pilastri je hore pri fasáde ukončené časťou kamennej rímsy - M5, S5 prebieha v 2 radoch tehál (na výšku rímsy) po celej dĺžke hmoty popod betónovú podestu s odtlačkami po šalovaní
vyhodnotenie:	Prístenná plytká hmota, zrejme pilaster, vznikol primárne s obvodovým murivom v 1. stavebnej etape (polovica 18. storočia). K nemu sa v 3. etape (1821 – 1822) pristavala predsadená hmota, ktorá držala podestu portika. Kamenný prvok bol osekáný a murivo hore doplnené v 70. rokoch 20. storočia. Pozri F15.

F17	
situovanie:	SV fasáda, v úrovni I. PP, pri pravom ostení vstupu do miestnosti č. 017
rozmary:	plošná sonda, 23 x 20 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie vsadenia vstupu

INVENTARIZAČNÝ SÚPIS SOND A NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ

nález:	- kamenné hladké ostenie vsadené v M2, S2 - O4B, O5 - výplň dverí vsadená v O4B
vyhodnotenie:	Vstup je z 2. stavebnej etapy (koniec 18. storočia), má kamenný portál, ktorý bol len konštrukčným prvkom.

VRÁTNICA

V1	
situovanie:	hlavná fasáda, vpravo pri vstupnom portáli, od úrovne zeme 140 cm
rozmary:	plošná sonda, 26 x 20 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie vrstvenia omietok
nález:	- M3, S3, O4B, O5
vyhodnotenie:	Vrátnica vznikla v 3. stavebnej etape (1821 – 1822).

V2	
situovanie:	hlavná fasáda, nad portálom vstupu
rozmary:	plošná sonda, 14 x 10 cm
dôvod vykonania sondy:	overenie primárnosti vstupu
nález:	- O3 s primárnym bielym náterom, vyššie O4 s okrovým náterom
vyhodnotenie:	Vrátnica vznikla v 3. stavebnej etape (1821 – 1822) a mala biely náter. Jej druhá časť bola asanovaná pred rokom 1951.

Kaštieľ v Dolnej Krupej sa zaradzuje k najvýznamnejším klasicistickým pamiatkam na našom území a jeho význam sa znásobuje aj rodu Brunsvikovcov, ktorým kaštieľ až do polovice 20. storočia patril. Jeho dejinám sa venovalo viacero autorov, medzi prvými, ktorí podrobnejšie zdokumentovali aj aktuálny stav a inventár vybavenia bol P. Jedlicska v roku 1891.¹ Na začiatku 20. storočia uverejnil S. Borovszky² okrem krátkeho textu aj fotografiu kaštieľa. Záujem o kaštieľ sa obnovil v 50. rokoch 20. storočia, kedy sa vyhodnocoval ako pôvodne z 18. storočia prestavaný na klasicistický. V rokoch 1954 a 1955 publikovali v časopise *Pamiatky a múzeá* príspevky L. Šášky³ a E. Križanová⁴, kde priniesli základné poznatky o stavebnom vývoji. V tom čase publikoval dielo *Klasicistická architektúra na Slovensku* aj I. Kuhn, ktorý uvádza: „Pôvodný barokový kaštieľ, pochádzajúci z 18. storočia bol prestavený na klasicistický v rokoch 1820 – 1828. Prestavbu viedol trnavský dvorný staviteľ Hausmann a novú, nízku strechu vybudoval na kaštieli Anton Pius Rigl.“⁵ Okrem toho píše, že maďarský kunsthistorik Rados prirovnal kaštieľ úrovňou k dielam Michala Pollacka. Dnes už vieme, že aj M. Pollack sa istým spôsobom na tvorbe kaštieľa priamo podieľal.

V Súpise pamiatok sa o kaštieli uvádzajú rovnaké informácie, že kaštieľ je „klasicistický, postavený v r. 1793 – 1795 staviteľom Hausmannom na mieste staršieho kaštieľa, r. 1820 upravený staviteľom A. P. Riglom.“⁶ Autori tu nezachytili, že kaštieľ sa postavil skôr, po polovici 18. storočia a v 90. rokoch bol už prestavovaný. Podiel Jozefa Hausmanna bol definovaný správne – v pozícii staviteľa a v podstate táto pozícia sa do istej miery dá prisúdiť aj Riglovi.

V roku 1826 vydal A. Rigel publikáciu⁷, kde vysvetlil princíp konštrukcie ním navrhnutého krovu, ktorý bol v tom čase prevratnou novinkou. Krov je z väčšej časti zachovaný dodnes. Rigel sa ale v publikácii okrem krovu nijako nevyjadruje ku kaštieli a dielo sa stalo podkladom k základnej analýze krovu.

V poslednom období sa kaštieli venovalo viacero autorov, ktorí si za východisko vzali archívne materiály. V Slovenskom národnom archíve sa vo fonde *Brunsvik – Chotek Dolná Krupá* nachádza pomerne rozsiahla dokumentácia týkajúca sa výstavby kaštieľa od obdobia tesne pred polovicou 18. storočia. Tak sa zachovali materiály k prvej, druhej i tretej stavebnej etape kaštieľa. V roku 1976 realizoval archívny výskum P. Hysko, ktorý identifikoval architektov prvých stavebných etáp – Martinelliho, Talherra a Rigela.⁸ Najpodrobnejšie sa týmito archívnymi dokumentmi zaoberala J. Šulcová, ktorá v roku 1996 publikovala rozsiahlu štúdiu s rôznymi nákresmi detailov vytvorených vtedajšími architektmi. Neskôr v roku 2011 vypublikoval štúdiu maďarský historik umenia Jozsef Sisa, ktorý sa zameriaval na tretiu stavebnú etapu kaštieľa, teda na začiatok 20. rokov 19. storočia. Priniesol nové poznatky o autorstve projektu na prestavbu, pričom vyvrátil doterajšiu teóriu o autorstve A. Rigela a za hlavného architekta určil Charlesa Moreaua. Vychádzal z ďalších objavených písomností. Architektonicko-historický výskum nemal za cieľ skúmať archívne materiály a preto závery vyvodzuje z publikovaných príspevkov, ktorých rozsah je dostatočný pre určenie stavebného vývoja kaštieľa. Vychádzajúc z dostupných informácií, ich vyhodnocovaním v súvislosti so závermi výskumu a analógiami sme teda vyhodnotili ako pôvodného autora tretej stavebnej etapy Charlesa Moreaua.

Všeobecné publikácie zaoberajúce sa architektúrou a umením väčšinou kaštieľ uvádzajú, avšak len so základnými informáciami.⁹

Okrem publikovaných zdrojov využil architektonicko-historický výskum mapové podklady od 18. storočia – vojenské mapovania, katastrálna mapa, plán Dolnej Krupej z roku 1822. Využili sa aj historické kresby, pohľadnice a fotografie z rôznych zdrojov. Cenným materiálom sú pôvodné kresby týkajúce sa stavby kaštieľa nachádzajúce sa v SNA. V archíve PÚ SR sa nachádzajú zaujímavé informácie o kaštieli z 1. aj 2. polovice 20. storočia.

1 JEDLICSKA, Pál. *Kiskárpáti emlékek II*, Élesközlő Vágújhelyig. Eger 1891.

2 BOROVSZKY, Samu. *Magyarország vármegyéi és városai*. Pozsony vármegye. Budapest : Apollo Irodalmi Társaság, 1904.

3 ŠÁŠKY, Ladislav. *Klasicistická architektúra na Slovensku*. IN *Pamiatky a múzeá*. 2/1954, s. 56 – 65.

4 KRIŽANOVÁ, Eva. *Kaštieľ v Dolnej Krupej*. IN *Pamiatky a múzeá*. 1/1955, s. 15 – 17.

5 napr. KUHN, Ivan. *Klasicistická architektúra na Slovensku*; príspevok k jej dejinám. Bratislava : Tvar, 1955, s. 130.

6 kol. *Súpis pamiatok na Slovensku*. Bratislava, Obzor, 1967, s. 312 – 313.

7 RIGEL, Antonius Pius. *Beschreibung und Abbildung eines neu-erfundenen Spar-Dachstuhles*. Viedeň, 1826.

8 Archív Pamiatkového úradu Bratislava, 1976. SÚPSOP. P. Hysko. *Kaštieľ v Dolnej Krupej*.

9 LUKÁČOVÁ, E. - POHANIČOVÁ, J. *Rozmanité 19. storočie*. Bratislava : Perfekt, 2008.

ANALÝZA VÝVOJA KULTÚRNEJ PAMIATKY

V Dolnej Krupej je okrem kaštieľa zapísaných v ÚZPF ďalších 6 pamiatok – Kostol sv. Ondreja, Mauzóleum, kamenný stĺp s Pietou pri kostole a v rámci areálu kaštieľa pamätný dom L. Beethovena a park. Na stavbe mali podiel Brunsvikovci, rod sídlia v Dolnej Krupej.

PRVÁ STAVEBNÁ ETAPA/ 1749 – 1754

Majiteľom dolnokrupského panstva boli Brunsvikovci, ktorých rod pochádzal z Nemecka. V Dolnej Krupej sa usadili v 17. storočí. V polovici 18. storočia bol majiteľom panstva Anton Brunsvik st., ktorý dal v Krupej postaviť nové rodinné sídlo. Podľa všetkého ho postavili na mieste staršieho objektu, ktorý bol kompletne asanovaný. Anton Brunsvik mal pomerne významné postavenie v pozícii právnika a notára. Na stavbu kaštieľa Brunsvik si najal architekta Johanna Baptistu Martinelliho, rakúskeho architekta, ktorý bol tom v čase riaditeľom stavebného úradu Uhorskej kráľovskej komory¹.

Riešenie projektu sa realizovalo začiatkom roka 1749 a pravdepodobne v apríli bol definitívny. Vzápätí sa začalo s prípravou stavby. K priebehu stavby existuje pomerne podrobná archívna dokumentácia pracovaná Mgr. Janou Šulcovou a publikovaná v časopise ARS.² Samotný projekt ale nepoznáme. V Slovenskom národnom archíve vo fonde *Brunsvick – Chotek Dolná Krupá* sa zachovalo niekoľko nákresov detailov stavby, avšak kvôli dvom rozsiahlym mladším etapám nedokážeme odpovedať na otázku, či tieto plány boli skutočne zrealizované. Ide napr. o kresbu exteriérového schodiska nazvaného „balcon“, ktoré mohlo viesť zo záhrady na II. podlažie, so vstupom aj priamo do sály tereny. Podschodiskový priestor má zakreslených 6 polí klenby v tvare placky a po bokoch dvojramenné schodisko ústiace hore na podestu. V archívnych materiáloch sa nachádza aj jednoduchý nákras pôdorysu oboch podlaží, ktorý v základoch súhlasí so zachovaným súčasným jadrom kaštieľa. Zachovali sa aj návrhy dverných výplní s členením s rovnakými detailami ako majú dodnes zachované vstupné a okenné výplne.

Výsledkom stavebných aktivít bola bloková dvojpodlažná nepodpivničená stavba typu maison de plaisance, francúzskeho šľachtického sídla. Centrom takého objektu bola vyvýšená sála (originálne oválneho pôdorysu) a po jej bokoch symetricky obytné priestory. Vzorníky pre stavbu publikoval v 2 dieloch Jacques-Francois Blondes v rokoch 1737 a 1738.³ Dolnokrupský kaštieľ patril typologicky k menším maison de plaisance. Okrem dispozičných vzťahov rieši publikácia aj výzdobu sály, kde je zrejme, že podľa toho postupovali aj staviteľia dolnokrupského kaštieľa. Uplatňuje aj kozub v strede dĺžky bočných stien sály a po bokoch symetricky vstupné otvory, rovnako aj nástenné maľby s barokovou ornamentikou, iluzívnymi pilastrami, nikami a plastikami. Rovnako ako Blondelove vzorkovníky využíva situovanie ník nad vstupmi a kozubom. Je teda evidentné, že maliar fresky v Dolnej Krupej vychádzal z uvedených vzorkovníkov.

Rátame s tým, že sala terrena nachádzajúca sa v strednej časti prízemnia mohla byť čiastočne zapustená v teréne a prístupná zo záhrady. Túto teóriu podporuje aj skutočnosť, že v roku 1750 vyprodukovali kováči zábradlie schodiska do sály tereny. Z tejto stavebnej etapy sa zachovala základná dispozícia strednej časti kaštieľa. V úrovni I. PP je na SV strane pod podestou vstupu do kaštieľa dvakrát ustúpený rizalit z tehlového muriva. Na základe nálezů (F15, F16) predpokladáme, že pôvodný kaštieľ mal v strednej časti fasády lizény, ktoré už vtedy boli pod úrovňou vstupu do kaštieľa, keďže nie sú opatrené omietkou.

V archívnych materiáloch sa nachádza aj jednoduchý nákras pôdorysu oboch podlaží, ktorý v základoch súhlasí so zachovaným súčasným jadrom kaštieľa. Na strane do záhrady bol plytký rizalit zachovaný dodnes, bol 3-osový a po bokoch rizalitu boli opäť 3 osi. Centrom bola veľká sála (8 x 10 m) na šírku cca 2/3 šírky kaštieľa, ku ktorej sa zbíhali bočné miestnosti na trojtraktovej dispozícii. Vedľa sály bola ešte spojovacia chodba, ktorá sa po bokoch sály lomila a pokračovala ako stredný trakt. Po oboch bokoch sály boli dve miestnosti (dnes je priečka medzi nimi odstránená – miestnosti č. 105 a 106, sondy 105/1, 106/2), na opačnej strane chodby menšie miestnosti. Táto dispozícia sa opakovala na obidvoch podlažiach.

1 Slovenský biografický slovník. Bratislava, 1966.

2 ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupej. IN ARS, 1 – 3/ 1996, s. 161 – 214.

3 V prvom dieli samotná architektúra, v druhom vzorkovník detailov. BLONDES, Jacques-Francois. De la distribution des maisons de plaisance, et de la decoration des edifices en general I.. Paríž, 1737. BLONDES, Jacques-Francois. De la distribution des maisons de plaisance, et de la decoration des edifices en general I.. Paríž, 1738.

V spomínanom nedatovanom nákrese pôdorysu je schodisko medzi podlažiami kreslené v súčasnej polohe ako točité, je ale do plánu zakreslené sekundárne (pozri príloha). Prízemie zaklenuli valenými klenbami s lunetovými výsečami a v tvare placky (sondy 011/4, 012/2, 014/3). Informácia o klenbách sa objavuje v zozname výdavkov v roku 1751 v znení, že je potrebné zaklenúť celé prízemie a kaplnku, zdvojiť schodisko a použiť korintské stĺpy.⁴ V miestnosti č. 015 bola kuchyňa. J. Šulcová sa domnieva, že pod výrazom zdvojenie schodiska môžeme rozumieť vytvorenie druhého schodiska, dokresleného do náčrtu pôdorysu. V rámci súčasného schodiska medzi I. PP a I. NP sa zachovalo 17 kamenných schodiskových stupňov iného typu ako ostatné (IS, položka č. 205). Môžeme predpokladať, že boli sekundárne použité možno práve z tejto prvej stavebnej etapy. Okenné ostenia stredného rizalitu mali kamenné ostenia bez výzdoby, len so zachovanou podokennou profilovanou rímsou. Ostenia boli len konštrukčným a nie dekoratívnym prvkom. V sále poschodia boli polkruhovo ukončené okná a nad nimi údajne kruhové. Sála bola teda prevýšená ako v súčasnosti, v bočných stenách sa zachovali mramorové kozuby (IS, položka č. 201).

Hlavným murárom či stavbyvedúcim bol bratislavčan František Karol Römisch. Stavba pokračovala pomerne rýchlo, z roku 1749 sa zachovali zmluvy a účty za tehly, vápno, murárske, tesárske a kamenárske práce, trámy a šindel (i keď neskôr sa uvádza ako krytina škridla). V roku 1750 sa pokračovalo stavbou priečok, klenieb a stropov, kamenárske práce realizovala trnavská dielňa Tomáša Friedla.⁵ Z roku 1751 robil omietky a štuky 2 izieb pod sálou, 2 kabinetov, 2 hosťovských izieb a chodby nitriansky majster Karol Wallner, pričom sa uvádza, že v 2 miestnostiach boli ozdoby, v 2 hladké omietky a vo všetkých rímsy.⁶ Okná zasklievali štvorhrannými tabuľkami. Okenné a vstupné výplne vyrábali trnavskí stolári. Záverečné práce sa realizovali v roku 1754, kedy aj vymenili drevenú podlahu sály za pálenú dlažbu. Strecha bola ukončená plechovými makovicami, čo dokladá účet za ich prácu.⁷ Po kaplnke, spomínanej v archívnych dokumentoch, sa nezachovali žiadne stopy a nedokážeme jej polohu identifikovať.

Aj keď zachovaný archívny materiál je bohatý, nenachádza sa v ňom žiadna zmienka o freske sály. Informácia o freskách sa objavuje až v roku 1891 u P. Jedlicsku, ktorý uvádza, že ich dal údajne vyhotoviť začiatkom 19. storočia Rudolf Chotek a autorom bol taliansky majster. Jedlicska ich výjav opisuje ako kontrast vojny a pokojného rodinného života s postavami Venuše a Marsa.⁸ Aj keď v rokoch 1973 – 1976 bola reštaurovaná študentmi reštaurátora K. Veselého z VŠVU, nebola detailnejšie umelecko-historicky prebádaná. Na základe analógií, použitej tematiky a ornamentiky predpokladáme, že bola vyhotovená po ukončení stavebných prác na kaštieli 1. stavebnej etapy. Nepredpokladáme, že časový odstup by bol značný, pretože práca bola vyhotovená ako freska do čerstvo natiahovanej omietky. Typológia iluzívnej maľby spojennej s kozubom je aj charakteristická pre maison de plaisance a obdobné riešenia sú vypublikované aj vo vzorkovníku J. F. Blondela.

Martinelli je aj autorom projektu kaštieľa v Martonvásári, kde si ho neskôr povolal syn Antona Brunsvika Anton II. (1745 – 1792) po získaní tunajšieho panstva. Martinelliovci boli významnou rodinou pôsobiacou v prostredí staviteľstva. Johann Baptist Martinelli projektoval na našom území budovu Uhorskej kráľovskej komory v Bratislave (1753 – 1756). Brat Anton Erhard Martinelli projektoval kaštieľ vo Veľkom Bieli (1722 – 1725). Kaštieľ rovnakého typu maison de plaisance je zachovaný v neďalekej Chtelnici, postavený v roku 1769. Stavebníkom bol J. N. Erdődy a zachováva radenie priestorov po bokoch veľkej sály.

DRUHÁ STAVEBNÁ ETAPA/ 1793 – 1798

Syn grófa Antona Brunsvika Jozef študoval právo a získal vysoké funkcie v rôznych krajinských úradoch a stal sa aj najvyšším krajinským sudcom. Jeho postavenie a finančné zabezpečenie mu umožnilo pristúpiť k rozsiahlejšej prestavbe kaštieľa. Prioritným motívom bolo zrejme rozšírenie jeho kapacity, keďže pôvodný objekt bol pomerne malý. V rokoch 1793 – 1798 došlo k druhej stavebnej etape, ktorá znamenala rozšírenie objektu o bočné rizality. Architektom bol Ján Jozef Talherr (resp. Thalherr, 1737 – 1807),

4 ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupej. IN *ARS*, 1 – 3/ 1996, s. 167.

5 ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupej. IN *ARS*, 1 – 3/ 1996, s. 166.

6 ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupej. IN *ARS*, 1 – 3/ 1996, s. 204.

7 ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupej. IN *ARS*, 1 – 3/ 1996, s. 166.

8 JEDLICSKA, P.: *Kiskárpáti emlékek II.* Éleskölöl Vágújhelyig. Eger 1891.

ANALÝZA VÝVOJA KULTÚRNEJ PAMIATKY

architekt Uhorskej kráľovskej komory. Projekt vypracoval v roku 1792, časť z neho je zachovaná, avšak len pôdorysy SZ časti.⁹ Rizality sa výškovo prispôbili existujúcej stavbe. V pôdorysoch vyznačil nové úpravy v pôvodnej hmote. Na plánoch sú miestnosti zakreslené tak, že na koncoch sú dve izby. V roku 1794 ale doplnil Talherr projekt o ďalšie rozšírenie kaštieľa smerom do strán prostredníctvom ďalších, užších krídel. K ich stavbe ale nedošlo. Napriek tomu vtedy museli zmeniť dispozíciu pôvodného projektu, keďže v rizalitoch vytvorili stredovú zalamovanú chodbu, ktorá je kreslená v druhých plánoch a mala viesť do užšej prístavby. V rámci dispozície sú v druhom projekte po bokoch chodby miestnosti. Súčasťou priestorov boli aj záchody, práve kvôli ktorým sa chodby zalamovali (pozri príloha – historické plány). V tomto projekte SZ rizalitu sú miestnosti horného podlažia funkčne označené, avšak keďže išlo o projekt na ďalšiu prístavbu, nevieme, či to nebol len návrh. Ide o spálňu, šatňu, jedláleň, izbu s archívom. Rizality s pôvodným murivom pri stavbe dôkladne previazali (sondy 107/2, F6, F7). V južnom rizalite vytvorili druhé schodisko a kaplnku, čím staršiu kaplnku zrušili. Nová kaplnka bola cez dve podlažia (miestnosť č. 007 a 111), pričom mala vstup na spodnom podlaží, kde bola dlhšia – aj o šírku dnešnej chodby. Na hornom podlaží mala oratórium – emporu na valenej klenbe, kde sedávala grófska rodina. Výzdoba kaplnky sa realizovala v rokoch 1796 – 1797 a práce sa najviac týkali oltára.¹⁰ Steny mali biely náter, dobu vzniku fresky na strope nepoznáme. Z kaplnky sa zatiaľ podarilo objaviť len jednu fotografiu z 1. polovice 20. storočia (pozri príloha), kde je viditeľný klasicistický oltár s obrazom Ukrižovaného Krista.¹¹ Nad oltárom bol okenný otvor s vitrážou. Do pristavaných rizalitov vytvorili aj nové vstupy (miestnosti č. 105, 106), kde reosadili dvere prvej stavebnej etapy z inej polohy. Zo SV strany vznikli do nových rizalitov vstupy na prízemie, ktoré mali kamenné portály (do miestností č. 006 a 017, sonda F17). Boli ale len konštrukčným prvkom bez detailov, neboli pohľadové. K JV fasáde dostavali malú prístavbu so schodiskom priamo do dnešnej kuchyne.

Staviteľom bol trnavský majster Jozef Hausmann. So stavbou sa začalo v roku 1793, opäť sa zachovali mnohé účty za materiál, ktorý bol niekedy ťažko dostupný. Napr. drevo dovážali z Turca a kameň z neznámej lokality plavbou Dunajom a potom povozmi.¹² Existuje aj množstvo účtovných dokladov za mobiliár a remeselné prvky. Napr. vieme, že do kaplnky a sály terreny viedli „zdvojené dvere“, ktoré boli pomerne drahé.¹³ Výmalba miestností bola jednoduchá, s jednofarebnými poľami s dekoratívnou bordúrou. To potvrdzujú aj výsledky reštaurátorského výskumu – v miestnostiach č. 106, 105 a 113 sa našli len monochrómne nátery pastelových farieb, v miestnosti č. 107 maľba s pásikmi rôznych širok (sondy miestnosti č. 107). Stropy boli jednoduché biele alebo so štukovou výzdobou.

Z tejto stavebnej etapy pochádza aj mramorový kozub miestnosti č. 107, kde je ale osadený sekundárne alebo bol upravovaný (sonda 107/1). Zachovali sa aj okenné výplne s vnútornými okenicami zdobené fládrovaním. Okrem projektu na prístavbu rizalitov sa zachoval aj návrh na prestavbu vonkajšieho schodiska od záhrady (pozri príloha). To, či k stavbe došlo, nevieme, pretože súčasné schodisko je až z 3. stavebnej etapy a staršie schodisko úplne zrušilo.

Fasády mali na obidvoch podlažiach pásovú rustiku, doplnenú na hornom podlaží pilastrami s kamennými hlavicami (sonda F6). Talherr v tom čase staval aj evanjelický kostol v Banskej Štiavnici. Pre obidva objekty dal vyhotoviť rovnaké kamenné iónske hlavice, ktoré sa osadili na fasádach. V prípade Dolnej Krupkej ich využil ako hlavice pilastrov členiacich fasády II. podlažia. Náter fasád bol biely. Talherr je aj autorom kaštieľa v Tomášikove, spolu s J. Fellnerom (okolo 1762), avšak pri Krupkej sa už jeho tvorba posunula ďalej.

V tomto období vznikali v areáli kaštieľa ďalšie objekty. Divadlo postavili ako jeden objekt s múzeom rarít a od kaštieľa ich delila pozdĺžna budova knižnice. Tento objekt patrila v rámci celého areálu k architektonicky najzaujímavejším. Presnejší letopočet výstavby nepoznáme, predpokladá sa obdobie na prelome 18./ 19. storočia.

9 ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupkej. IN *ARS*, 1 – 3/ 1996, s. 172, 178.

10 ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupkej. IN *ARS*, 1 – 3/ 1996, s. 186.

11 Oltárny obraz sa dnes nachádza vo farskom Kostole sv. Ondreja, autorstvo sa pripisuje Jozefovi Führichovi.

12 ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupkej. IN *ARS*, 1 – 3/ 1996, s. 178.

13 ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupkej. IN *ARS*, 1 – 3/ 1996, s. 182.

TRETIA STAVEBNÁ ETAPA/ 1821 – 1822

Priebežne od ukončenia prestavby kaštieľa prebiehali práce na objektoch v areáli. Už v tomto období existoval pri kaštieli park, kde cielene vysádzali rôznorodé stromy, v roku 1808 postavili dokonca oranžériu. Veľmi krátko po druhej stavebnej fáze dochádza k rozhodnutiu Jozefa Brunsvika opäť investovať do rodinného sídla a zásadne ho zväčšiť. Brunsvik vzhľadom na svoje postavenie si mohol dovoliť pozvať na realizáciu svojich plánov viacerých chýrnych architektov. A tak sa do Krupej 31. októbra 1812 dostáva nemecký záhradný architekt Heinrich Christian Nebbien (1778 – 1841) a v nasledujúcom roku začal práce na tvorbe anglického parku. Patrílo k tomu zušľachťovanie pôdy, vytvorenie vodných plôch a kanálu, výsadba rôznych druhov stromov. Okrem Dolnej Krupej pracoval na tvorbe mnohých parkoch Európy, napr. aj v Martonvásári. Nebbien sa venoval aj architektúre malých objektov parku (napr. glorieta, grotta, obelisk). K podobe parku sa v roku 1813 vyjadril aj architekt Charles Moreau a zase naopak – Nebbien sa vyjadroval k plánom kaštieľa, ktoré vypracoval Moreau. Okrem nich sa tu v roku 1813 objavuje Michael Pollack (1773 – 1855), rakúsky architekt tvoriaci plne v duchu klasicizmu. V rovnakom čase ako sa realizovala prestavba dolnokrupského kaštieľa, projektuje Pollack kaštieľ v Alcsúte, predtým v Dégu. Keďže neexistuje, resp. sa zatiaľ neobjavil iný archívny materiál dokazujúci účasť Pollacka na celkovom projekte kaštieľa, len sa predpokladá, že bol autorom istého ideového zámeru. Podľa najnovších poznatkov¹⁴ bol práve Charles Moreau architektom, ktorému môžeme pripisovať autorstvo. Doteraz uvádzaný Antonius Pius von Rigel bol staviteľom a autorom niektorých čiastkových prvkov. Charles Moreau (1758 – 1840) patrila v tej dobe k najlepším architektom, pochádzal z Francúzska. Je pravda, že iné jeho stavby sú dekoratívnejšie (napr. kaštieľ v Eisenstadte, v Dobe, v Csakváre). Moreau bol síce v Dolnej Krupej len na jednoduchovej obhliadke v auguste 1813, aj za účasti Nebbiena.¹⁵ Zachoval sa ale list z 28. 8. 1919, kde Rigel informuje o svojej návšteve u Moreaua, ktorý mu povedal, že „každopádne splní želanie Vašej urodzenosti a bezodkladne dokončí detaily a rezy, aby dielo sa vydarilo do stupňa dokonalosti.“¹⁶ Nevie sa ale, či Moreau uvedené detaily odovzdal.

Svoj podiel na konečnom výzore kaštieľa ale má aj Rigel. Antonius Pius von Rigel (1789 – pravdepodobne 1868) v roku 1926 prezentoval svoju vlastnú konštrukciu krovu v podobe samostatnej publikácie *Beschreibung und Abbildung eines neu-erfundenen Spar-Dachstuhles*.¹⁷ Jeho „úsporný“ krov uviedli viaceré periodiká ako novinku v podobe novej konštrukcie, odlišnej od tradičných, ktorá potrebuje len jednu desatinu doterajšieho množstva dreva. Krov má stojatú stolicu s valbovými strechami a pozdĺž krovu bol vložený žľab. Nevyužíval len trámy, ale aj dosky. Grófovi odporúčal použiť ako krytinu plech. V publikácii uvádza, že krov použil na kaštieli v Dolnej Krupej, avšak vôbec sa nevyjadruje k autorstvu celého kaštieľa.

Výsledkom rozsiahlej prestavby kaštieľa bola nadstavba o celé jedno podlažie a doplnenie portikov. Spodné podlažie – pôvodne prízemie – sa stalo I. PP, keďže došlo k navýšeniu terénu. Zo strany ulice ostal zachovaný úzky tzv. anglický dvor popri fasáde spodného podlažia. V časti pod novým portikom fasádu spevnili primurovaním tehlovej hmoty, na vrchnú hrani ktorej položili kamenné rímasy, podľa všetkého sekundárne použité zo staršej stavebnej etapy (nálezové situácie F15, F16). Z druhej strany – od záhrady – bol terén navýšený menej, ale pôvodná *salla terrena* sa dostala pod úroveň zeme. Ostala bez okenných otvorov, i keď isté presvetlenie zabezpečili polkruhové okenné otvory po bokoch schodiska do záhrady, pod ktorými vytvorili úzku miestnosť pristavaním k pôvodnej hmote. S nadstavbou začali v roku 1821. Na poschodie chceli presťahovať obytné priestory a I. NP malo mať spoločenskú funkciu. Dispozícia II. NP kopírovala v základe spodné podlažie. Miestnosti mali svetlozelený náter a chodba svetlookrový

14 PETRÁŠ, Stanislav. Autorstvo projektu kaštieľa v Dolnej Krupej vo svetle nových poznatkov. Rukopis, 2013. S. Petráš vychádza zo záverov maďarského historika J. Sisu (SISA, J. *Az alsókorompai Brunswick-kastély és Charles Moreau*. IN *És az oszlopok tetején liliomok formáltattak vala*. Budapešť, 2012.)

15 SISA, József. *Az alsókorompai Brunswick-kastély és Charles Moreau*. IN: „És az oszlopok tetején liliomok formáltattak vala“ – Tanulmányok Bibó István 70. születésnapjára“. Budapešť: CentrArt Egyesület, 2011. s. 128.

16 SISA, József. *Az alsókorompai Brunswick-kastély és Charles Moreau*. IN: „És az oszlopok tetején liliomok formáltattak vala“ – Tanulmányok Bibó István 70. születésnapjára“. Budapešť: CentrArt Egyesület, 2011. s. 129.

17 von RIGEL, Antonius Pius. *Beschreibung und Abbildung eines neu-erfundenen Spar-Dachstuhles*. Viedeň, 1826.

ANALÝZA VÝVOJA KULTÚRNEJ PAMIATKY

s bielymi stropmi. Schodisko na pôdoryse písmena U v dnešnej podobe vytvoril podľa všetkého A. Rigel, keďže z roku 1821 poznáme jeho dva návrhy schodísk, z ktorých jedno (v užšom variante) bolo zrealizované. Pri jeho prestavbe využili aj schodiskové stupne staršieho schodiska. Pôvodné je aj jednoduché drevené zábradlie, ktoré bolo len v prírodnej farbe bez náteru. Schodisko bolo najskôr bez štukových doplnkov, tie sa doplnili o niečo neskôr (sondy miestnosti č. 201). Zachovali sa aj dve vstupné výplne (IS, položka č. 302), o ktorých vieme, že ich stolár zhotovil podľa Rigelovho návrhu.¹⁸ Rovnaké výplne boli vo vstupoch na II. NP a sú aj na fotografiách zo začiatku 20. storočia. Na I. PP bola jedáleň, ktorú vydĺžili jednofarebným kameňom. Ten je zachovaný dodnes pod súčasnou podlahou, avšak prekrytý lepenkou. Nové miestnosti získali biely náter a fabiónové rímasy.

Na fasádach kamenné hlavice aj rustika I. NP z predchádzajúcej stavebnej etapy boli zrušené, fasáda sa oplentovala a vznikla súčasná fasáda, ktorá mala spodné podlažie s pásovou rustikou, prechádzajúcou aj na bočné steny schodiska do záhrady. Horné podlažia boli hladké. Náter bol biely. Pri komparácii archívnych materiálov a reality sa pri stĺpoch portikov ukazuje, že nie každý písomný údaj je dôveryhodný. V apríli 1822 Rigel informuje grófa o osádzaní stĺpov portika, kde sa vyjadruje, že vztyčovali kamenné stĺpy, pričom každý je z 3 kusov kameňa.¹⁹ Realita je ale iná. Na drieky stĺpov portikusov použili kamenné články len v prípade krajných stĺpov SV portika. Ostatné boli tehlové. Zachovali sa plány hlavíc, ktoré využili tradičné osvedčené tvaroslovie klasicizmu. Do tympanónu SV portika zo strany ulice vložili hodiny, ktoré nastavil hodinár z Trnavy. Portikus na opačnej strane mal v tympanóne reliéf a erbom. Takmer všetky práce sa ukončili v lete 1822.

Parapet okenných otvorov rizalitu na severovýchodnej strane má pozdĺž osadené (uložené na vonkajšom parapete) tehly s pozitívnymi písmenami CIB. Rovnaké tehly sa našli aj v sondách SZ rizalitu (sondy F3, F5) v murive 3. stavebnej etapy. Kolok podľa všetkého znamená Comes Ioseph Brunsvik. Rovnaké tehly sa našli v okolí Trnavy (Bučany, Borovce, Biely Kostol).²⁰

V tejto stavebnej etape postavili aj vrátnicu, jej podoba je takmer autenticky zachovaná dodnes. Na priečelí zopakovali tvaroslovie portika s kamennými stĺpmi a doplnili ho korytkovou klenbičkou s obvodovou profilovanou rímsoou. Rovnakú klenbu použili aj v hlavnej miestnosti.

V roku 1891 opísal P. Jedlicska kaštieľ aj inventár kaštieľa.²¹ Prízemie malo 8 miestností smerom do záhrady a 6 miestností smerom do obce. V miestnostiach prízemia viselo niekoľko majstrovských olejomalieb.²² Zaujímavou je informácia o freskách, ktoré dal údajne vyhotoviť začiatkom 19. storočia Rudolf Chotek a autorom bol taliansky majster. Jedlicska ich výjav opisuje ako kontrast vojny a pokojného rodinného života s postavami Venuše a Marsa. Zariadenie kaštieľa pochádzalo z obdobia po roku 1800.²³ Na severnej strane sa nachádzala kaplnka; na oltárnom obraze je Ukrižovaný Kristus. Do kaplnky sa dalo vstúpiť aj z poschodia na oratórium, z ktorého omšu sleduje grófska rodina. Jedlicska udáva, že donedávna sa na panstve dlhodobo zdržiaval abbé z Francúzska, ktorý slúžil omše. Okrem samotnej budovy kaštieľa popísal Jedlicska aj ďalšie objekty areálu.²⁴ Park bol pred prestavbou francúzsky, premenu na anglický park viedol belgičan Nebbien. Po smrti Jozefa Brunsvika a manželky Márie Anny zdedila panstvo ich dcéra Henrieta a jej manžel Herman Chotek.

Postupnou výstavbou vznikol rozsiahly areál, ktorý tvorili objekty po stranách kaštieľa – na severozápadnej strane divadlo a skleník, objekt na ubytovanie hostí, hospodárske objekty a na opačnej strane opäť hospodárske objekty s vrátnicou, dom záhradníka (dnes Beethovenov dom), skleník (už 1808), dom správcu. V roku 1822 zhotovil inšpektor Jeroslavský plán

18 ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupej. IN *ARS*, 1 – 3/ 1996, s. 193.

19 ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupej. IN *ARS*, 1 – 3/ 1996, s. 195.

20 Zost. NAGYOVÁ, D. - NAGY, P. - ČURNÝ, M. *Register tehliarskych značiek na Slovensku*. Bratislava : SNM, 2013, s. 32

21 JEDLICSKA, P.: *Kiskárpáti emlékek II*, Élesközlő Vágújhelyig. Eger 1891.

22 65 malieb je v štyroch hlavných miestnostiach napr.: Boháč a žobrák od Bassana; Portrét mládenca od Holbeina; Kupeczkého autoportrét; Zátisie s kvetinami a hmyzom od Brueghela de Velorst; 4 portréty. Zo susednej miestnosti knižnice stoja za zmienku: Pellegrini Dibaldi – Portrét starca; Jacob Palma – Ženský portrét; Rosa Salvator (1615-1673) – Krajina v mesačnom svite; Ferencz Sneider(1579-1657) – Poľovnícky motív; Krajinka so štafážou. V salóne sú to obrazy: Sv. Cecília – podľa Tiziána; Ježiš a neveriaci Tomáš; Sväté ženy pred Kristovým hrobom – podľa Rubensa. V izbe grófký: Claude Lorraine – Krajinka; Holbein – Ženský portrét; Tenniers – Krčmová scéna; majster z XV. storočia – Mária s Ježišom.

23 Veľká sála mala dva lustre, obývačka 18 rôznych stoličiek, na stene portrét grófký Guicciardi. "Žltá" izba bola podľa zariadenia menšia, mala len 6 stoličiek. Spálňa mala 2 postele, 2 zemegule, bustu Piusa V. Spálňa grófký mala 1 posteľ, 1 skriňu a stolíky. Pracovňa grófký obsahovala policu na knihy, obraz Sv. Augustína. Zimná jedáleň hodiny, skrine. Ďalšou miestnosťou bola izba slúžky. "Zelená" izba mala 2 postele a 6 stoličiek. "Červená" izba 2 postele, klakátko. Detská izba mala 3 postele, 2 portréty Letná jedáleň 29 stoličiek, veľký stôl. Ďalej bolo v kaštieli niekoľko izieb služobníctva, na konci knižnica s dvoma policami kníh. Na poschodí je smerom do záhrady 8 izieb: tzv. Poľovnícky salón, kde na stenách visí 22 rytín od Ridingera, realistický obraz s témou poľovačky na jeleňa. Na stenách chodby sú zavesené trofeje. (všetky úlovky Rudolfa Choteka). V jednej izbe je 70 jeleních parohov a ďalšie okolo 100 srnčích parohov. Steny pracovne sú tiež plné parožia, medzi inými sú na stenách 2 olejomalby, ktorých autorkami sú grófske dcéry Henrieta a Gabriela. Na stenách celého poschodia visí niekoľko rodinných portrétov.

24 V divadle je opona s erbami Brunswickovcov a Majthényovcov. Vedľa divadla bola budova knižnice. Nad grottou bola plocha na tanečné zábavy v exteriéri.

areálu kaštieľa s parkom, kde je vidieť celý rozsah vtedajšej stavebnej aktivity.

ŠTVRTÁ STAVEBNÁ ETAPA/ 1. POLOVICA 20. STOROČIA A 1955

Na začiatku 20. storočia vymenili niektoré okenné a vstupné výplne, došlo k základnej údržbe kaštieľa, v rámci stavebných zásahov sa nezachytili žiadne zmeny. Vzhľadom na minimálne množstvo úprav sa táto stavebná etapa zlúčila s nasledujúcou v roku 1955. Niekedy v tomto období, ale možno až po odchode Pallaviciovcov, upravili na I. PP komunikačné trasy, pričom sa pristúpilo k skráteniu kaplnky kvôli vytvoreniu chodby (sondy 001/1, 001/2, 007/1). Svoju funkčnosť si ale ponechala, čo dokladá aj fotografia z 1. polovice 20. storočia (pozri príloha). Na fotografiách interiéru spred roku 1936 (pozri príloha) je viditeľné, že miestnosti I. NP aj II. NP mali drevené parketové podlahy ukladané do tvaru stromčeka. V miestnosti č. 105 je parketová podlaha dekoratívnejšia, rovnakého tvaru ako súčasná. Je teda zrejmé, že pri úpravách v 70. rokoch okopírovali práve tento typ podlahy a jej kópiu osadili do všetkých reprezentačných priestorov.

V roku 1937 majiteľ Alexander Pallavici nechal zbúrať divadlo kvôli jeho zlému stavu. Ešte v roku 1940 uvádza časopis *Nový svet*, že v kaštieli sa nachádzajú staré obrazy, kópie diel mastrtov svetového mena, krásne gobelíny v jedálni a knižnica.²⁵ V roku 1945 kaštieľ vyrabovali miestni obyvatelia a MNV v Dolnej Krupej opísalo kaštieľ v hlásení o jeho stave ako vcelku nepoškodený. V roku 1946 prešiel majetok Márie Pallavicino a Jany Breitenfeldovej – dcér Gabriely Chotekovej, do vlastníctva štátu. Udialo sa tak po konfiškácii 18. apríla 1946. Následne sa po prevzatí kaštieľa v roku 1947 Poverenímto zdravotníctva začalo s asanáciou objektov pri kaštieli. V závere roka 1951 navštívil kaštieľ Štefan Pisoň. Konštatoval, že budova je prevažne v dobrom stave, okrem tzv. Hrubého salóna, teda sály s freskami. Ostatné miestnosti boli po oprave „podľa súčasnej bytovej techniky“. Z budovy vrátnice ostala len predná časť.²⁶ V roku 1952 pridelo Poverenímto pôdohospodárstva kaštieľ Štátnej zdravotnej správe pre nemocničné účely (Poverenímto zdravotníctva, Masarykova liga proti tuberkulóze).²⁷ Od roku 1953 sídlil v kaštieli psychiatrický ústav. V roku 1955 došlo k niekoľkým stavebným úpravám kvôli potrebe zväčšenia priestorov. Zrušili priečky v dnešných miestnostiach č. 011, 014, 105 a 106 a zamurovali niektoré vstupy na I. NP. Zrušili funkciu kaplnky tým, že ju predelili keramickým stropom so samostatnými vstupmi (miestnosti č. 007, 111). Na I. PP vzniklo nové okno, na I. NP okno upravili. Pre potreby kotolne sa upravili aj severozápadné priestory v rizalite.

V marci 1956 popísal kaštieľ vedúci odboru múzeí a pamiatok p. Šufliarsky ako vzácný kultúrnohistorický celok a Poverenímto kultúry pripravovalo vyhlásenie za štátny kultúrny majetok. Kaštieľ bol za pamiatku vyhlásený 17. septembra 1963, spolu s tzv. Beethovenovým domom a parkom, všetky pod č. 803 (kaštieľ 803/1, park 803/2 a dom 803/3). Liečebňa sa z kaštieľa vysťahovala v roku 1969.

PIATA STAVEBNÁ ETAPA/ 70. ROKY 20. STOROČIA

Už v roku 1970 sa vypracoval projekt na obnovu kaštieľa, avšak k samotnej realizácii došlo až o dva roky, pričom obnova bola zdĺhavá kvôli viacerým problémom – finančným aj materiálovým. Až v apríli 1978 sa slávnostne prístupnil ako Dom slovenských skladateľov. Pri tejto poslednej stavebnej fáze dostalo svoju podobu najmä II. NP a úpravy sa výraznejšie dotkli aj I. PP. II. NP sa popredeľovalo na viaceré ubytovanie jednotky s kúpeľňami a novými podhladmi stropov (spolu 16 izieb). Pôvodný rozsah si zachovali miestnosti č. 230 (s upraveným vstupom) a 240. Miestnosť č. 205 + 202 + 203 + 204 bola pôvodne jedným priestorom, pri prestavbe predelým umakartovými priečkami. Na I. PP rozšírili vstupy medzi miestnosťami č. 014 – 012 – 011, upravili vstupy z chodby 003 do miestnosti č. 012 a vytvoril vstup medzi miestnosťami č. 003 – 011. Doplnili sa niektoré priečky kvôli vytvoreniu skladovacích priestorov a sociálne zariadenia. Na I. NP vytvorili expozíciu hudobného múzea a v niektorých miestnostiach upravili stropy. Vedľa hlavného vstupu a bývalej kaplnky vložili sociálne zariadenia na miesto, kde existovala miestnosť, druhá stála vedľa

25 MAZÚROVÁ, Margita. Dolná Krupá – kolíska Beethovenovej „Mondscheinsonaty“. *NOVÝ SVET*. 51-52/1940, s. 12.

26 Archív PÚ SR, fond SPÚ, inv. č. 767 – 770

27 Archív PÚ SR, fond SPÚ, inv. č. 767 – 770

ANALÝZA VÝVOJA KULTÚRNEJ PAMIATKY

nej smerom k hlavnému vstupu. Vymieňali aj niektoré vstupné výplne, napr. na fotografii z roku 1900 je v miestnosti č. 106 na SV strane výplň rovnaká ako na SZ strane, dnes je už kombinovaná, vyskladaná. Fresky centrálneho salóna č. 104 reštauroval v rokoch 1973 a 1976 prof. Karol Veselý so študentmi VŠVU. Fresky museli mať viaceré výpadky, pretože sú viditeľné tmely doplnené reštaurovaním. Obnovili sa aj fasády a opatрили súčasným okrovým náterom. V apríli 1978, kedy bolo sprístupnenie kaštieľa, je na fotografiách ešte staršia strešná krytina – pálená, na portikoch plechová, strihaná do pásov. Súčasnú plechovú krytinu teda osadili až potom. Zároveň odstránili komíny, znížili ich pod úroveň strechy a osadili len jeden komín nad každým rizalitom.

Kaštieľ patrí Slovenskému národnému múzeu od roku 1996.

VYHODNOTENIE VÝSKUMU

Výskum deštruktívnym aj nedeštruktívnym spôsobom porovnával nálezové situácie so zachovanými archívnymi materiálmi. Pri niektorých materiáloch nebolo zrejmé, či sa plánované stavebné úpravy skutočne zrealizovali a v akej miere. Výskum zároveň zdokumentoval zachované hodnotné prvky a časovo ich zaradil.

Identifikovalo sa 5 stavebných etáp. Na stavbu kaštieľa si stavebník A. Brunsvik najal architekta Johana Baptistu Martinelliho a riešenie projektu sa realizovalo od začiatku roka 1749, práce sa ukočili v roku 1754. Výsledkom stavebných aktivít bola bloková dvojpodlažná nepodpivničená stavba typu maison de plaisance. Centrom bola vyvýšená sála a po jej bokoch symetricky obytné priestory. Sálu opatрили freskou s iluzívnymi výjavmi.

V rokoch 1793 – 1798 došlo k druhej stavebnej etape, ktorá znamenala rozšírenie objektu o bočné rizality. Architektom bol Ján Jozef Talherr. Rizality sa výškovo prispôbili existujúcej stavbe. V jednom rizalite vznikla nová kaplnka cez dve podlažia, pričom mala vstup na spodnom podlaží, kde bola dlhšia – aj o šírku dnešnej chodby. Na hornom podlaží mala oratórium – emporu na valenej klenbe. Fasády mali na obidvoch podlažiach pásovú rustiku, doplnenú na hornom podlaží pilastrami s kamennými hlavicami.

Architektom 3. stavebnej etapy (1821 – 1822) bol Charles Morreau. Doteraz uvádzaný Antonius Pius von Rigel bol staviteľom a autorom niektorých čiastkových prvkov. Je aj autorom krovu, ktorého konštrukcia bola v tom čase prevratnou. Výsledkom rozsiahlej prestavby kaštieľa bola nadstavba o celé jedno podlažie a doplnenie portikov. Spodné podlažie – pôvodne prízemie – sa stalo I. PP, keďže došlo k navýšeniu terénu.

Na začiatku 20. storočia vymenili niektoré okenné a vstupné výplne, došlo k základnej údržbe kaštieľa, v rámci stavebných zásahov sa nezachytili žiadne zmeny. Od roku 1953 sídlil v kaštieli psychiatrický ústav. V roku 1955 došlo k niekoľkým stavebným úpravám.

Už v roku 1970 sa vypracoval projekt na obnovu kaštieľa, realizácia bola ukončená až v roku 1978. II. NP sa popredeľovalo na viaceré ubytovanie jednotky a na I. PP vytvorili viaceré skladovacie a pomocné priestory.

Kaštieľ v Dolnej Krupovej je nositeľom viacerých pamiatkových hodnôt, ktoré je potrebné vnímať v dvoch základných rovinách – v rámci kontextu vývinu sídla a ako samotný objekt s vlastnými architektonickými, umelecko-historickými, umelecko-remeselnými a remeselnými hodnotami. Stojí na najstaršej komunikácii obce, ktorá už v minulosti prepájala Dolnú Krupú s Trnavou a Hornou Krupou. Obec bola ulicovkou a kaštieľ sa postavil na jej severnom konci. Kaštieľ dopĺňali rôzne objekty (divadlo, knižnica, vrátnica, skleník, hospodárske, obytné a iné pomocné objekty), čím spolu s rozsiahlym parkom vznikol ucelený areál. Vďaka týmto súvislostiam môžeme sledovať **urbanisticko-historické hodnoty** pamiatky.

Kontext vývoja objektu a sídla nesie aj **historické hodnoty**. Tie predstavujú súvislosti historického vývinu objektu v rámci obce, ale aj spätosť s tu sídliačim rodom. Aj vďaka tomu je možné skúmanie a poznanie histórie Brunsvikovcov a neskôr rodu Brunsvik – Chotek. Jednotlivé stavebné etapy kaštieľa nasledovali pomerne krátko za sebou, čo súviselo aj so vzrástajúcim sa spoločenským postavením a tým aj nárokmi stavebníkov. Súvis so stavitelskou činnosťou šľachticov má aj miestny Rímskokatolícky kostol sv. Ondreja zo začiatku 19. storočia (1807 – 1809) a mauzóleum (1894), čím sa opäť sleduje historická línia rodu. Historické hodnoty má aj skutočnosť, že na troch stavebných etapách kaštieľa sa podieľali významní vtedajší architekti a dolnokrupský kaštieľ so svojou architektúrou tak dopĺňa poznanie o ich tvorbe a východiskách. Rovnako z hľadiska **spoločenských hodnôt** je objekt prejavom potrieb a nárokov obyvateľstva od času vzniku v polovici 18. storočia po ich odchod pred polovicou 20. storočia a ďalej aj pre potreby štátnych inštitúcií, ktoré tu sídlia dodnes.

Architektonické hodnoty prezentuje samotná hmota objektu a jeho dispozícia, ktorej základ na spodných dvoch podlažiach v strednej časti vznikol v prvej stavebnej etape tesne po polovici 18. storočia. Bočné rizality pochádzajú na spodných podlažiach zo záveru 18. storočia a horné podlažie zo začiatku tretej dekády 19. storočia. Neskôr už kaštieľ neprešiel žiadnou zásadnejšou stavebnou etapou, až do polovice 20. storočia mali zásahy len udržiavací charakter. 70. roky 20. storočia sa necitlivo dotkli predovšetkým horného podlažia, kde vytvorili ubytovacie priestory a spodného podlažia, kde rovnako vznikli nové komunikačné trasy a viaceré priečky. Vo svojej celkovej hmote je kaštieľ príkladom takmer komplexne zachovaného barokovo-klasicistického vidieckeho šľachtického sídla. Jeho pamiatkovú hodnotu zvyšuje aj skutočnosť, že pri jeho výstavbe vychádzal architekt J. B. Martinelli zo vzorkovníka pre objekty typu maisons de plaisance z rokov 1737 – 1738. Vďaka svojmu stavu patrí kaštieľ k jedným z mála kaštieľov takmer autenticky zachovanou pôvodnou dispozíciou na I. nadzemnom podlaží. K dominantným hodnotám objektu tak patrí celistvosť stavebného diela s jeho autentickou stavebnou substanciou. Rovnako architektonické hodnoty nesie objekt vrátnice zo začiatku 19. storočia, ktorá bola súčasťou väčšej dlhšej stavby, asanovanej v 1. polovici 20. storočia. Napriek tomu má vrátnica zachované pôvodné prvky (portikus so stĺpmi, vstupný portál a okenné ostenia, klenby) a pôsobí komplexne.

Kaštieľ si zachoval viaceré hodnotné detaily a prvky od klenieb z prvej stavebnej fázy, cez rôzne kamenné, drevené i kovové prvky zo všetkých troch stavebných etáp. Architektonické hodnoty majú klenby, schodiská, konštrukcie portikov,

K **umelecko-historickým** prvkom radíme dekoratívne hlavice portikov, kozuby. Zachovali sa aj hlavice pilastrov fasád z druhej stavebnej etapy, ktoré sú čitateľné, i keď sú osekané a sú dokladom začiatku klasicizmu z obdobia konca 18. storočia. Okrem toho dokladajú ekonomickosť zmýšľania projektanta, ktorý nechal totožné hlavice vyhotoviť aj pre ďalšiu svoju vtedajšiu realizáciu. K najhodnotnejším prvkom kaštieľa patrí fresková nástenná maľba miestnosti č. 104, ktorá pokrýva strop, aj všetky steny. Zobrazuje iluzívny mytologický výjav na strope a na stenách rovnako iluzívnu architektúru. Ďalšia freska sa nachádza na strope bývalej kaplnky, dnes miestnosti č. 111 a iluzívny výjav zachytáva Ducha Svätého v podobe holubice umiestnenej v prostredí oblakov. V niektorých miestnostiach sú zachované profilované fabiónové rímso. Štukovú výzdobu má aj hlavné schodisko vedúce na II. NP, tvoria ju plytké pilastre s dekoratívnymi hlavicami doplnené profilovanými lištami po obvode obdĺžnikov. ník.

K **umelecko-remeselným hodnotám** radíme najmä zachované barokové a klasicistické vstupné a okenné výplne, ale aj mladšie zo začiatku 20. storočia. Ďalej tu patrí zábradlie schodiska, kovové mreže a konzoly madiel.

ŠPECIFIKÁCIA PAMIATKOVÝCH HODNÔT

Remeselné hodnoty predstavuje jednoduchý trámový strop na II. NP a valúnová dlažba na podeste juhozápadného portika. Hodnotnou je aj krovová konštrukcia z 20. rokov 19. storočia. Pamiatková hodnota krovu je znásovená skutočnosťou, že poznáme meno jej konštruktéra (A. Rigel) a navyše sa jednalo o novú prevratnú konštrukciu, ktorú autor dokonca publikoval v roku 1826.

POŽIADAVKY NA ĎALŠIE VÝSKUMY

V objekte sa už realizoval rešturátorský výskum. Stavebno-technickým statickým prieskumom overiť stav krovovej konštrukcie. Okrem toho vykonať prieskum drevnej hmoty na prítomnosť húb a drevokazného hmyzu.

V objekte je potrebné vyriešiť odvlhčenie na základe odborného posudku a návrhu na sanáciu vlhkosti.

Pri začatí realizácie obnovy dokumentovať všetky prípadné nálezy architektonicko-historickým výskumom, najmä v prípade, ak dôjde k odstraňovaniu omietkových vrstiev. Doplniť výskum krovu po dodaní zamerania.

Žiadne ďalšie druhy technických či pamiatkových výskumov sa nepredpokladajú.

Pri návrhu obnovy je nutné rešpektovať súčasnú hmotu kaštieľa a výraz získaný najmä počas tretej stavebnej etapy v rokoch 1821 – 1822. Neskôr sa najrozsiahlejšie zásahy dotkli najmä II. NP, kde sa vložili viaceré nové priečky a na I. PP v bočných rizalitoch. Celkový výraz kaštieľa po obnove by mal mať zachovanú súčasnú podobu s elimináciou a odstránením nevhodných zásahov z 20. storočia. Vzhľadom na funkciu kaštieľa (múzeum, ubytovanie), ktoré sa do budúcnosti neplánuje meniť, nebude nutné do konštrukcií výrazne zasahovať. Kaštieľ si ale nutne vyžaduje obnovu všetkých povrchov.

- Pri obnove je nutné zachovať základnú dispozíciu, všetky obvodové múry, klenby a hodnotné detaily a prvky uvedené v inventarizačnom súpise.
- Do klenieb nijako nezasahovať. Zachovať aj pôvodné komunikačné trasy so schodiskami v rámci dispozície.
- Vyriešiť odvlhčenie – vypracovať prípravnú dokumentáciu návrhu sanácie vlhkosti.
- Omietky, ktoré nebudú reštaurované zachovať a odstrániť len poškodené a nesúdržné omietkové vrstvy. Nové omietky by mali byť priedušné, na vápennej báze, bez cementových špricov. V miestnostiach, ktoré nebudú mať omietky obnovené reštaurátorsky opatriť steny aj strop bielym náterom.
- Nevytvárať žiadne nové vstupné a okenné otvory. Nové vstupné výplne sú nutné vo viacerých prípadoch, kde sa nachádzajú drevotriekové zo 70. rokov 20. storočia. Nahradiť ich novými, ktorých architektonický návrh schváli KPÚ. Bez historizujúcich detailov.

KAPLNKA

- Na I. PP odstrániť priečku so vstupom a priestor obnoviť do pôvodnej dĺžky po priečku s miestnosťou č. 004. Vstup so segmentovým záklenkom vytvoriť v JV stene (súčasná chodba č. 001). Vytvoriť novú komunikačnú trasu na I. PP bez priechodu cez kaplnku. Trasa bude navrhutá architektonickou štúdiou. Nevytvárať nové vstupy.
- Okenný otvor I. PP sa odporúča zaslepiť.
- Odstrániť rovný strop, valenú klenbu zachovať.
- Na I. NP osadiť na novovytvorenú emporu zábradlie. Odporúča sa kované, bez dekoratívnych prvkov. Architektonický návrh schváli KPÚ.
- Strop s freskou reštaurovať.
- Vstupná výplň na I. NP sa odporúča zachovať po jej obnove.
- Priestoru vrátiť sakrálnu funkciu.

I. PP

- Priestory kotolne, ktoré boli sekundárne prehĺbené opätovne prisypať, odstrániť kontamináciu a niveletu vrátiť do úrovne vstupov (č. 016, 019).
- Miestnosť č. 015 – ideálnym riešením by bolo obnoviť vstup do terajšej miestnosti č. 020 a súčasný vstup zamurovať, avšak v bývalom vstupe je vložený komín na odvod spalín z kotolne, preto je možné súčasný šikmý vstup ponechať.
- Je možné obnoviť vstup medzi miestnosťami č. 014 – 016.
- Odporúča sa odstránenie sekundárnych priečok medzi miestnosťami č. 001 – 002 – 008 – 009 – 010 a vytvoriť jednu miestnosť.
- Otvoriť vstup z exteriéru do priestoru č. 006 a odstrániť priečku do miestnosti č. 001, čím sa obnoví pôvodný vstup. Doplniť schodisko, ideálne kamenné, jeho návrh schváli KPÚ.
- V miestnosti č. 004 odstrániť vstavbu na SZ strane.
- Okenné otvory miestnosti č. 013 pod schodiskom zmenšiť do pôvodného polkruhového tvaru.
- V miestnosti č. 012 osadiť kamennú dlažbu. Architektonický návrh schváli KPÚ. V ostatných priestoroch je možné použiť rovnakú krytinu, prípadne drevené parkety ukladané do stromčeka.

I. NP

- Miestnosti č. 109 – 110 je nutné upraviť, prípadne odstrániť.
- Odstrániť nový stropný podhľad priestoru č. 102, overiť stav pôvodného a následne sa rozhodne o spôsobe obnovy.

NÁVRH OCHRANY, OBNOVY A PREZENTÁCIE KULTÚRNEJ PAMIATKY

- Je možné obnoviť vstupy medzi miestnosťami č. 102 – 106 v JV časti, 103 – 113.
- Miestnostiam č. 107, 106, 105, 113 navrátiť pôvodnú farebnosť a výmalbu reštaurátorským spôsobom, farebnosť sa určí na základe reštaurátorského výskumu.
- Ostatné miestnosti opatriť bielym náterom.
- Na začiatku 20. storočia mala miestnosť č. 105 drevenú parketovú podlahu ukladanú do vzoru, ktorý sa v 70. rokoch 20. stor. skopíroval do všetkých miestností. Piestory č. 104 a 106 mali parkety do vzoru stromčeka. Tieto krytiny sa odporúčajú použiť opätovne, vo všetkých ďalších miestnostiach sa odporúča vzor stromčeka.

II. NP

- II. NP prešlo v 70. rokoch 20. storočia najvýraznejšou zmenou vložením viacerých priečok. Všetky je možné odstrániť, avšak v prípade potreby je možné ich aj zachovať. Vstupné výplne s kovovými zárubňami vymeniť za nové, drevené, členené kazetovaním, odporúča sa podľa výplne medzi miestnosťami č. 102 – 106, položka č. 302, pretože tieto sa nachádzali na celom II. NP. Je ale možné použiť aj novotvar, hladké plné výplne.
- Odstrániť podhľad v miestnostiach č. 202 – 203 – 204 – 205 a rovnako aj priečky. V ubytovacích priestoroch, kde sú nové stropy – podhlady odstrániť.
- V miestnostiach osadiť parkety do tvaru stromčeka, kamennú dlažbu na chodbách zo 70. rokov 20. storočia je možné zachovať.
- Miestnosti opatriť bielym náterom. Steny schodiska a chodby č. 201 reštaurovať.

KROV

- Realizovať prieskum stavu drevnej hmoty na zistenie prítomnosti drevokazných húb a hmyzu, rovnako vykonať stavebno-technický prieskum prvkov krovu.
- Zachovať čo najväčšie množstvo pôvodných prvkov, v prípade potreby je možné pôvodné prvky protézovať.
- Zachovať komíny, aj tie, ktorých hlavice sú už odstránené. Odporúča sa ich nanovo vytiahnuť nad úroveň strechy podľa zachovaných fotografií.

FASÁDY

- Odporúča sa navrátiť fasádam podobu z poslednej historickej stavebnej etapy, kedy sa nadstavalo II. NP (1821 – 1822). V tejto stavebnej etape mali fasády pásovú rustiku v úrovni I. PP, horné fasády boli hladké, súčasnej podoby. Náter bol biely. Rustiku mali aj bočné steny schodiska portika do záhrady.
- Reštaurovať všetky prvky portikov. Umelecko-remeselne je možné obnoviť len schodisko. Povrchovú úpravu všetkých stĺpov reštaurátorsky zjednotiť.
- Okenné otvory po bokoch schodiska portika do záhrady zmenšiť na polkruhový tvar.
- Hlavice nájdené v sondách na JZ fasáde sú osekané a z 2. stavebnej etapy, ktorej podoba sa nedá obnoviť, je ale možné analyticky prezentovať jednu hlavicu v sonde F5 a jej chýbajúcu hmotu doplniť reštaurovaním podľa rovnakej hlavice na evanjelickom kostole v B. Štiavnicí.
- Na SV portikus osadiť do tympanónu hodiny, ktoré tam boli aj pôvodne.

VRÁTNICA

- Objekt v prvom rade odborne odvlhčiť.
- Všetky omietky sú poškodené zavlhnutím, okrem klenieb je preto možné nesúdržné a poškodené omietky a nátery odstrániť a opatriť novými s bielymi nátermi.
- Reštaurovať korýtkové klenby s doplnením chýbajúcich častí rímsy.
- Reštaurovať aj portál, okenné ostenia a stĺpy reštaurovať.
- Fasády opatriť bielym náterom.
- Odstrániť priečku medzi miestnosťami č. 101 – 103 a vstavbu pod klenbou v miestnosti č. 101.
- Vymeniť všetky vstupné a okenné výplne za nové, drevené. Vstupné výplne plné, bez presklenia, odporúčajú sa kazetové bez historizujúcich detailov. Okenné výplne dvojkřídlové, delené na horné křídlo výšky 1/3, dolné 2/3.
- Overiť stav krovovej konštrukcie. Strechu v prípade potreby obnoviť, strešná krytina by mala byť maľofarmátová, tehlovej farby.

- BLONDES, Jacques-Francois. De la distribution des maisons de plaisance, et de la decoration des edifices en general. Paríž, 1737.
- BOROVŠZKY, Samu. Magyarország vármegyéi és városai. Pozsony vármegye. Budapest : Apollo Irodalmi Társaság, 1904.
- Ed. BUGALOVÁ, Edita. Prínos svetových osobností v kontexte historických parkov a tradícia pestovania ruží v Dolnej Krupej. Zborník z konferencie 17. - 18. 10. 2013. Bratislava : SNM, 2014.
- JEDLICSKA, P.: Kiskárpáti emlékek II, Élesközl Vágújhelyig. Eger 1891.
- KRIŽANOVÁ, Eva. Kaštieľ v Dolnej Krupej. IN Pamiatky a múzeá. 1/1955. s. 15 – 17.
- KUHN, Ivan. Klasicistická architektúra na Slovensku; príspevok k jej dejinám. Bratislava : Tvar, 1955.
- LUKÁČOVÁ, E. - POHANIČOVÁ, J. Rozmanité 19. storočie. Bratislava : Perfekt, 2008.
- PETRÁŠ, Stanislav. Kapitoly z dejín Dolnej Krupej – História Obce Dolná Krupá v obrazoch. Obecný úrad v Dolnej Krupej, 2003.
- PETRÁŠ, Stanislav. Kaštieľ Dolná Krupá. Dolná Krupá : Obecný úrad, 1999.
- RIGEL, Antonius Pius. Beschreibung und Abbildung eines neu-erfundenen Spar-Dachstuhles. Viedeň, 1826.
- RUSINA, Ivan a kol. Barok. Dejiny slovenského výtvarného umenia. Bratislava : SNG, 1998.
- Slovenský biografický slovník.
- SISA, József: Az alsókorompai Brunswick-kastély és Charles Moreau. IN: „És az oszlopok tetején lilimok formáltattak vala“ – Tanulmányok Bibó István 70. születésnapjára“. Budapest : CentrArt Egyesület, 2011. s. 175 – 182. (preklad Mgr. Peter Buday, PhD.)
- kol. Súpis pamiatok na Slovensku. Bratislava, Obzor, 1967, s. 312 – 313.
- ŠÁŠKY, Ladislav. Klasicistická architektúra na Slovensku. IN Pamiatky a múzeá. 2/1954, s. 56 – 65.
- ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupej. IN ARS, 1 – 3/ 1996, s. 161 – 214.
- ŠULCOVÁ, Jana. Stavebné dejiny kaštieľa v Dolnej Krupej. IN Pamiatky Trnavy a Trnavského kraja. Trnava, 1997. s. 35 – 38.
- Zost. NAGYOVÁ, D. - NAGY, P. - ČURNÝ, M. Register tehliarskych značiek na Slovensku. Bratislava : SNM, 2013.

NEPUBLIKOVANÉ MATERIÁLY

- KLEMENTOVÁ, Silvia. Charles Moreau a tradice revoluční architektury ve střední Evropě. Diplomová práca. FF Masarykovej univerzity, Brno, 2006.
- online: http://is.muni.cz/th/64313/ff_m/Ch._Moreau-utery3.pdf
- PETRÁŠ, Stanislav. Autorstvo projektu kaštieľa v Dolnej Krupej vo svetle nových poznatkov. Rukopis, 2013.

PERIODICKÉ ZDROJE

- Monatsblatt für Bauwesen und Landesverschönerung. 1830, Nr. 5, s. 26.
- MAZÚROVÁ, Margita. Dolná Krupá – kolíska Beethovenovej „Mondscheinsonaty“. NOVÝ SVET. 51-52/1940, s. 12.

ARCHÍVNE MATERIÁLY

- Archív Pamiatkového úradu SR v Bratislave.

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

1. Pohľad na hlavnú fasádu kaštieľa – SV fasáda

2. Pohľad na hlavnú fasádu kaštieľa z východu

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIAHKY

3. Priestranstvo pred hlavnou fasádou kaštieľa smerom do ulice

4. SV portikus s hlavným vstupom

5. Anglický dvorček na SZ strane hlavnej fasády

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

6. SV portikus s hlavným vstupom

7. Pohľad na SZ rizalit zo západu

8. JV fasáda kaštieľa

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIAHKY

9. SZ fasáda kaštieľa

10. JZ portikus smerom do záhrady

11. Strop JZ portika

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

12. JV rizalit, pohľad na jeho JZ fasádu smerom do záhrady

13. Pohľad na JZ fasádu kaštieľa od parku

14. Vrátnica pri hlavnej vstupnej bráne

15. Vrátnica

16. Vrátnica – hlavná fasáda

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

17. Vrátnica – klenba portika

18. Vrátnica – hlavný vstup pod portikom

19. Vrátnica – miestnosť č. 102

20. Vrátnica – miestnosť č. 102, klenba

21. Vrátnica – miestnosť č. 101, pohľad na JV

22. Dom záhradníka, dnes Beethovenov dom, prízemie

23. Dom záhradníka, dnes Beethovenov dom, pohľad zo severu

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

24. Miestnosť č. 001, priamo vstup do miestnosti č. 006

25. Miestnosť č. 001, pohľad na SZ

26. Miestnosť č. 001, pohľad na SZ, vpravo vstup do miestnosti č. 008

27. Miestnosť č. 002, pohľad na SV

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIAHKY

28. Miestnosť č. 003, pohľad na SZ

29. Miestnosť č. 003, vľavo vstup na schodisko

30. Miestnosť č. 003, priestor pri miestnosti
č. 011, pohľad na SV

31. Miestnosť č. 005

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

32. Miestnosť č. 004 – kuchyňa, pohľad na SZ

33. Miestnosť č. 021

34. Miestnosť č. 006

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

35. Miestnosť č. 007, pohľad na SV

36. Miestnosť č. 007, pohľad na JZ

37. Miestnosť č. 008

38. Miestnosť č. 013, pohľad na JV

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

39. Miestnosť č. 012, pohľad na JZ

40. Miestnosť č. 012, pohľad na JV

41. Miestnosť č. 011, pohľad na JV

42. Miestnosť č. 011, pohľad na SZ

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

43. Miestnosť č. 014, pohľad na SZ

44. Miestnosť č. 014, pohľad na JV

45. Miestnosť č. 015

46. Miestnosť č. 016

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

47. Miestnosť č. 017, pohľad na SV

48. Miestnosť č. 018

49. Miestnosť č. 019

50. Miestnosť č. 102, pohľad na SZ

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

51. Miestnosť č. 102, pohľad na JV

52. Miestnosť č. 101, pohľad na SZ

53. Miestnosť č. 102 od hlavného vstupu

54. Miestnosť č. 103 s hlavným schodiskom

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

55. Miestnosť č. 104, pohľad na SV

56. Miestnosť č. 104, pohľad na SZ

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIAHKY

57. Miestnosť č. 104, pohľad na JZ

58. Miestnosť č. 105, pohľad na JV

59. Podlaha miestností č. 113, 105, 104, 106, 107

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

60. Miestnosť č. 106, pohľad na SZ

61. Miestnosť č. 107, pohľad na západ

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIAHKY

62. Schodisko JV rizalitu smerom na I. PP

63. Schodisko JV rizalitu

64. Miestnosť č. 111 (bývalá kaplnka)

65. Miestnosť č. 111 (bývalá kaplnka)

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

66. Miestnosť č. 111 (bývalá kaplnka)

67. Miestnosť č. 112

68. Miestnosť č. 113

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

69. Miestnosť č. 113, pohľad na SV

70. Miestnosť č. 114

71. Miestnosť č. 201, stredná časť, pohľad na SZ

72. Miestnosť č. 201, JV časť, pohľad na JV

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

73. Miestnosť č. 201 – schodisko

74. Miestnosť č. 201, SZ časť

75. Miestnosť č. 205

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

76. Miestnosť č. 205

77. Miestnosť č. 205

78. Miestnosť č. 218

79. Miestnosť č. 230

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

80. Miestnosť č. 238

81. Miestnosť č. 240

82. Krovová konštrukcia pôvodnej sedlovej strechy

83. Krovová konštrukcia pôvodnej sedlovej strechy

84. Krovová konštrukcia pôvodnej sedlovej strechy, vľavo druhá strecha

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIATKY

85. Krovová konštrukcia strednej mladšej časti

86. Krov – pohľad od úžľabia na krokvy pôvodného SV krovu

87. Krov – úžľabie s lôžkom na žlab

88. Krovová konštrukcia strednej mladšej časti

FOTOGRAFICKÁ DOKUMENTÁCIA SÚČASNÉHO STAVU PAMIAHKY

89. Krov pôvodnej sedlovej strechy – strmeň väzného trámu a stĺpika

90. Nový námetok

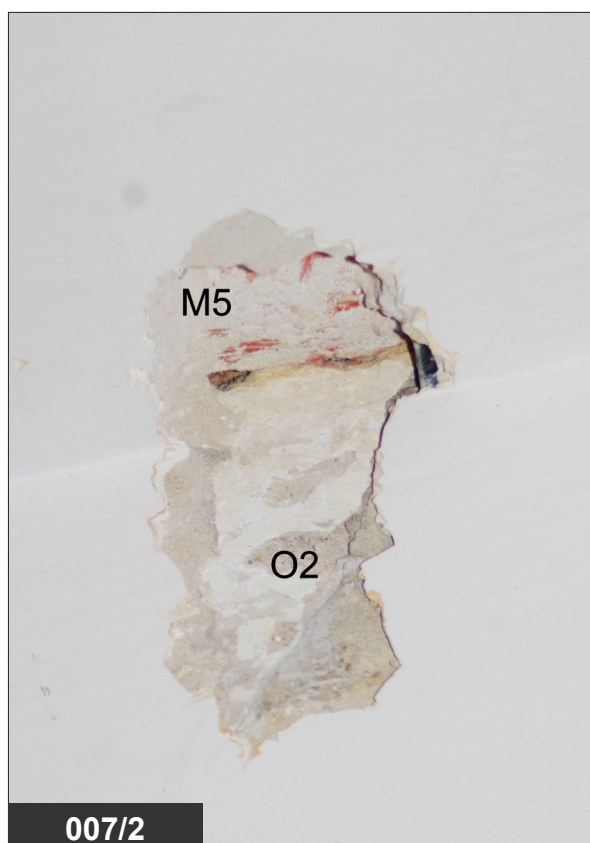
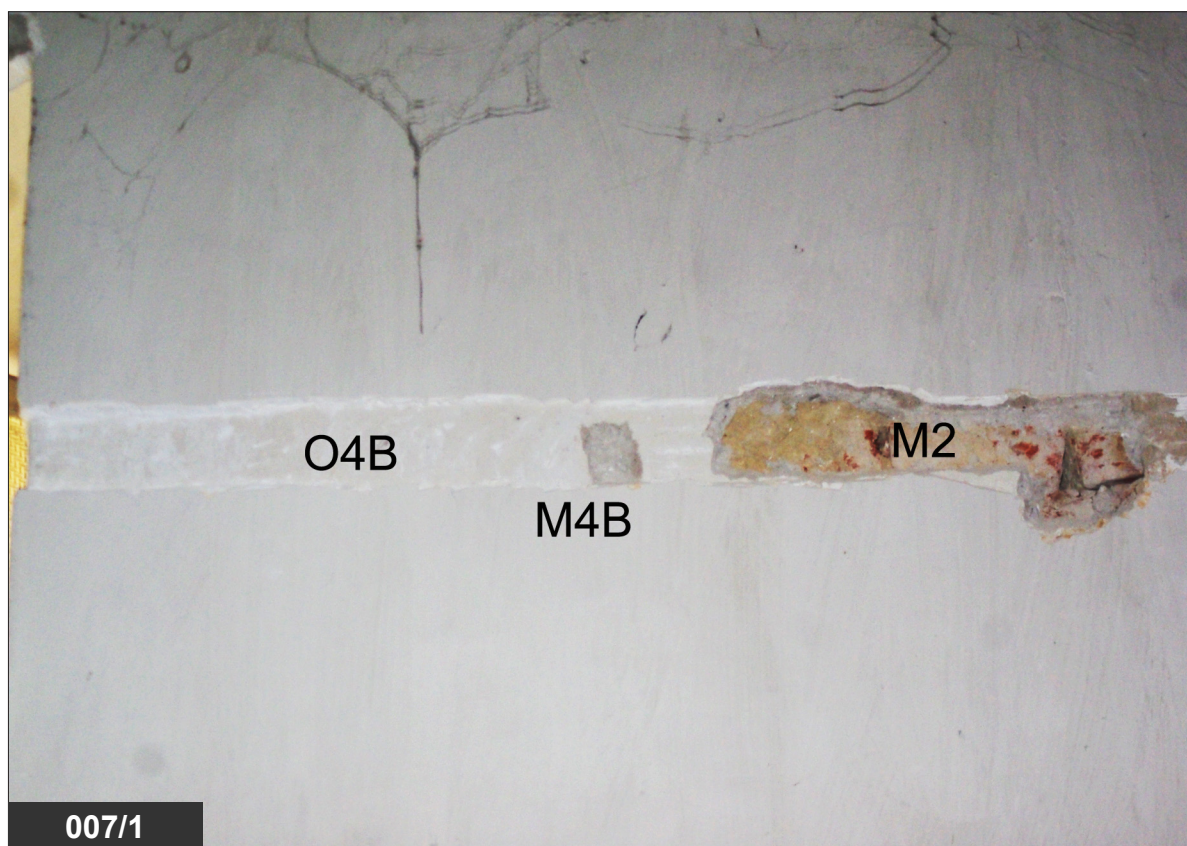
91. Styk stĺpika s rozperou a vzperou

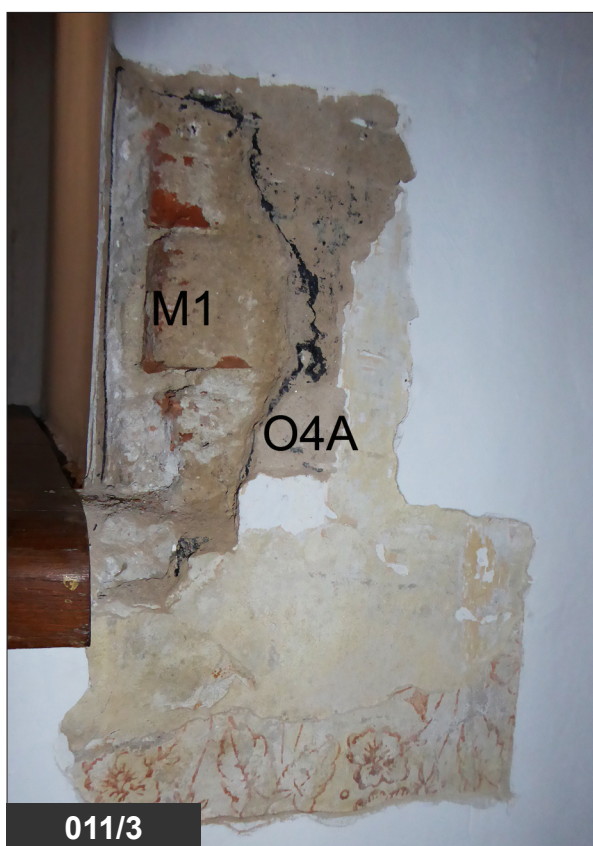
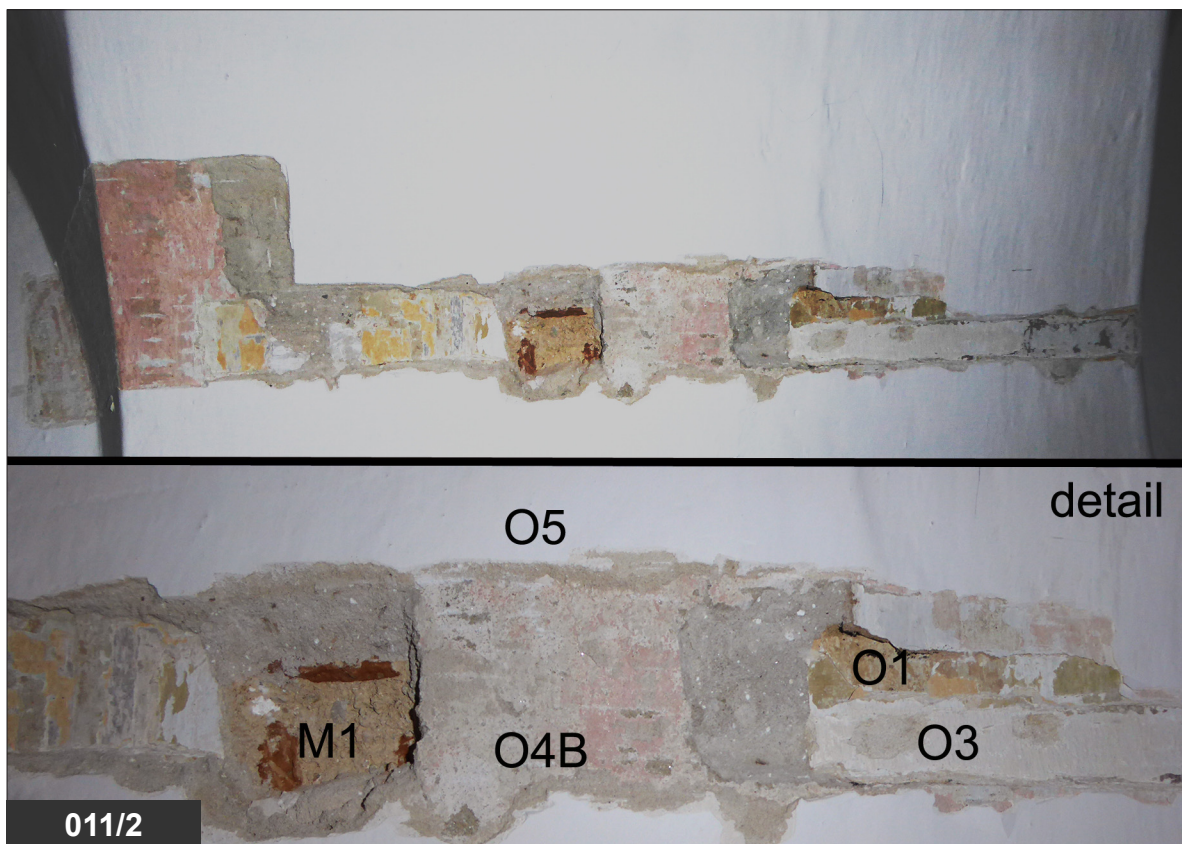
92. Schodisko do krovu

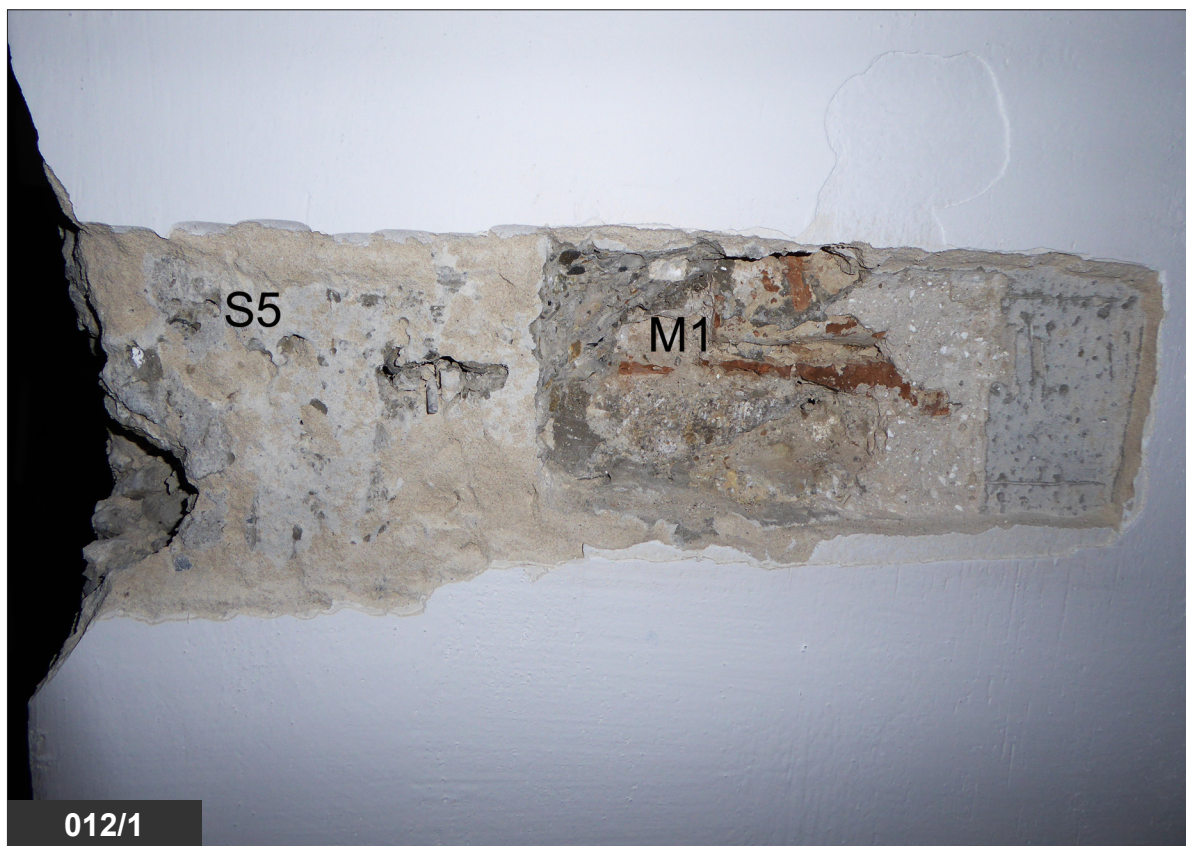
FOTODOKUMENTÁCIA NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ A SOND

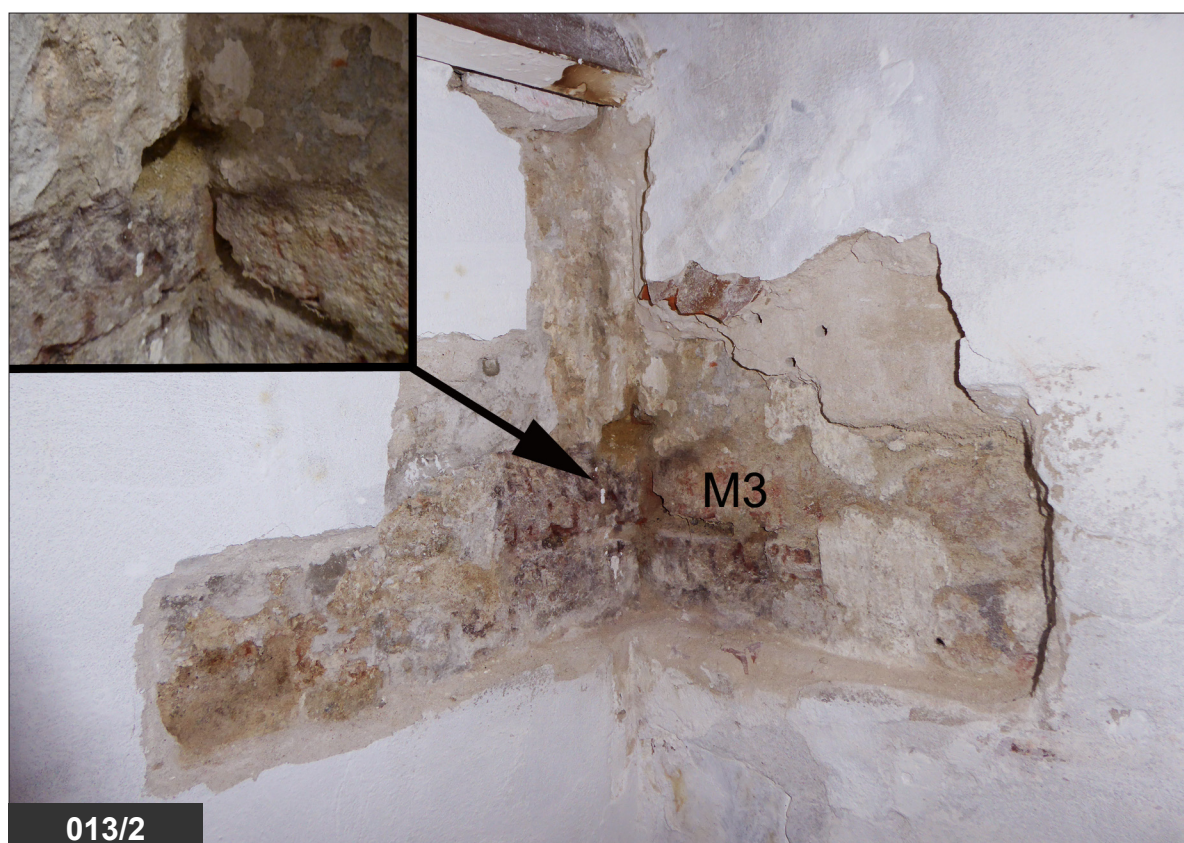
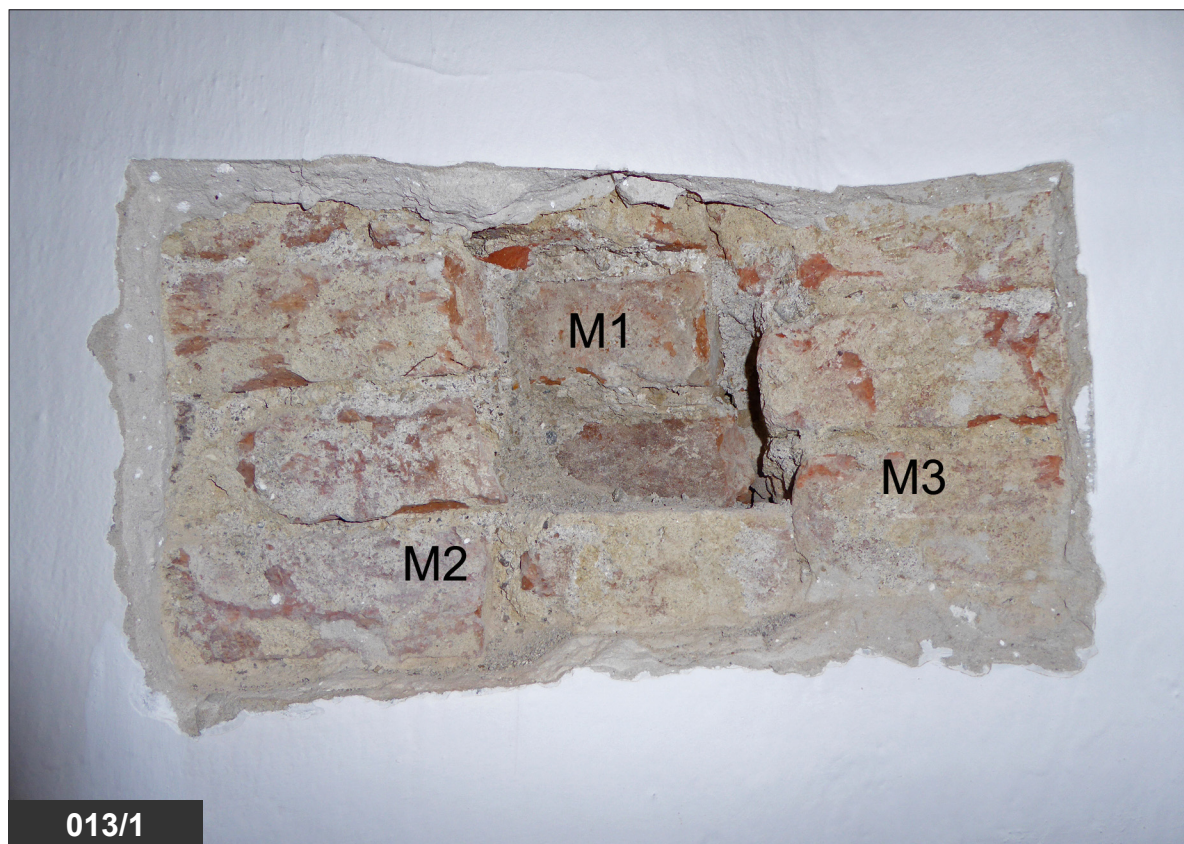

FOTODOKUMENTÁCIA NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ A SOND

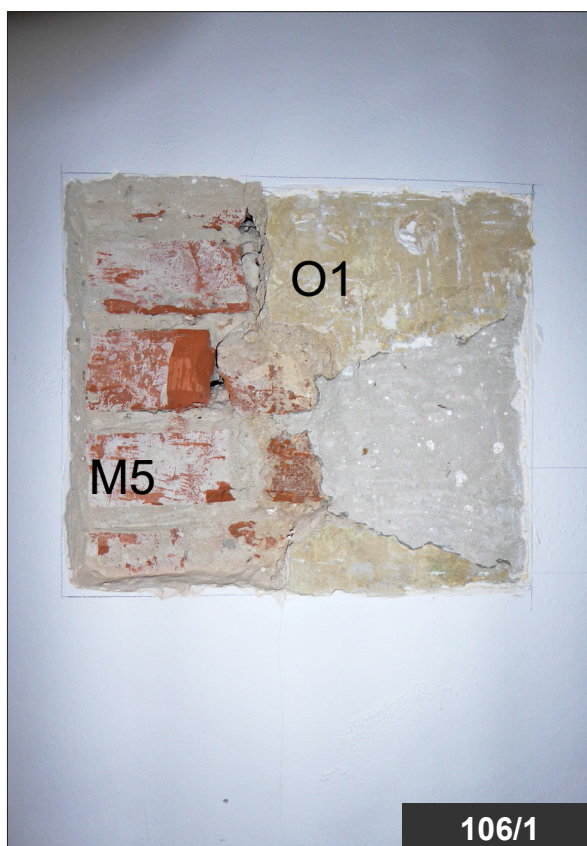
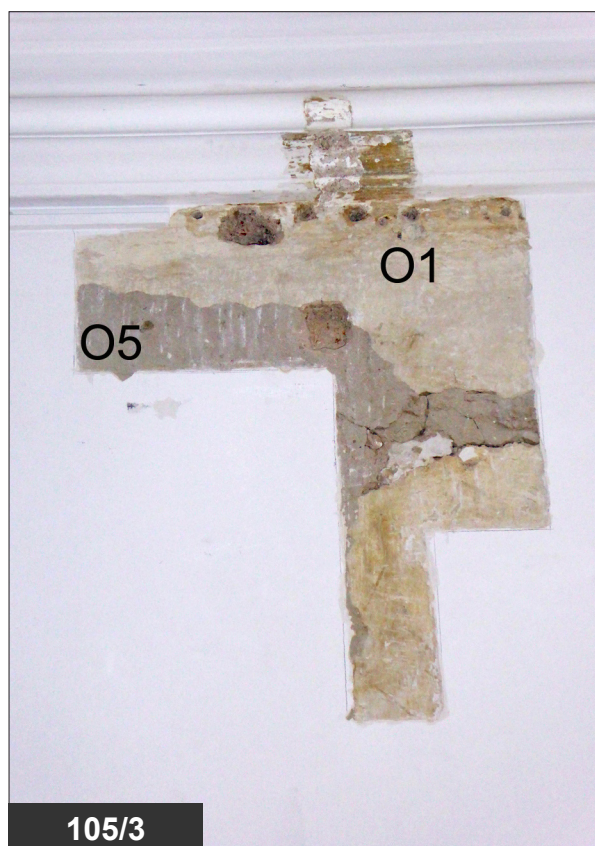
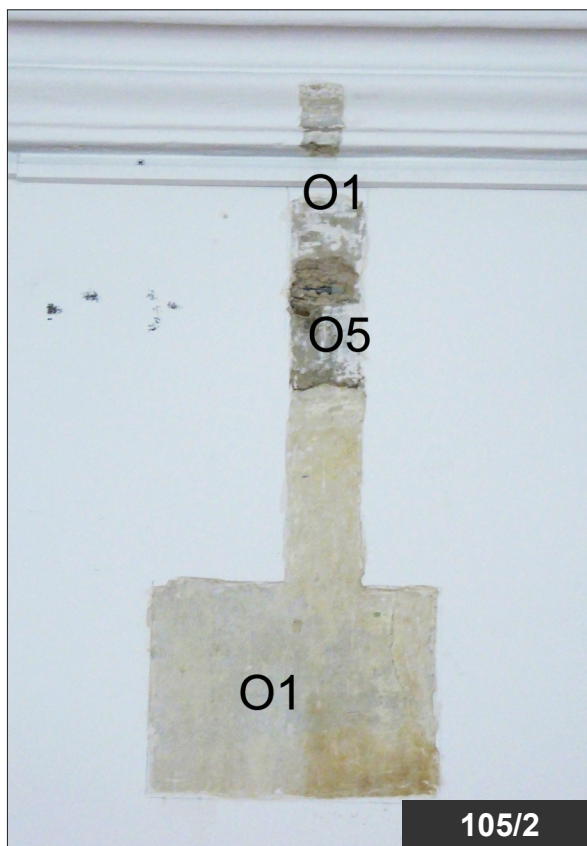

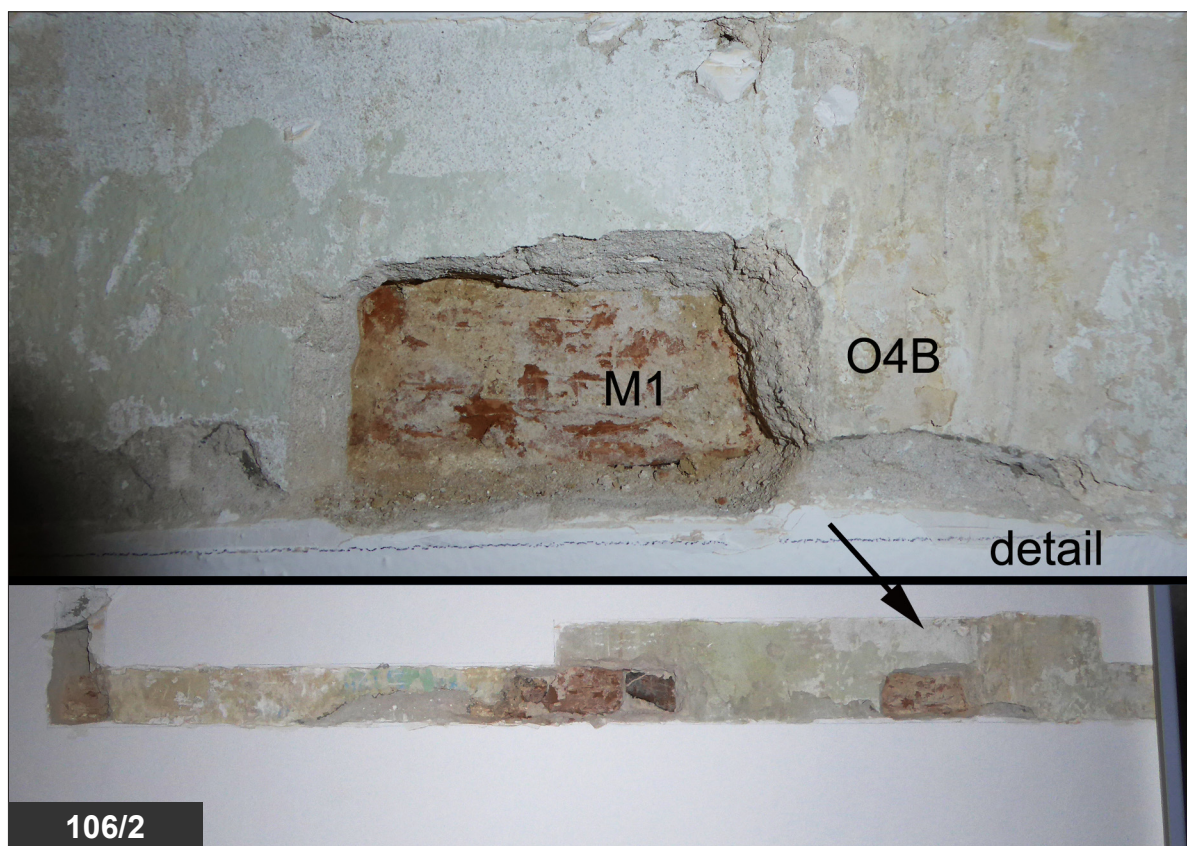
FOTODOKUMENTÁCIA NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ A SOND

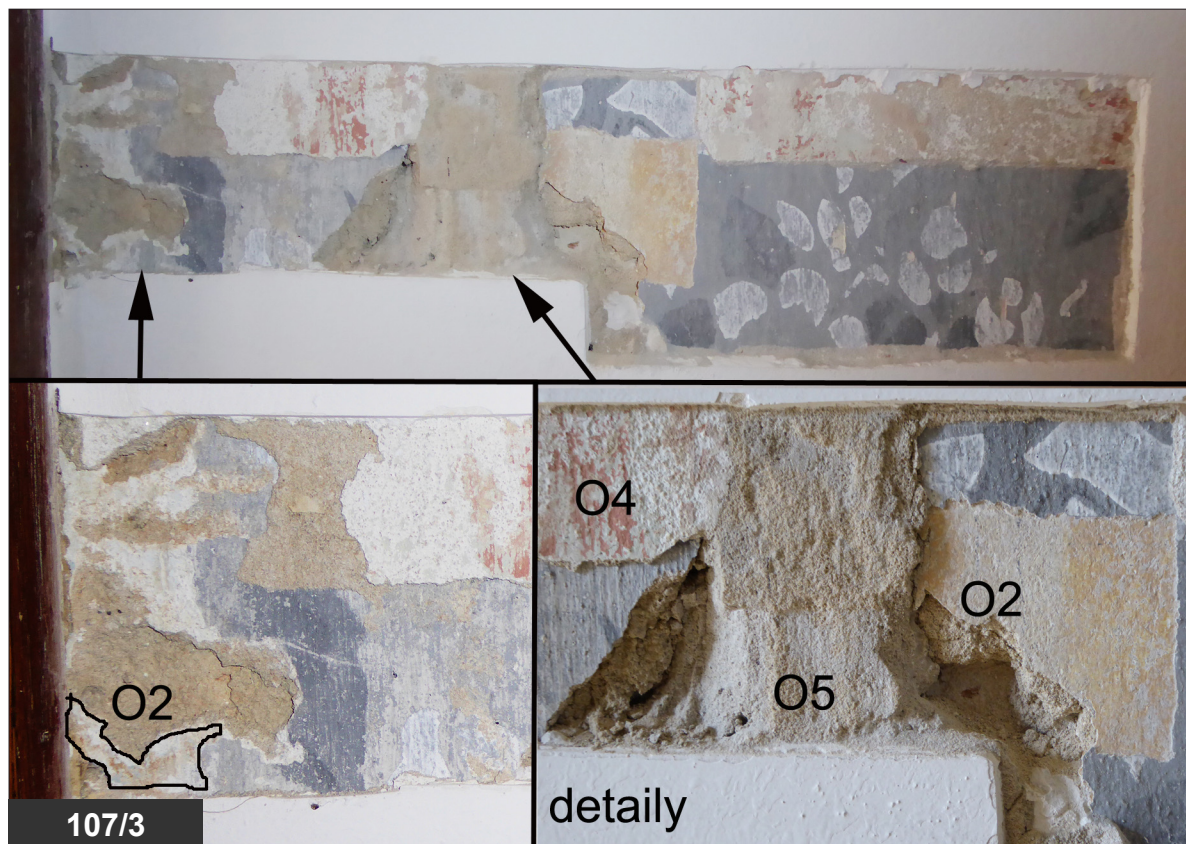

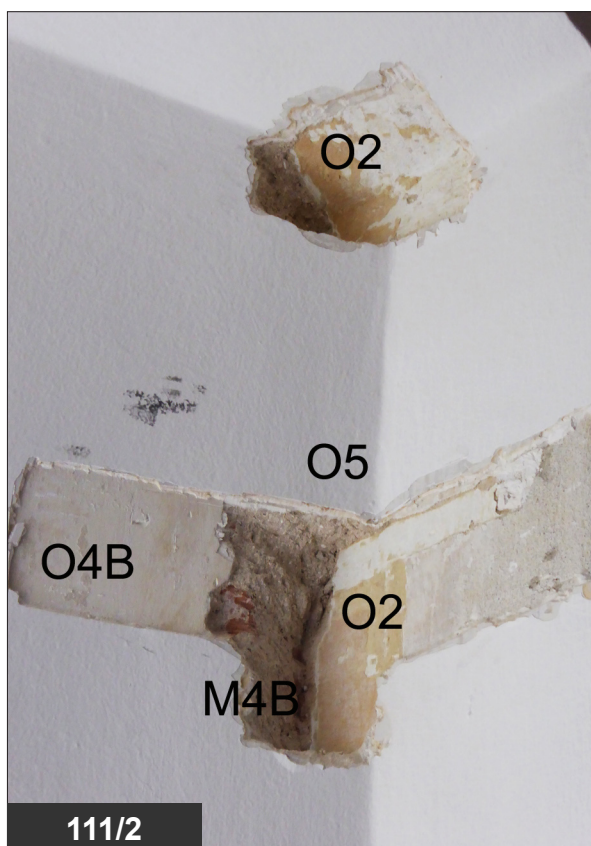
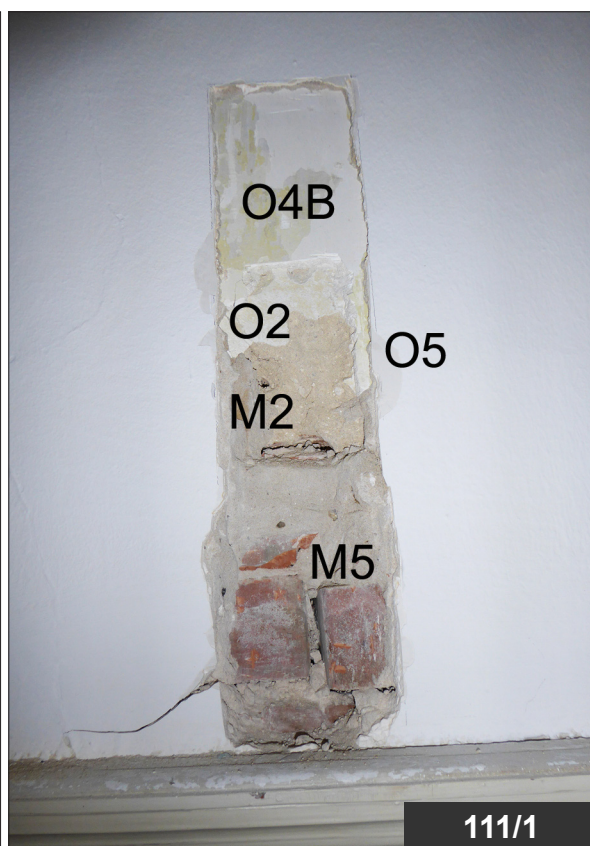
FOTODOKUMENTÁCIA NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ A SOND

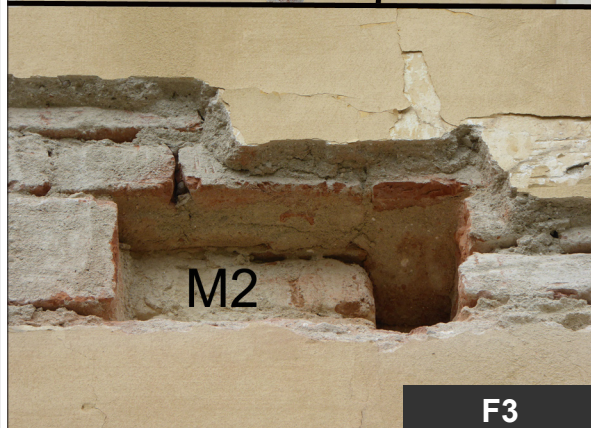
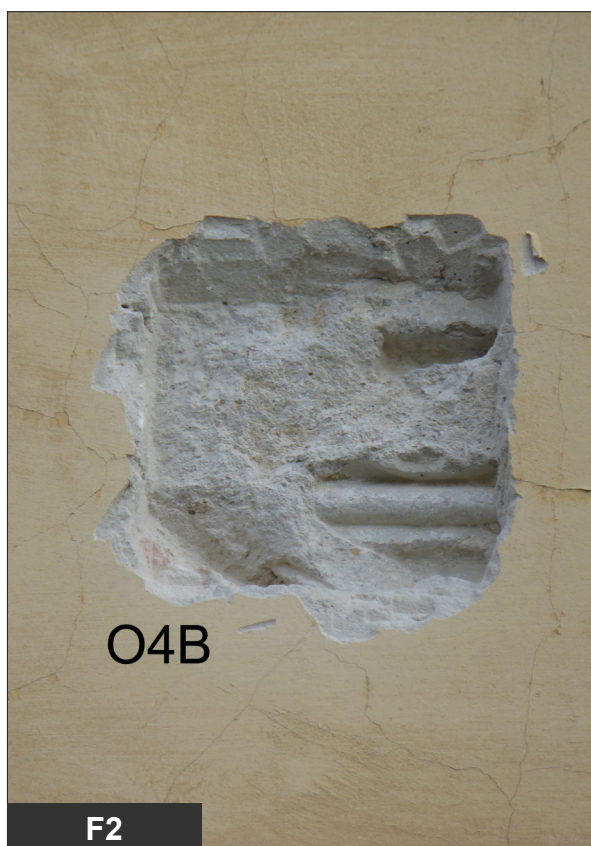
FOTODOKUMENTÁCIA NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ A SOND

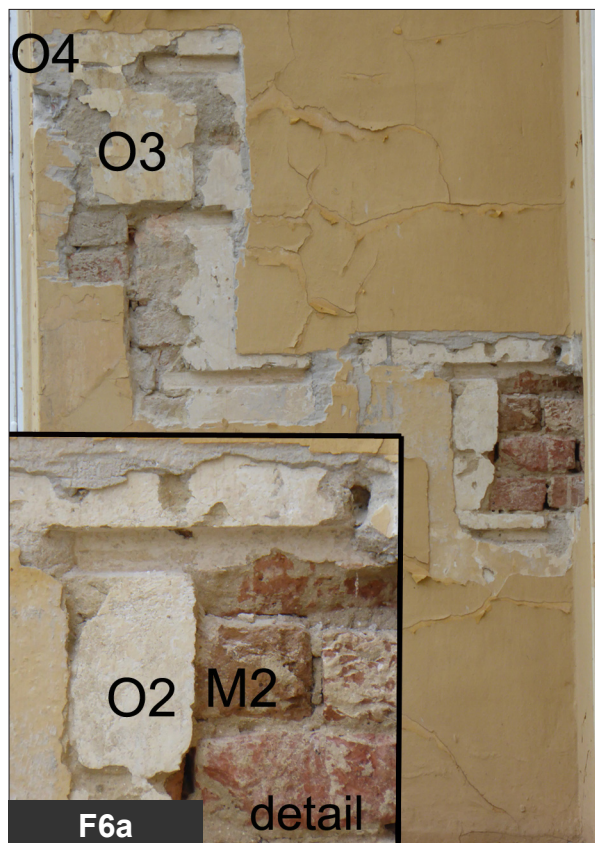

FOTODOKUMENTÁCIA NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ A SOND

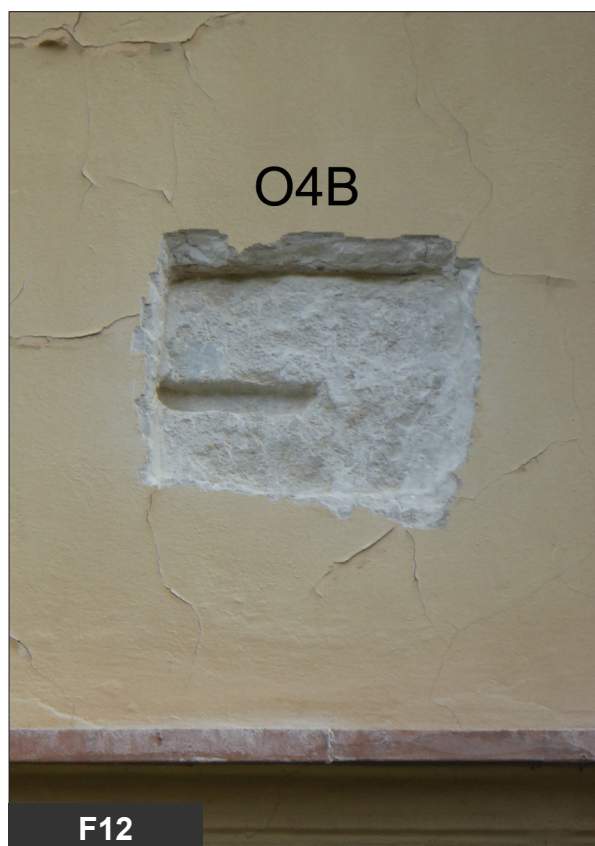
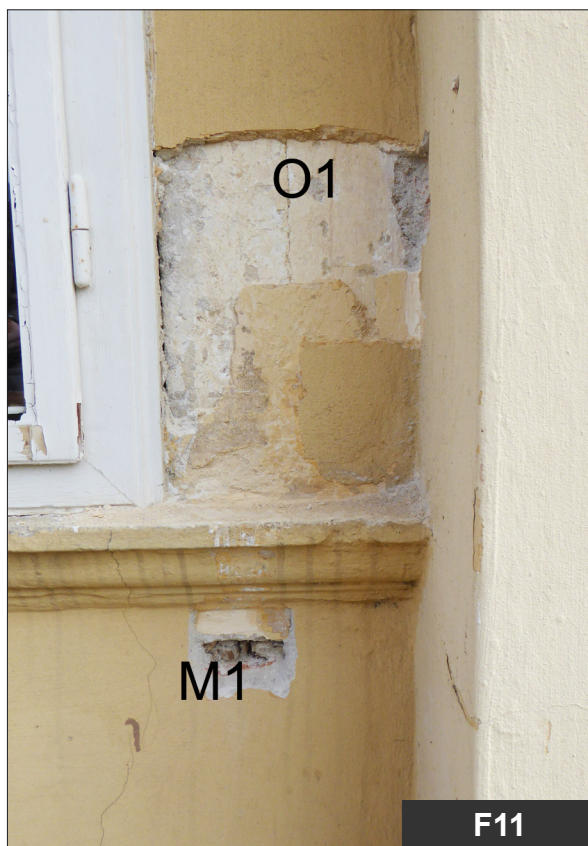

FOTODOKUMENTÁCIA NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ A SOND

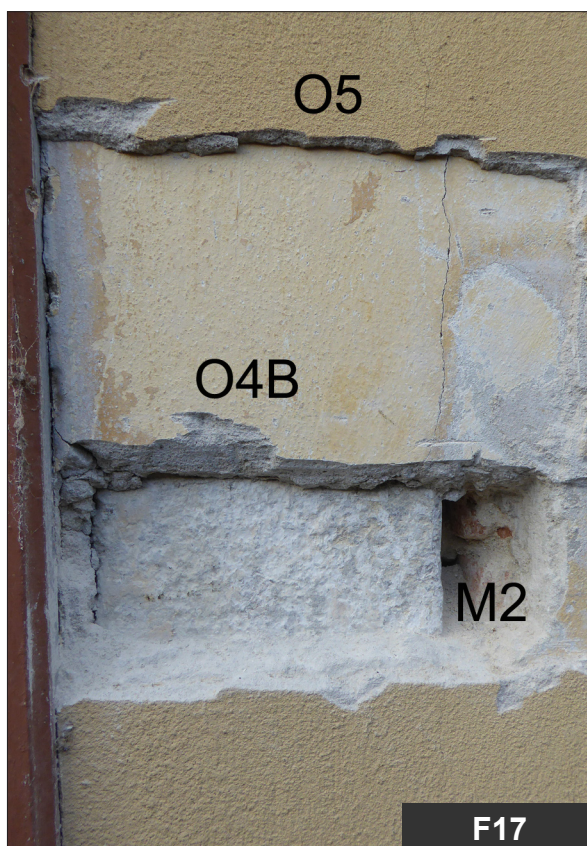

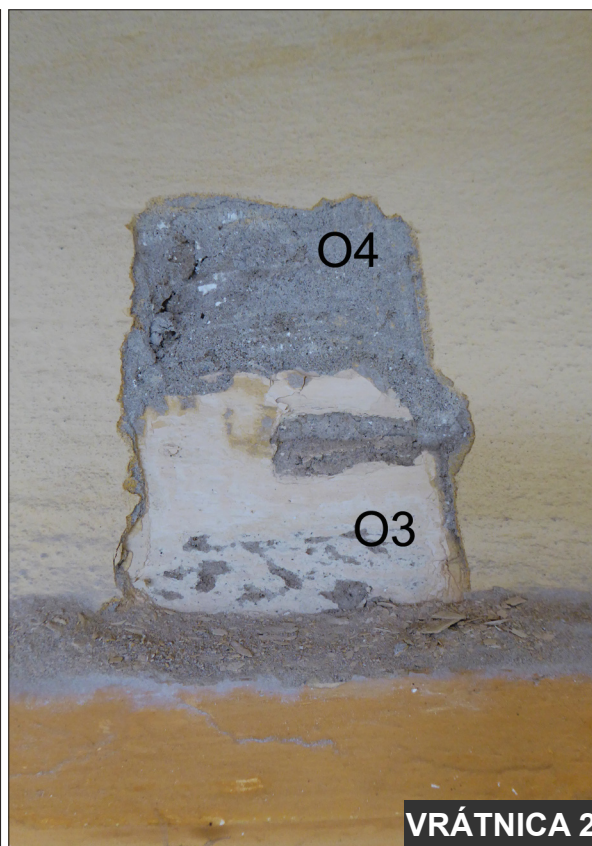
FOTODOKUMENTÁCIA NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ A SOND

FOTODOKUMENTÁCIA NÁLEZOVÝCH SITUÁCIÍ A SOND

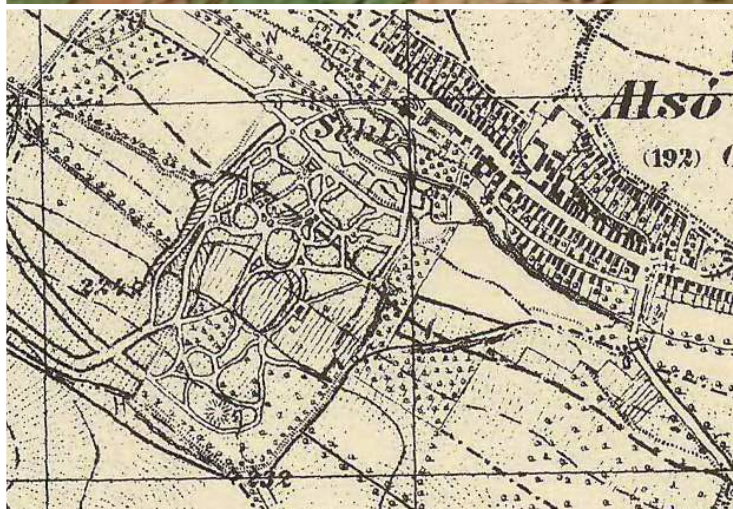
HISTORICKÉ DOKUMENTY / mapy

I. vojenské mapovanie
1763-1787
(zdroj: arcanum.hu)

II. vojenské mapovanie
1806-1869
(zdroj: arcanum.hu)

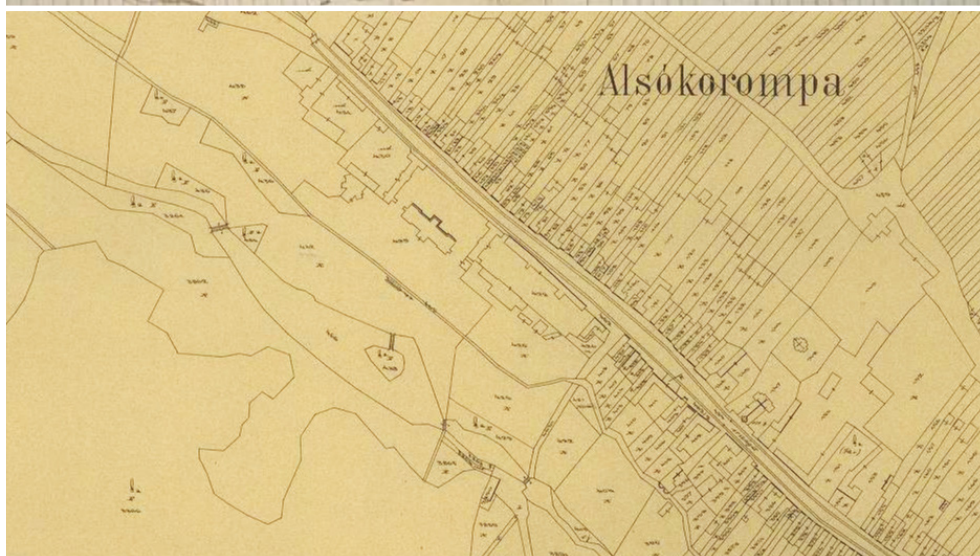

III. vojenské mapovanie
1869-1887
(zdroj: arcanum.hu)

1822
Jeroslavsky
(zdroj:)

kataster 1903_4 S 76 No 0003
(zdroj: arcanum.hu)

ortofotomapa 1950
(zdroj: tuzvo.sk)

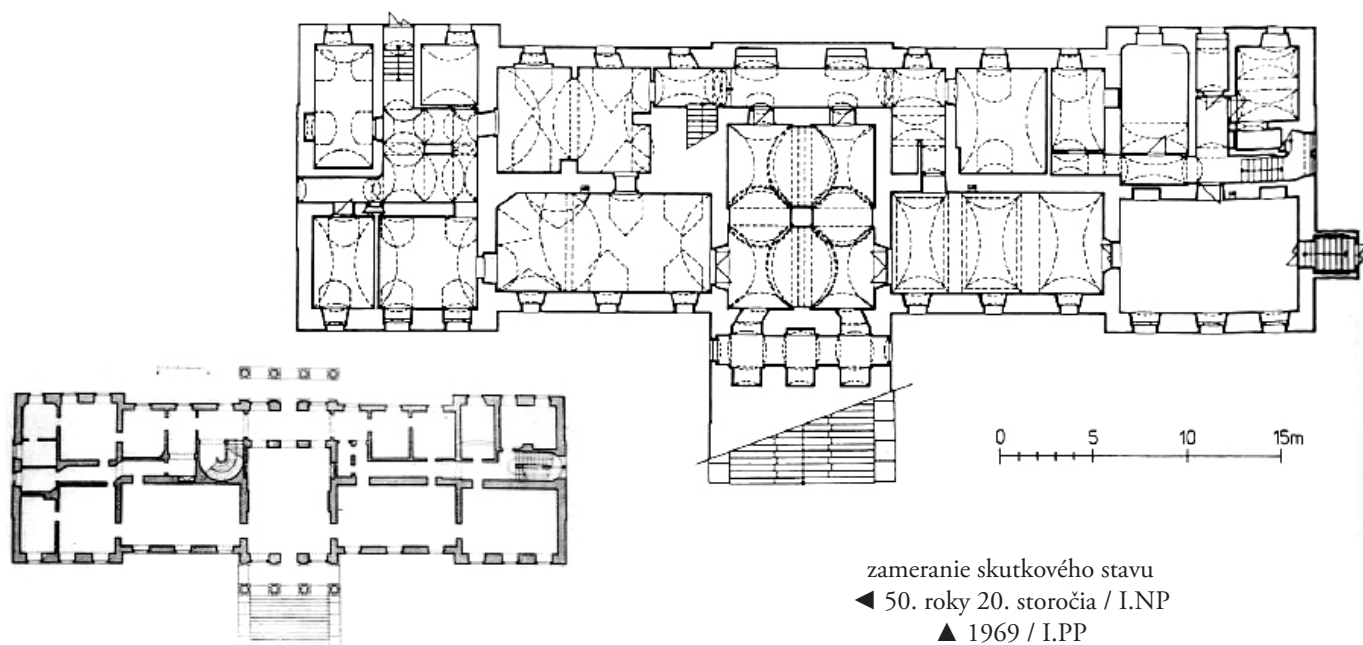
HISTORICKÉ DOKUMENTY / rytiny

1830, litografia H. Folliot-Creneville

1800 - 1900, neznámy autor (zdroj: webumenia.sk)

pohľad na kaštieľ z roku 1903 a detail oken-
ných výplní s osadenými okenicami počas
letného obdobia
(zdroj: hungaricana.hu)

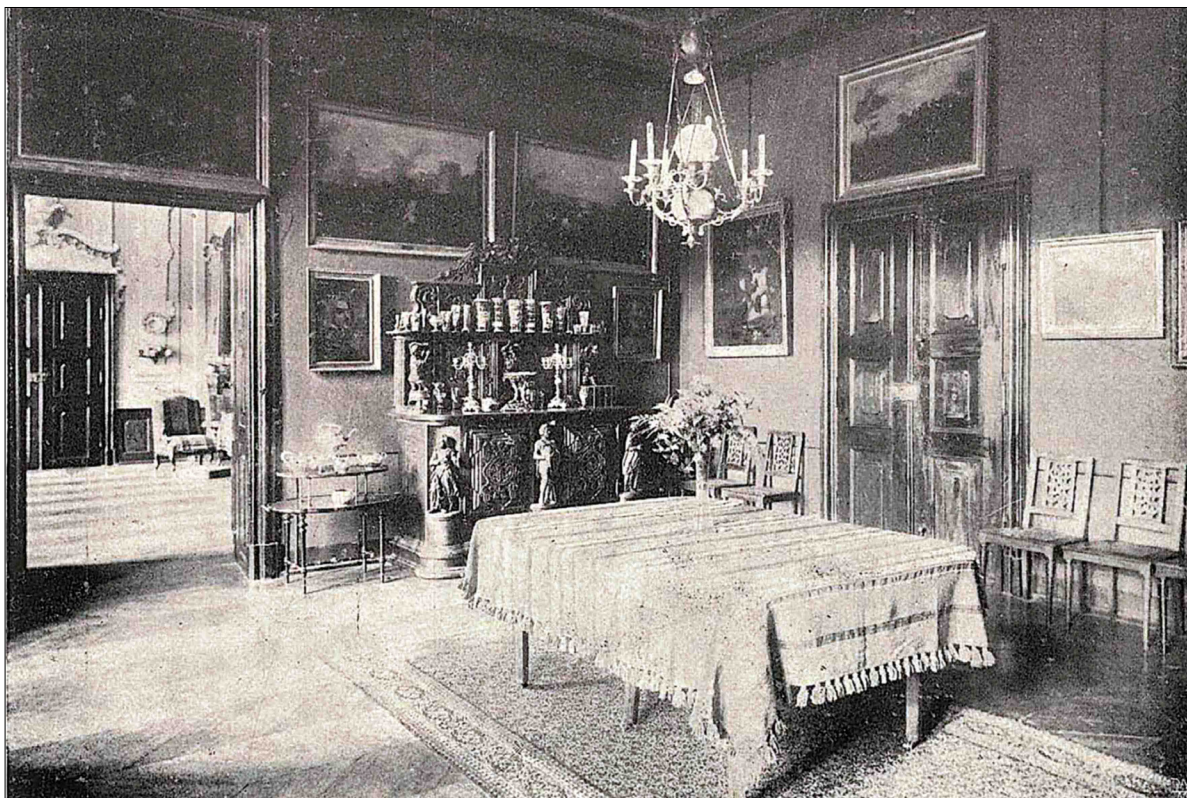
HISTORICKÉ DOKUMENTY / fotografie

1904, Borovszky: Magyarország vármegy Poszony

▲ 1940 (zdroj časopis Nový svet)
◀ 1955 (obálka knihy KUHN, Ivan:
Klasicistická architektúra na Slovensku)

jedáleň, na podlahe je viditeľná pôvodná skladba podlahy so šípovým vzorom
(zdroj: časopis Szalon Újság, 12. december 1900)

pred 1936, salón, na podlahe je viditeľná pôvodná skladba podlahy so šípovým vzorom (zdroj: SNM)

HISTORICKÉ DOKUMENTY / fotografie

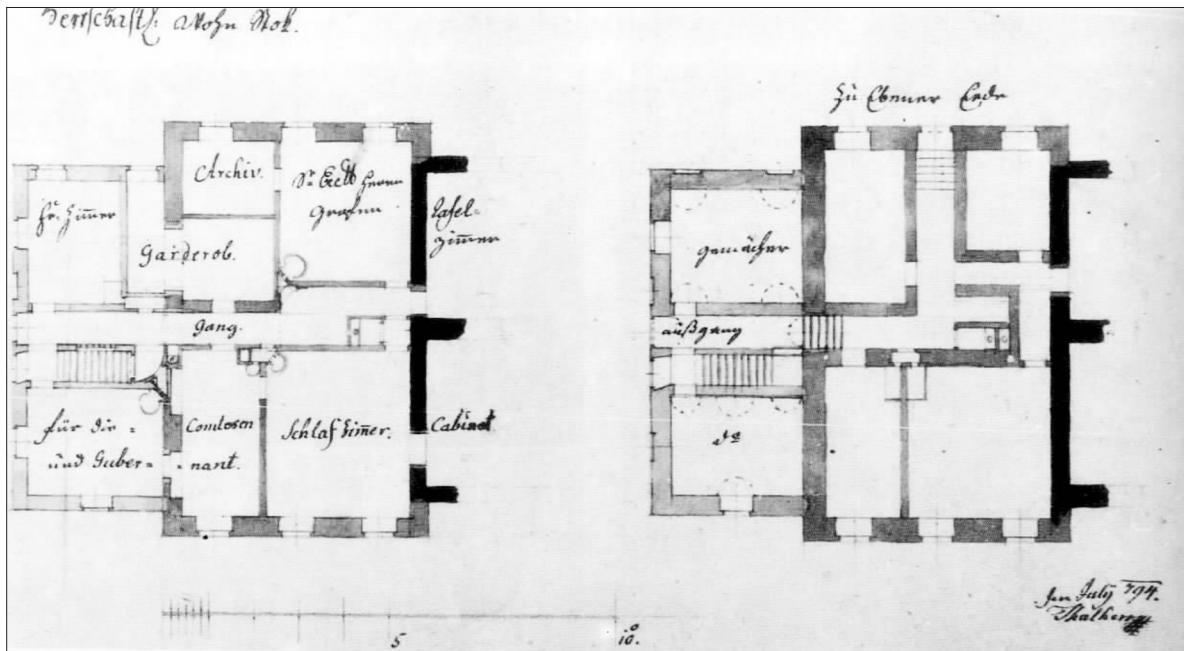

pred 1936, salón, na podlahe je viditeľná pôvodná skladba podlahy so šípovým vzorom (zdroj: SNM)

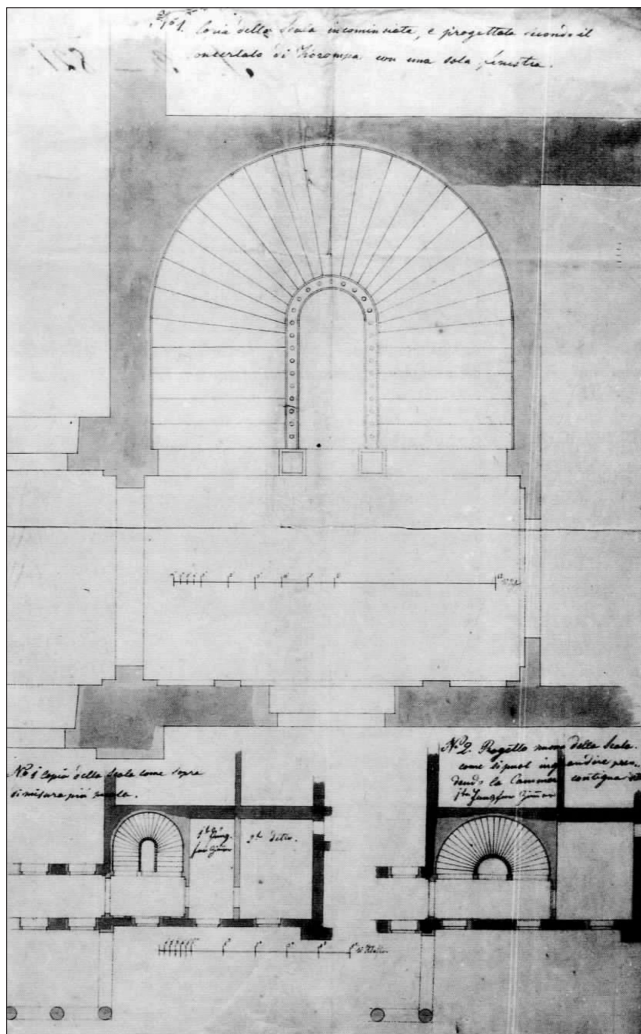

pred 1936, salónik, na podlahe je viditeľná pôvodná skladba podlahy, ktorá sa stala predlohou pre obnovu výstavných priestorov I. NP (zdroj: SNM)

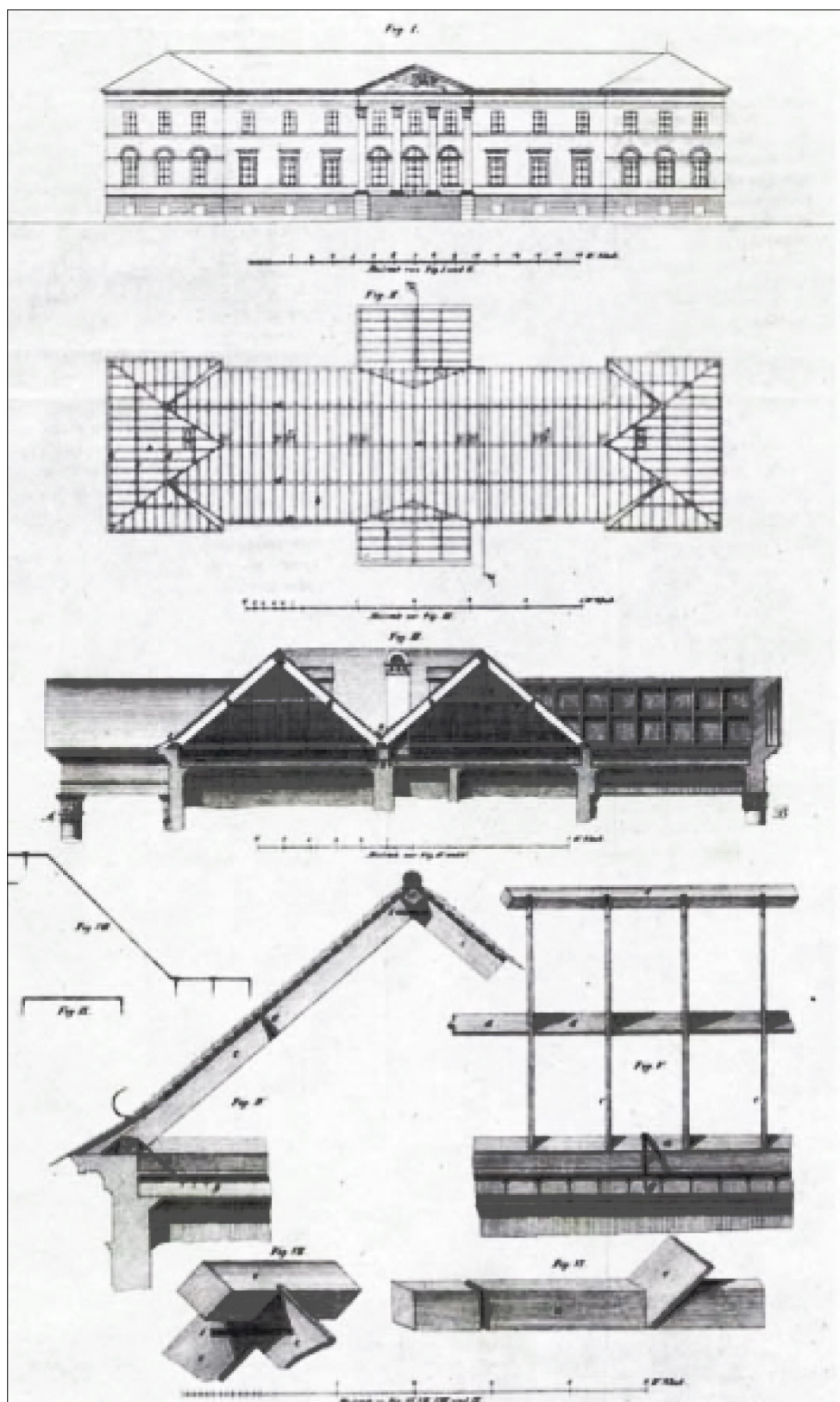
prvý návrh rozšírenia kaštieľa o rizality
(hore poschodie, dolu prízemie, severná časť)
(*nesignované pred rokom 1794, SNA, fond Brunšvik – Chotek*)

druhý návrh rozšírenia kaštieľa o ďalšie
rizality (*Thalherr, júl 1794, SNA, fond
Brunšvik – Chotek*)

Rigelov návrh schodiska v dvoch varian-
toch (1821, SNA, *fond Brunšvik – Chotek*)

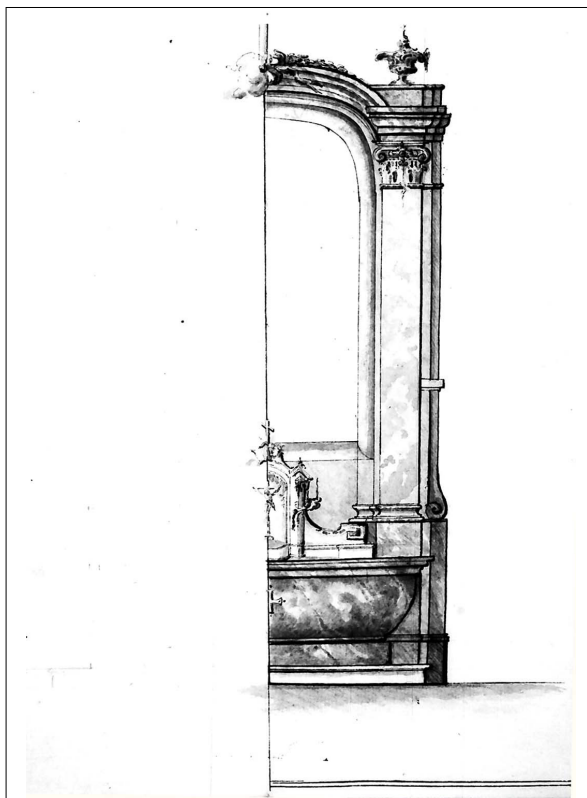

Rigelov návrh krovu
(zdroj: RIGEL, Antonius Pius: *Beschreibung und Abbildung eines neu-erfindenen Spar-Dachstuhles*. Viedeň, 1826)

HISTORICKÉ DOKUMENTY / fotografie

interiér kaplnky s oltárnou architektúrou
(zdroj: časopis Szalon Újság, 12. december 1900)

nákres oltára
(zdroj: SNA, fond Brunšvik – Chotek)

pohľad na kaštieľ (1930) Archív OZ Korompa.

pohľad na kaštieľ (1930) Archív OZ Korompa.

pohľad na kaštieľ (zdroj: časopis Szalon Újság, 12. december 1900)

pohľad na kaštieľ (1930) Archív OZ Korompa.

evanjelický kostol v Banskej Štiavnici, architekt J. J. Talherr,
1794 – 1796, rovnaké hlavice pilastrov
ako pri 2. stavebnej etape v Dolnej Krupěj

kaštieľ v maďarskom Csakváre, architekt Ch. Moreau

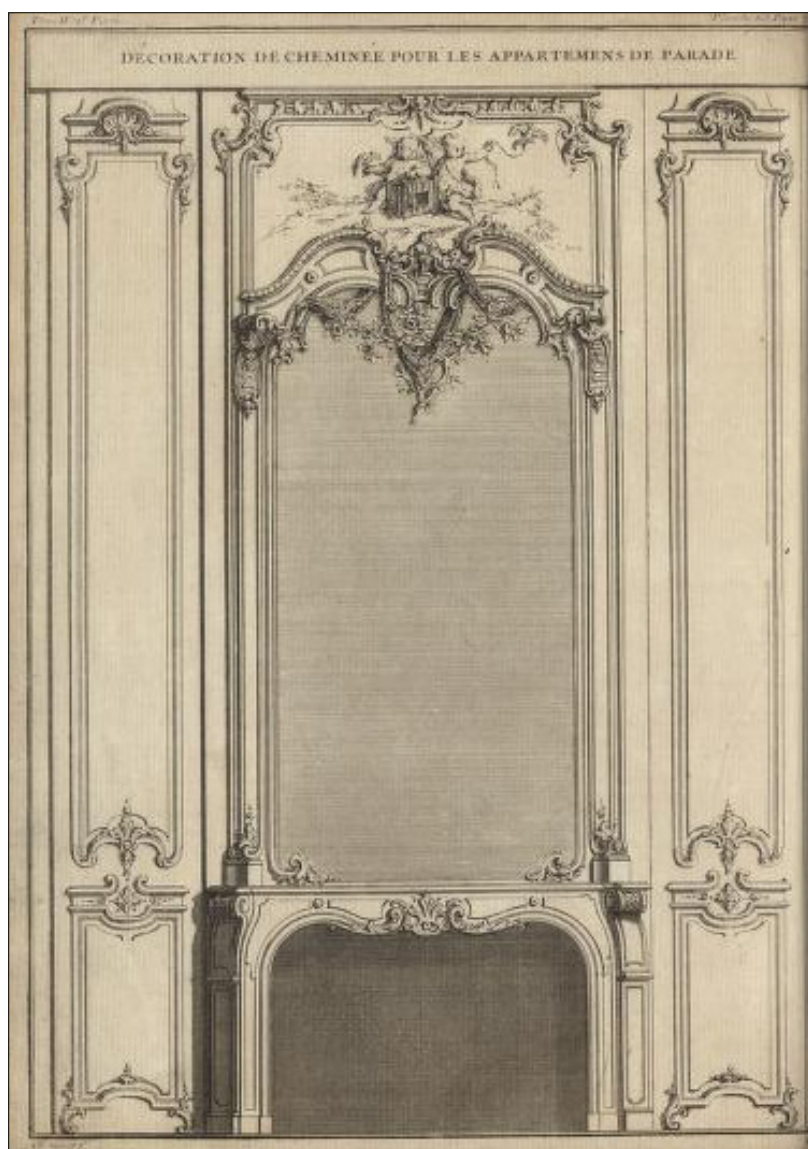

kaštieľ v Dobe, architekt Ch. Moreau

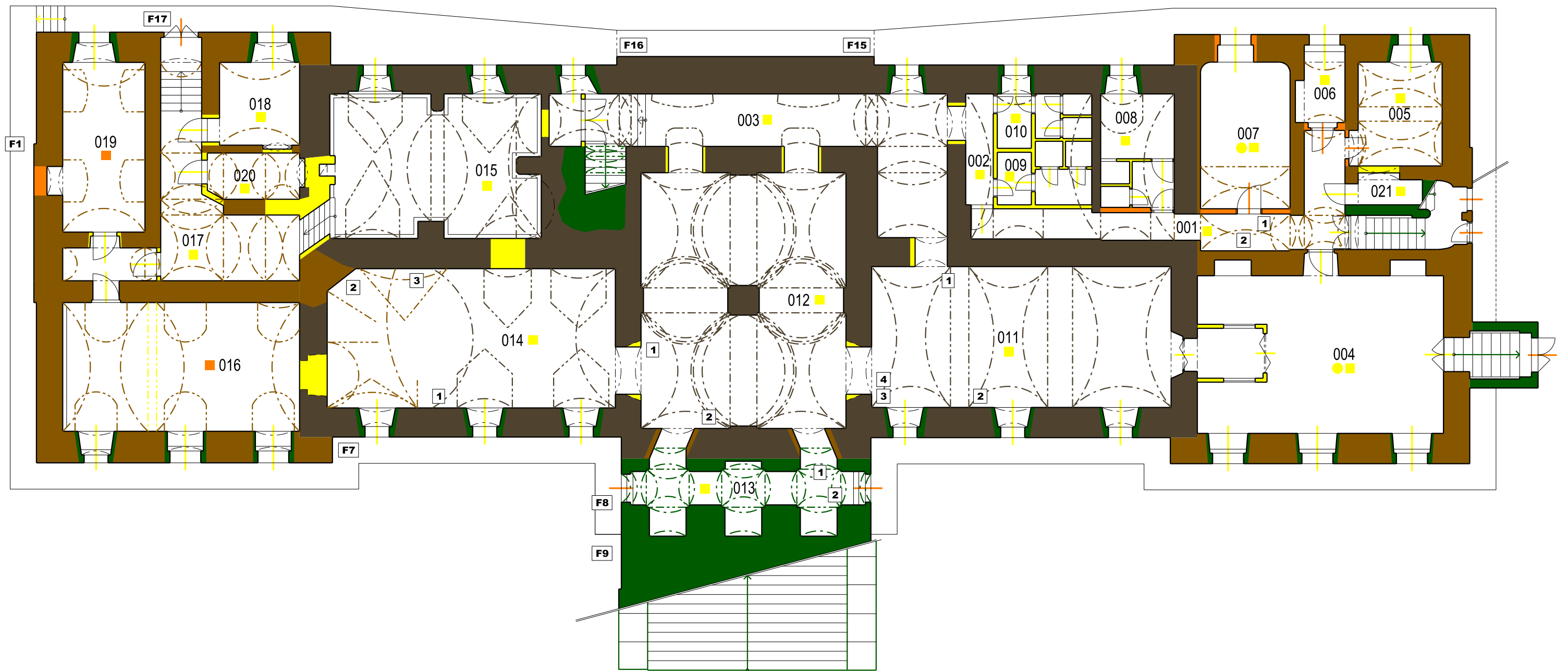
ANALÓGIE

kaštieľ Alcsút
architekt M. Pollack

grafický list vzorkovníku výzdoby
sály kaštieľa (BLONDES, Jacques-
es-Francois: De la distribution
des maisons de plaisance, et de la
decoration des edifices en general.
Paríž, 1738)

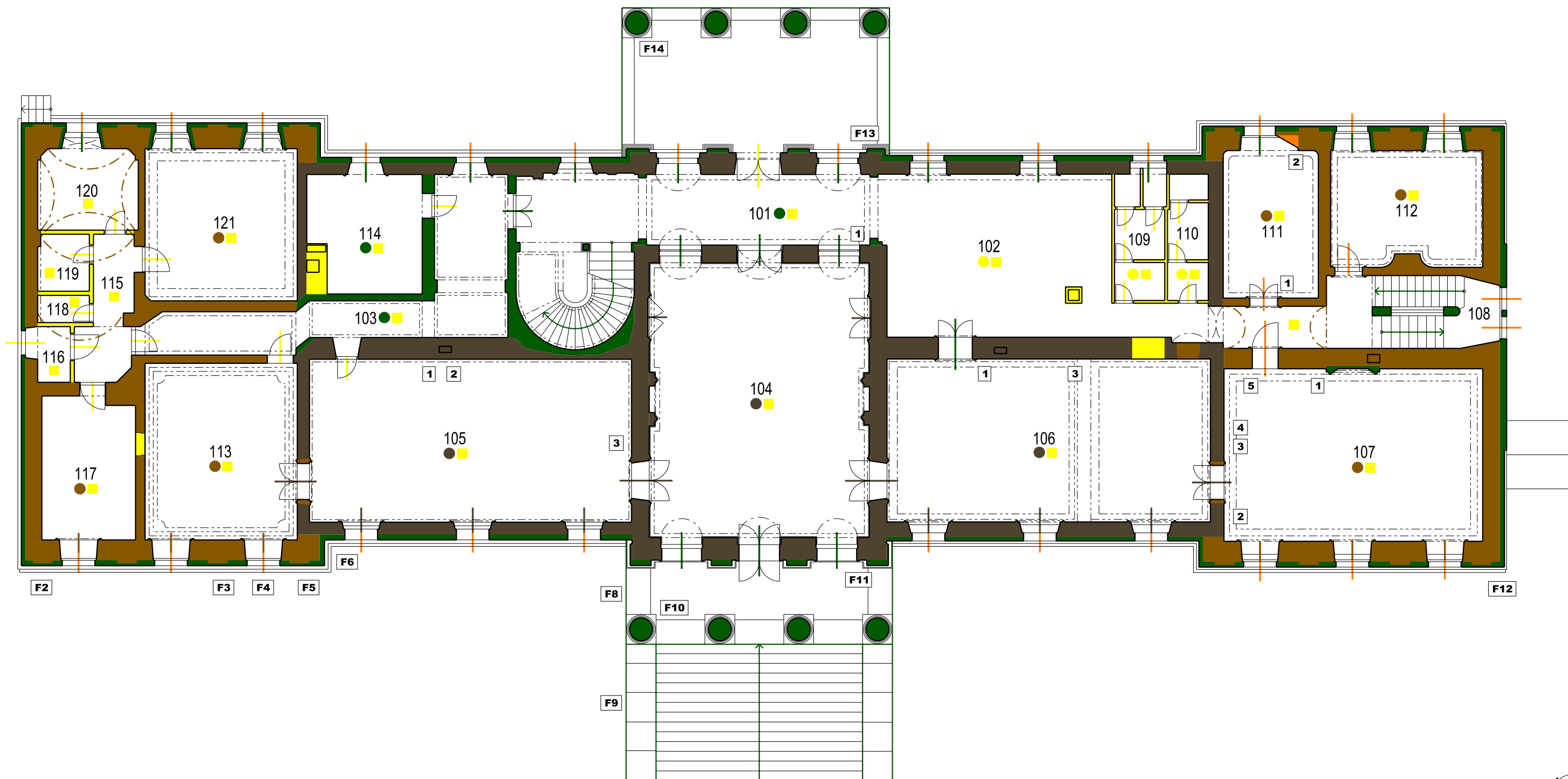

- 1749 - 1753
- 90. roky 18. storočia
- 1821 - 1822
- 1. polovica 20. storočia a 1955
- 70. roky 20. storočia

F5 sonda

0 2 4 6 8 10 m

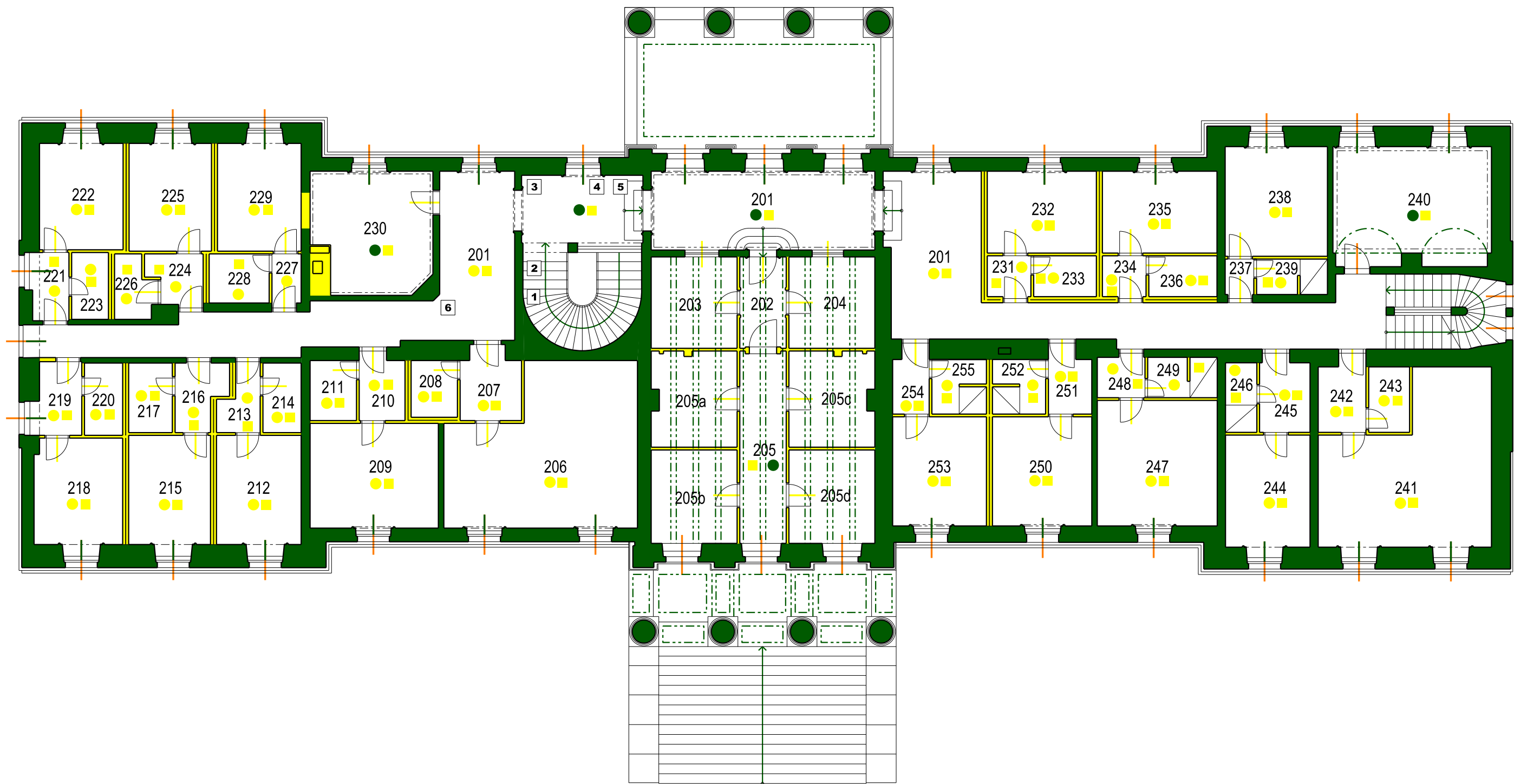
ZHOTOVITEĽ	Mgr. Haviarová, PhD., Mgr. art. Haviar	DÁTUM	3/2016
LOKALITA	DOLNÁ KRUPÁ	STUPEŇ	AH výskum
STAVBA	kaštieľ	FORMÁT	2 x A4
OBJEKT	kaštieľ	MIERKA	1:150
VÝKRES	I. PP - analýza vývoja	Č. VÝKR.	1

- 1749 - 1753
90. roky 18. storočia
1821 - 1822
1. polovica 20. storočia a 1955
70. roky 20. storočia
- F5 sonda

ZHOTOVITEĽ	Mgr. Haviarová, PhD., Mgr. art. Haviar	DÁTUM	3/2016
LOKALITA	DOLNÁ KRUPÁ	STUPEŇ	AH výskum
STAVBA	kaštieľ	FORMÁT	2 x A4
OBJEKT	kaštieľ	MIERKA	1:150
VÝKRES	I. NP - analýza vývoja	Č. VÝKR.	2

- 1749 - 1753
- 90. roky 18. storočia
- 1821 - 1822
- 1. polovica 20. storočia a 1955
- 70. roky 20. storočia

F5 sonda

0 2 4 6 8 10 m

ZHOTOVITEĽ	Mgr. Haviarová, PhD., Mgr. art. Haviar	DÁTUM	3/2016
LOKALITA	DOLNÁ KRUPÁ	STUPEŇ	AH výskum
STAVBA	kaštieľ	FORMÁT	2 x A4
OBJEKT	kaštieľ	MIERKA	1:150
VÝKRES	II. NP - analýza vývoja	Č. VÝKR.	3

JUHOZÁPADNÁ FASÁDA

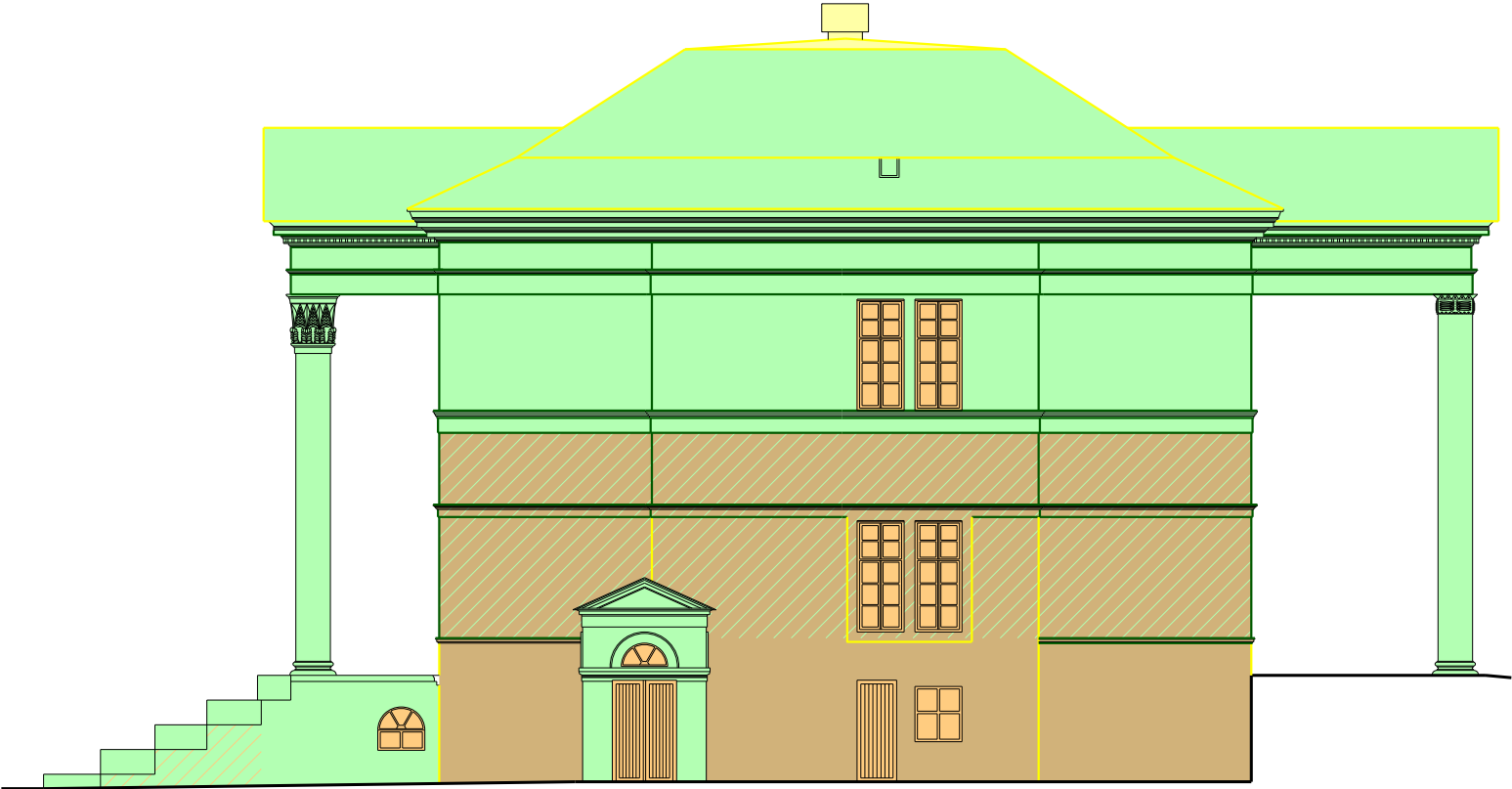
SEVEROVÝCHODNÁ FASÁDA

- múry/omietka
- 1749 - 1753
 - 90. roky 18. storočia
 - 1821 - 1822
 - 1. polovica 20. storočia a 1955
 - 70. roky 20. storočia
- F5 sonda

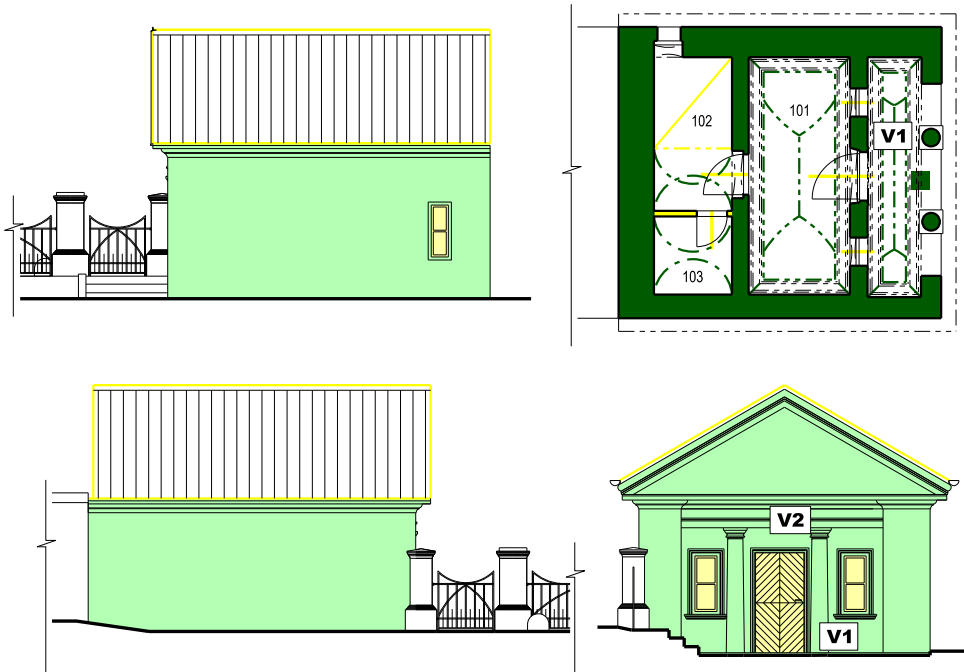
nevyznačené okenné výplne sú kombinované z viacerých stavebných etáp

0 2 4 6 8 10 m

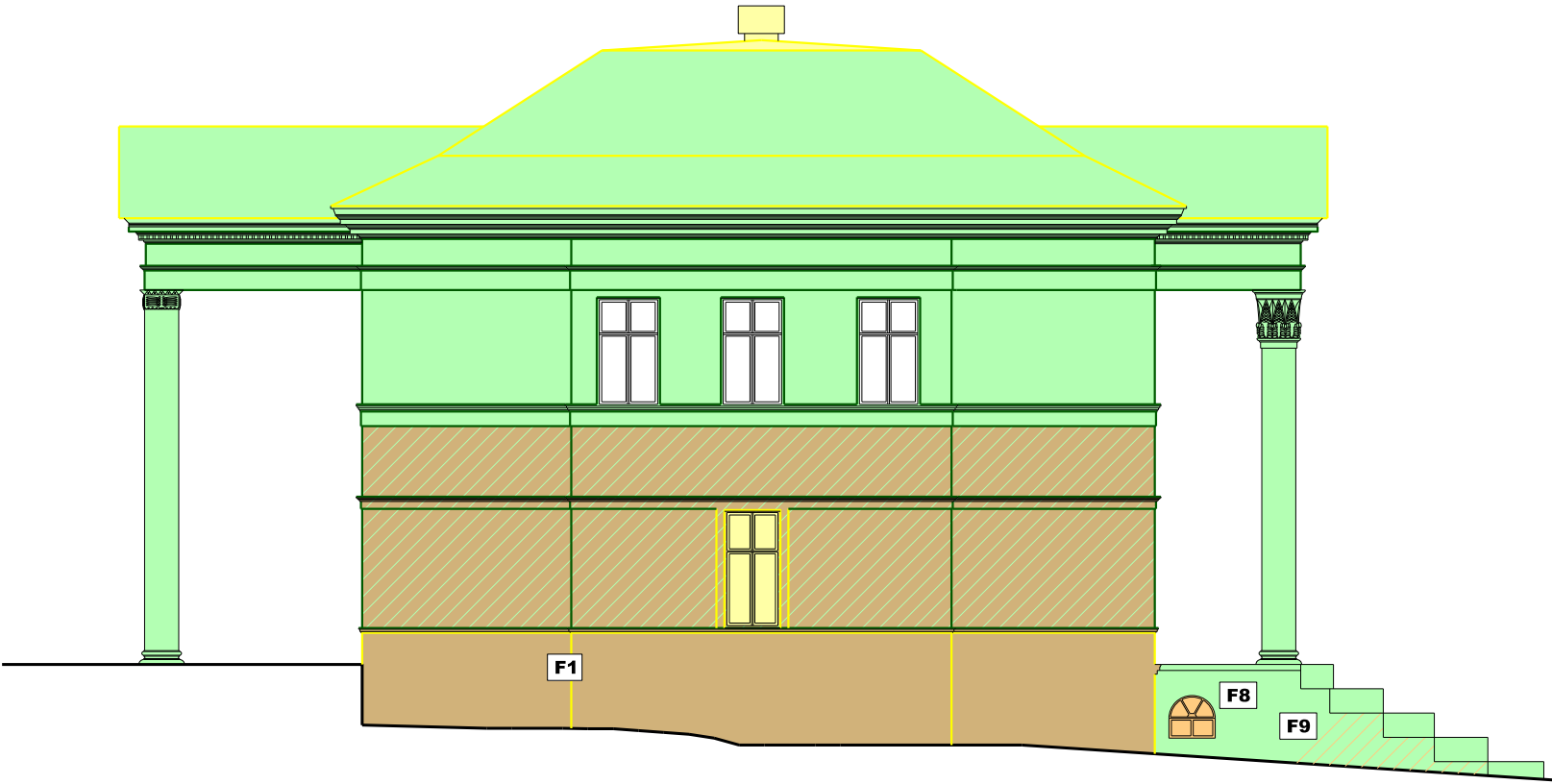
ZHOTOVITEĽ	Mgr. Haviarová, PhD., Mgr. art. Haviar	DÁTUM	3/2016
LOKALITA	DOLNÁ KRUPÁ	STUPEŇ	AH výskum
STAVBA	kaštieľ	FORMÁT	2 x A4
OBJEKT	kaštieľ	MIERKA	1:150
VÝKRES	POHLADY - analýza vývoja	Č. VÝKR.	4

JUHOVÝCHODNÁ FASÁDA

VRÁTNICA

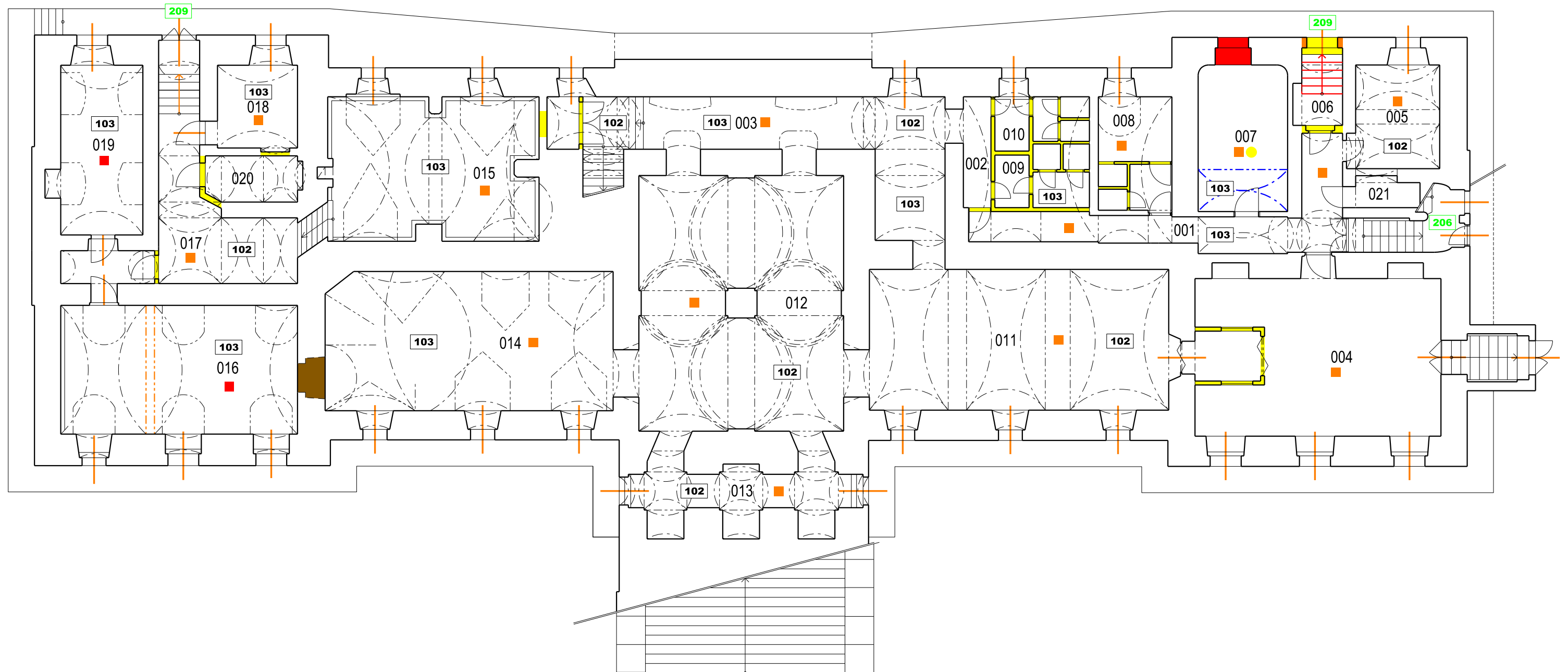
SEVEROZÁPADNÁ FASÁDA

- múry/omietka
- 1749 - 1753
 - 90. roky 18. storočia
 - 1821 - 1822
 - 1. polovica 20. storočia a 1955
 - 70. roky 20. storočia
- F5 sonda

nevyznačené okenné výplne sú kombinované z viacerých stavebných etáp

0 2 4 6 8 10 m

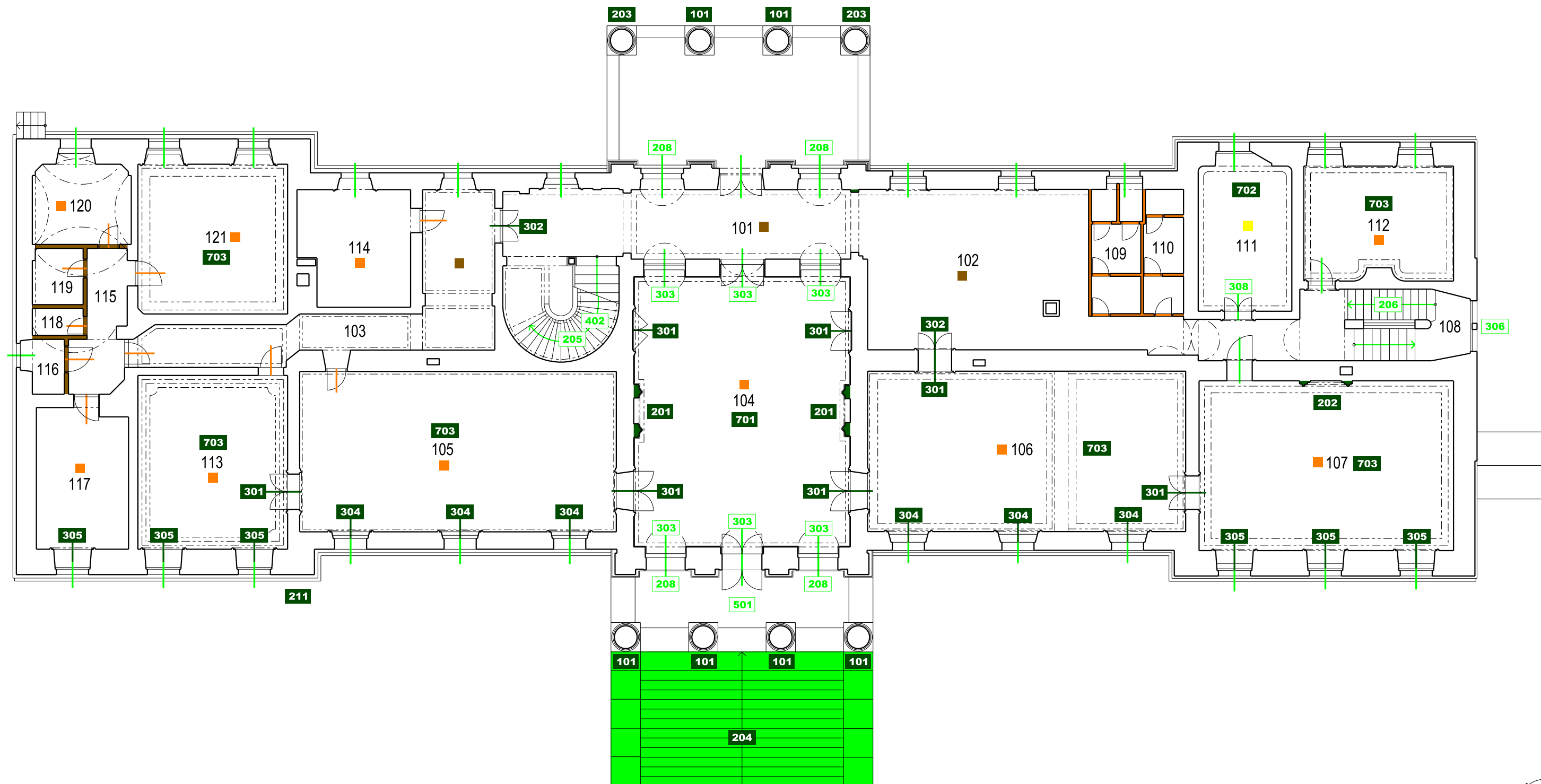
ZHOTOVITEĽ	Mgr. Haviarová, PhD., Mgr. art. Haviar	DÁTUM	3/2016
LOKALITA	DOLNÁ KRUPÁ	STUPEŇ	AH výskum
STAVBA	kaštieľ	FORMÁT	2 x A4
OBJEKT	kaštieľ, vrátnica	MIERKA	1:150
VÝKRES	POHLADY / VRÁTNICA - analýza vývoja	Č. VÝKR.	5

- murivá zachovať
- prvky zachovať
- odstrániť
- možnosť upraviť
- nutnosť upraviť
- umelecko-remeselne obnoviť
- reštaurovať
- doplniť

0 2 4 6 8 10 m

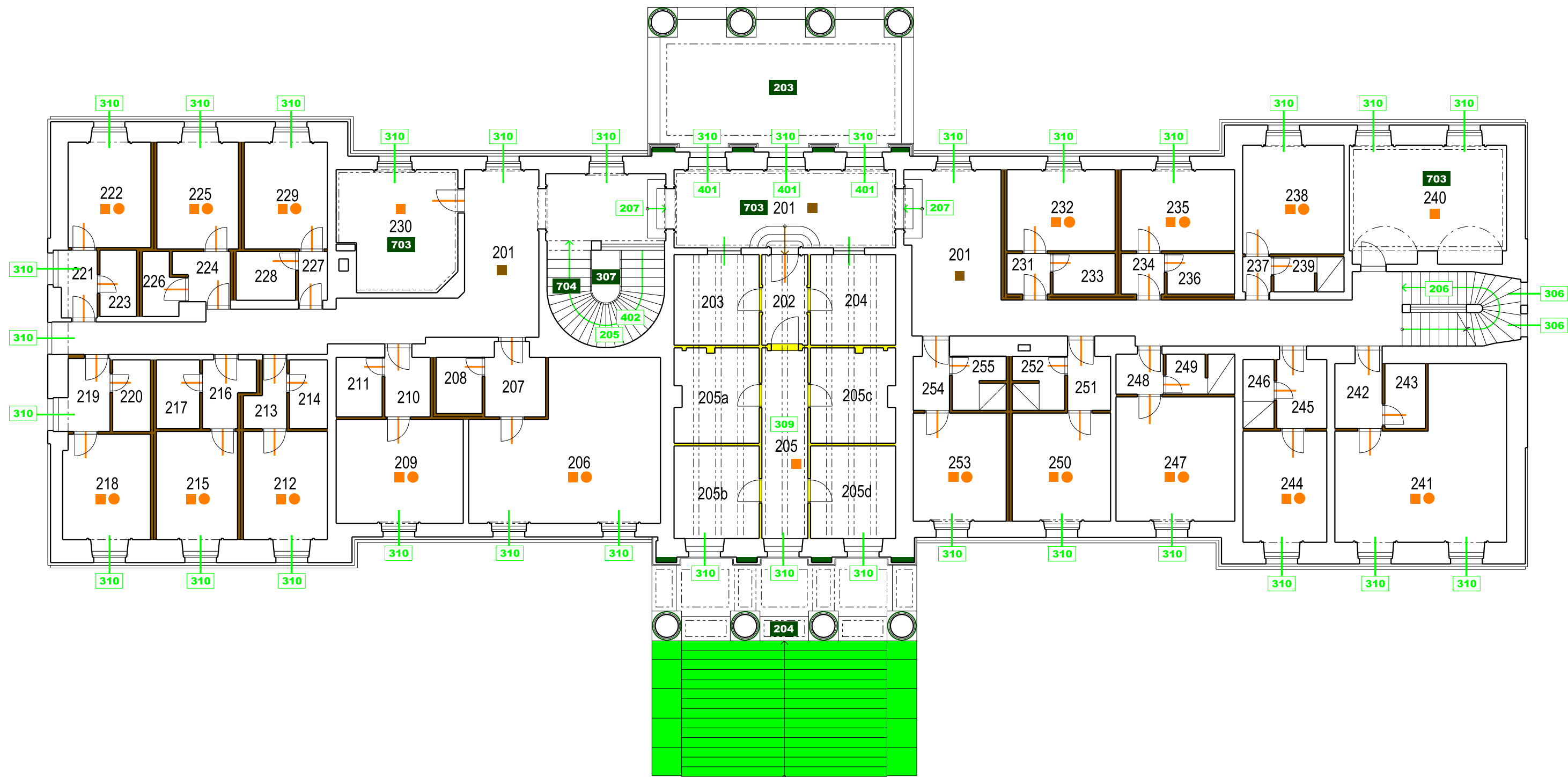
ZHOTOVITEĽ	Mgr. Haviarová, PhD., Mgr. art. Haviar	DÁTUM	3/2016
LOKALITA	DOLNÁ KRUPÁ	STUPEŇ	AH výskum
STAVBA	kaštieľ	FORMÁT	2 x A4
OBJEKT	kaštieľ	MIERKA	1:150
VÝKRES	I. PP - návrh obnovy	Č. VÝKR.	1

- murivá zachovať
- prvky zachovať
- odstrániť
- možnosť upraviť
- nutnosť upraviť
- umelecko-remeselne obnoviť
- reštaurovať
- doplniť

0 2 4 6 8 10 m

ZHOTOVITEĽ	Mgr. Haviarová, PhD., Mgr. art. Haviar	DÁTUM	3/2016
LOKALITA	DOLNÁ KRUPÁ	STUPEŇ	AH výskum
STAVBA	kaštieľ	FORMÁT	2 x A4
OBJEKT	kaštieľ	MIERKA	1:150
VÝKRES	I. NP - návrh obnovy	Č. VÝKR.	2

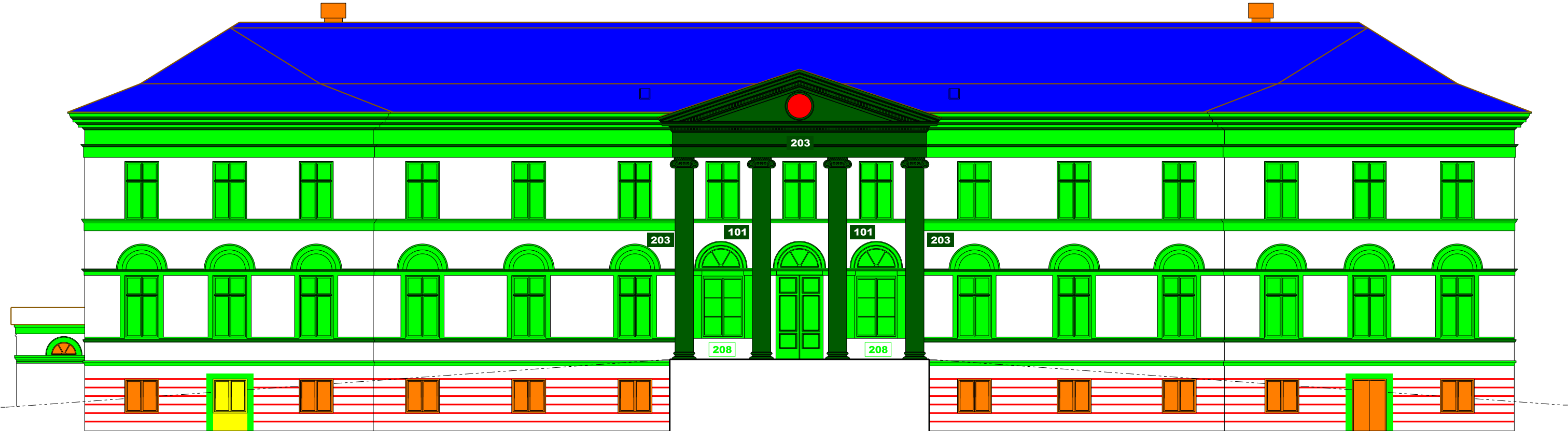
- murivá zachovať
- prvky zachovať
- odstrániť
- možnosť upraviť
- nutnosť upraviť
- umelecko-remeselne obnoviť
- reštaurovať
- doplniť

0 2 4 6 8 10 m

ZHOTOVITEĽ	Mgr. Haviarová, PhD., Mgr. art. Haviar	DÁTUM	3/2016
LOKALITA	DOLNÁ KRUPÁ	STUPEŇ	AH výskum
STAVBA	kaštieľ	FORMÁT	2 x A4
OBJEKT	kaštieľ	MIERKA	1:150
VÝKRES	II. NP - návrh obnovy	Č. VÝKR.	3

JUHOZÁPADNÁ FASÁDA

SEVEROVÝCHODNÁ FASÁDA

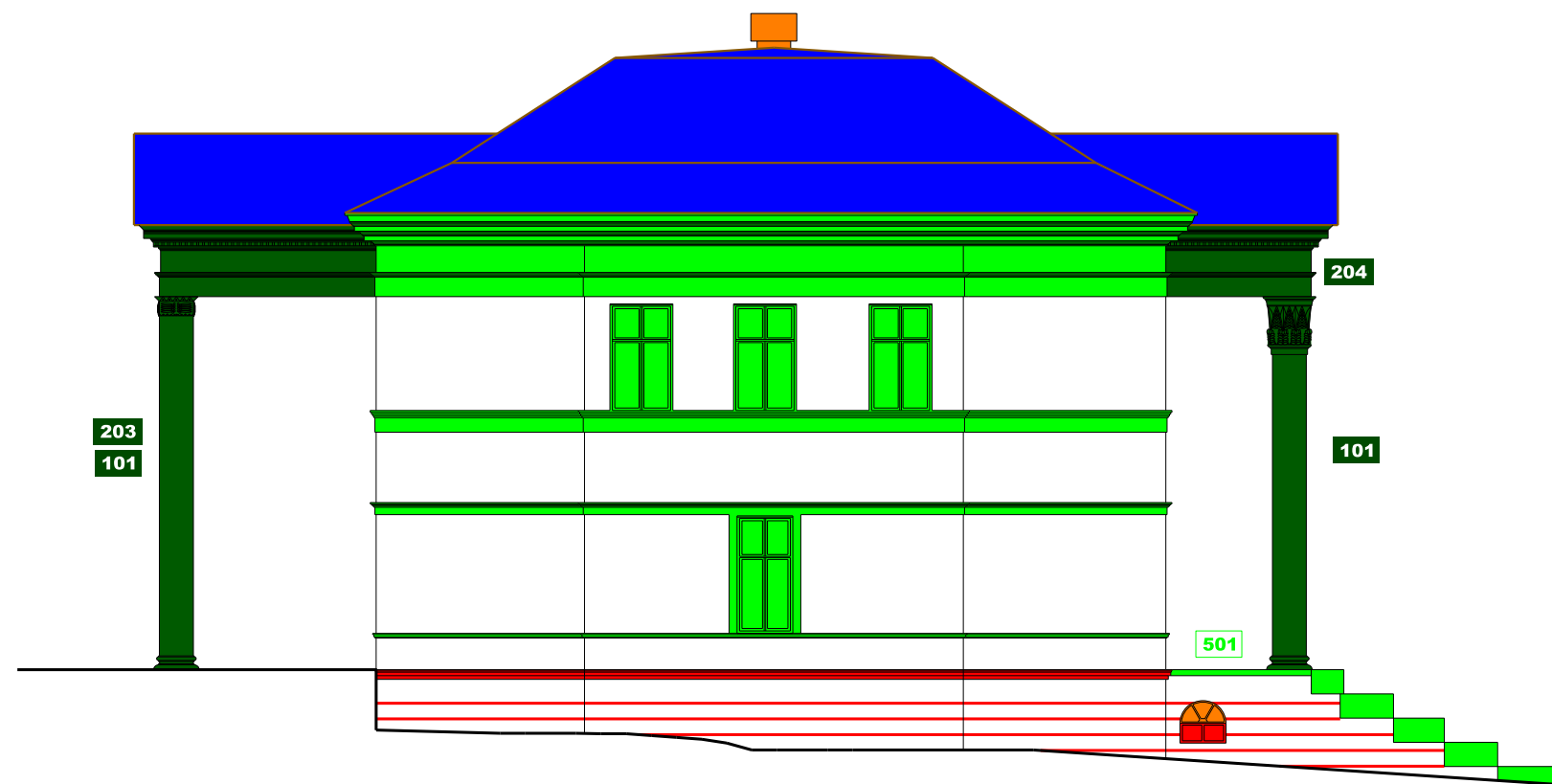
- murivá zachovať
- prvky zachovať
- odstrániť
- možnosť upraviť
- nutnosť upraviť
- umelecko-remeselne obnoviť
- reštaurovať
- doplniť

0 2 4 6 8 10 m

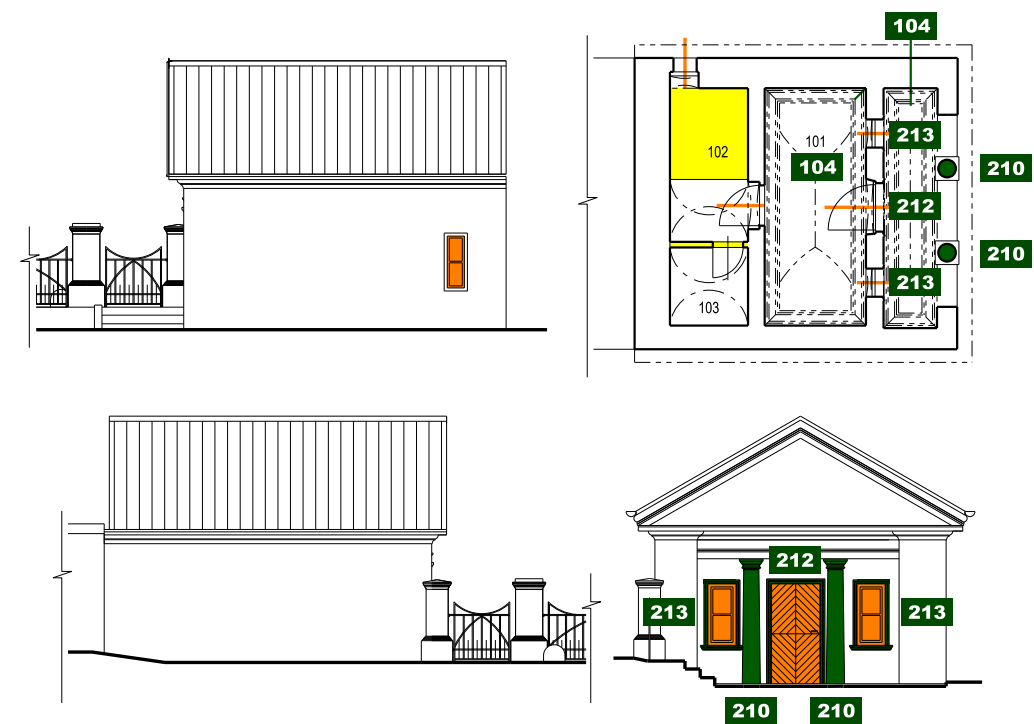
ZHOTOVITEĽ	Mgr. Haviarová, PhD., Mgr. art. Haviar	DÁTUM	3/2016
LOKALITA	DOLNÁ KRUPÁ	STUPEŇ	AH výskum
STAVBA	kaštieľ	FORMÁT	2 x A4
OBJEKT	kaštieľ	MIERKA	1:150
VÝKRES	POHLADY - návrh obnovy	Č. VÝKR.	4

JUHOVÝCHODNÁ FASÁDA

SEVEROZÁPADNÁ FASÁDA

VRÁTNICA

- murivá zachovať
- prvky zachovať
- odstrániť
- možnosť upraviť
- nutnosť upraviť
- umelecko-remeselne obnoviť
- reštaurovať
- doplniť

0 2 4 6 8 10 m

ZHOTOVITEĽ	Mgr. Haviarová, PhD., Mgr. art. Haviar	DÁTUM	3/2016
LOKALITA	DOLNÁ KRUPÁ	STUPEŇ	AH výskum
STAVBA	kaštieľ	FORMÁT	2 x A4
OBJEKT	kaštieľ, vrátnica	MIERKA	1:150
VÝKRES	POHLADY / VRÁTNICA - návrh obnovy	Č. VÝKR.	5

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Registračné číslo: 239.1

Bratislava 22. novembra 2012

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
podľa § 35 ods. 3 zákona č. 49/2002 Z. z.
o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

predlžuje platnosť

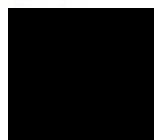
o s v e d č e n i a
o osobitnej odbornej spôsobilosti

na vykonávanie pamiatkového výskumu,
na základe ktorého

Mgr. Michaela H a v i a r o v á, PhD.

je osobou s osobitnou odbornou spôsobilosťou vykonávať
architektonicko-historický výskum

do 31. decembra 2017.

PhDr. Pavol Šimunič, CSc.
generálny riaditeľ
sekcie kultúrneho dedičstva

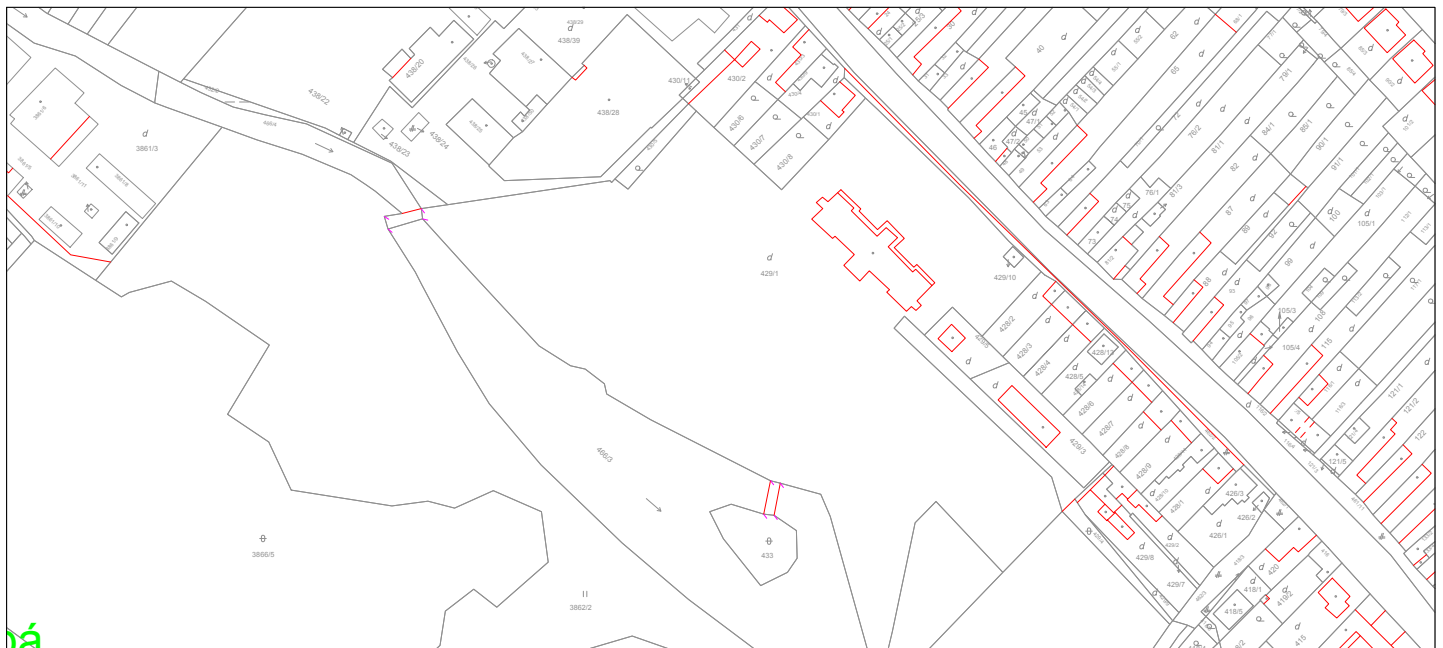
Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

Informatívna kópia z mapy

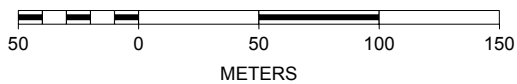
Vytvorené cez katastrálny portál

Okres: Trnava
Obec: DOLNÁ KRUPÁ
Katastrálne územie: Dolná Krupá

18. marca 2016 15:33

SCALE 1 : 2 833

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD TRNAVA
Kollárova 8, 917 01 Trnava

Číslo konania : TT-08/2007/9638/ZEL
V Trnave dňa: 10.12.2008

Krajský pamiatkový úrad Trnava, ktorý je podľa § 11 odseku 1 zákona číslo 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu (ďalej len "pamiatkový zákon") v znení neskorších predpisov vecne príslušným správnym orgánom a podľa § 9 odseku 5 pamiatkového zákona miestne príslušným správnym orgánom na úseku pamiatkového fondu, v súlade so zákonom číslo 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, vydáva toto

rozhodnutie.

Krajský pamiatkový úrad podľa ustanovenia § 32, ods. 4 pamiatkového zákona po preskúmaní žiadosti Slovenského národného múzea – Hudobného múzea, so sídlom Vajanského nábrežie 2, 810 06 Bratislava, vo veci zámeru obnovy národnej kultúrnej pamiatky kaštieľ s areálom – pamiatkových objektov kaštieľ a park, parc. č. 429/1, 424/1-3, 429/1-5, 433, 466/3, 3866/4, k.ú. Dolná Krupá, zapísanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 803/1-2,

súhlasí s navrhovanými prácami na obnove kaštieľa v II. etape za nasledovných podmienok:

1. Na celom objekte kaštieľa ako aj na objekte vrátnice bude oprávnenou osobou vykonaná II. etapa inventarizácie (zvyšná časť kaštieľa) všetkých slohových prvkov a spolu s návrhom obnovy investorom predložená Krajskému pamiatkovému úradu na posúdenie.
2. V interiéri aj exteriéri kaštieľa bude oprávnenou osobou v zmysle vyhlášky 16/2002 vykonaný umelecko-historický výskum zameraný na zistenie prítomnosti výtvarnej výzdoby. Výskum bude prebiehať spôsobom archívnym, obhliadkovým a sondážnym. Výsledky výskumu spolu s návrhom obnovy budú investorom predložené Krajskému pamiatkovému úradu na vyjadrenie.
3. Na celom objekte kaštieľa ako aj na objekte vrátnice (interiér, exteriér) bude oprávnenou osobou v zmysle vyhlášky 16/2002 vykonaný architektonicko-historický výskum zameraný na zistenie etáp stavebno-historického vývoja, špecifikáciu pamiatkových hodnôt, riešenia omietkových vrstiev stropov, stien a povrchovú úpravu podláh. Taktiež je nevyhnutné preveriť pôvodné vstupy do suterénu a riešenie schodísk. Výskum bude vykonávaný spôsobom archívnym, obhliadkovým a sondážnym. Výsledky výskumu spolu s návrhom obnovy budú investorom predložené Krajskému pamiatkovému úradu Trnava na vyjadrenie.
4. V prípade nálezu výtvarnej výzdoby v interiéri, prípadne exteriéri, bude nutné vykonať reštaurátorský výskum, z ktorého vyplynú požiadavky na rozsah reštaurátorských prác.

5. Všetky návrhy na obnovu budú slúžiť ako podklady pre vypracovanie projektovej dokumentácie, ktorá musí byť v rozpracovanosti konzultovaná s Krajským pamiatkovým úradom Trnava a následne predložená na vyjadrenie.
6. Práce na obnove fasád a slohových remeselných prvkov a detailov (okenné a dverné výplne, stolárske prvky, kovové prvky, slohové povrchy) musia byť vykonávané umelecko-remeselným spôsobom.
7. Kamenné články na stĺporadií portikov budú obnovené a zakonzervované reštaurátorským spôsobom.
8. Investor si dá vypracovať statický posudok problematických miest, ktoré sa prejavujú trhlinami v omietkach, spolu s návrhom statického zabezpečenia.
9. Projekty odvlhčenia kaštieľa, rekonštrukcie kúrenia a kanalizácie budú na posúdenie predložené Krajskému pamiatkovému úradu Trnava.
10. V prípade akýchkoľvek zemných prác bude potrebné vykonať archeologický výskum. Podmienky vykonanie výskumu určí Krajský pamiatkový úrad Trnava v záväznom stanovisku k projektovej dokumentácii.

Každú zmenu oproti, alebo nad rámec tohto rozhodnutia je nutné prerokovať podľa § 32 ods. 9 pamiatkového zákona s Krajským pamiatkovým úradom Trnava.

Odôvodnenie:

Dňa 18.11.2008 bola na Krajský pamiatkový úrad Trnava doručená žiadosť Slovenského národného múzea – Hudobného múzea, so sídlom Vajanského nábrežie 2, 810 06 Bratislava, vo veci zámeru obnovy národnej kultúrnej pamiatky kaštieľ s areálom – II. etapa, k.ú. Dolná Krupá, zapísanej v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 803/1-2. Zámerom investora je:

- rekonštrukcia kanalizácie v stupačkách
- napojenie na objektu na verejnú kanalizáciu vybudovaním výtlačného potrubia a male prečerpávacej stanice, odstránenie vlhnutia murív v suteréne vybúraním podláh a zrealizovaním odvetrávacích kanálikov, ktoré budú vyúsťovať do priestoru anglického dvorca a následné zrealizovanie nových omietok a podláh
- otvorenie anglického dvorca a obnovenie pôvodných vstupov do suterénu pri vonkajšom schodisku
- odvodnenie anglického dvorca do kanalizácie
- rekonštrukcia kúrenia
- obnovenie pôvodnej kaplnky
- pokračovať v obnove okien a dverí vo všetkých priestoroch kaštieľa
- rekonštrukcia sociálnych zariadení (obkladov, dlažieb, zariadení predmetov)
- zrealizovať komplexnú obnovu fasád
- obnova vrátnice – jej odvlhčenie, sanácia omietok, výmena podláh, okenných a dverných výplní a sociálneho zariadenia

Rozsah prác na obnove kaštieľa v Dolnej Krupej si vyžaduje vykonanie špecializovaného architektonicko-historického a umelecko-historického výskumu, aby na základe nových poznatkov o stavebnom vývoji a vyhodnotení nálezových situácií, prípadne výtvarnej výzdoby, bolo možné zvoliť vhodnú metodiku obnovy, v záujme ucelenej prezentácie niektorej koncepcie slohovej úpravy. Sondážny a obhliadkový prieskum je nevyhnutné spojiť s archívnym výskumom. V záujme dosiahnutia požadovanej kvality prezentácie pamiatkových hodnôt architektúry a slohových prvkov a detailov, je nevyhnutné práce na obnove vykonávať umelecko-remeselným spôsobom. Veľmi hodnotne stvárnené detaily (kamenné články portikov, výtvarné

výzdoba) musia byť zakonzervované a obnovené reštaurátorským spôsobom. Nakoľko kaštieľ v Dolnej Krupej je využívaný na muzeálne účely, aj samotná architektúra a architektonický detail môžu slúžiť ako muzeálny exponát. K rozsahu sanačných prác v suteréne, povrchom podláh a riešení obnovených vstupov do suterénu sa Krajský pamiatkový úrad Trnava môže vyjadriť až po doručení výsledkov výskumov.

Kaštieľ v Dolnej Krupej bol postavený v 50-tych rokoch 18. storočia v barokovom slohu pre Antona Brunsvicka st. podľa projektu J. B. Martinelliho st. Dnešný klasicistický výraz vyprojektoval A. Rieglom objekt získal v prvej tretine 19. storočia. Barokový objekt bol rozšírený o dva rizality na oboch okrajoch blokovej stavby a s dvojicou centrálne situovaných mohutných portikov s tympanónmi. Kaštieľ v Dolnej Krupej patrí k najvýznamnejším príkladom klasicistického slohu na Slovensku. Objekt ako výrazný architektonický a urbanistický prvok obce je nositeľom súboru pamiatkových hodnôt: architektonickej, urbanistickej, umelecko-remeselnej, hodnoty historického dokumentu, hodnoty veku, hodnoty funkcie a hodnoty ojedinelosti, a celok je predmetom pamiatkovej ochrany.

Poučenie :

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia prostredníctvom Krajského pamiatkového úradu Trnava na Pamiatkový úrad SR v Bratislave.

Toto rozhodnutie je možné preskúmať súdom v zmysle § 47 ods. 4 správneho poriadku až po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Milan Kazimír
poverený zastupovaním riaditeľky
Krajského pamiatkového úradu Trnava

Doporučuje sa :

1. Slovenské národné múzeum – Hudobné múzeum, Vajanského nábrežie 2, 810 06 Bratislava

Na vedomie :

1. Obec Dolná Krupá, Obecný úrad, Dolná Krupá
2. KPÚ Trnava, do spisu

ERRATA

s. 75, 2. odsek, 2. riadok: rok 1926 – oprava na 1826

Historické dokumenty/ historická plánová dokumentácia:

Prevzaté z príspevku: ŠULCOVÁ, Jana. Tri kapitoly zo stavebných dejín kaštieľa v Dolnej Krupej. IN ARS, 1 – 3/ 1996, s. 164, 171, 172, 184.

Doplnenie základného vyhodnotenia krovovej konštrukcie:

Krov z obdobia klasicistickej prestavby kaštieľa. Pre zachovanie proporcie hmoty budovy a strechy bola navrhnutá konštrukcia dvoch paralelných valbových striech, čo umožnilo znížiť hrebeň. Medzi strechami prebiehalo úžľabie. V strede pozdĺžnych striech vybiehajú kolmo dve krátke úseky nad južným a severným portikom. Z konštrukčného hľadiska ide o valbové strechy a prvú modernú väznicovú krovnú konštrukciu s krokvmi realizovanými z hrubých dosiek fošien čapovaných do odkvapových väzníc hlbokým čapom. Fošny - krokvy sú vo vrchole ku sebe priložené a plytko čapované do hrebeňovej väznice. Celý spoj je istený kovovou kovanou tesárskou skobou z pásoviny a doskovou príložkou. V polovici výšky fošien – krokiev sú tieto v každej väzbe vzájomne rozopierané taktiež fošnou. Časť krovnej konštrukcie je riešená ako jednoduchá krokrová bez pozdĺžneho stuženia a časť nad krídlami kaštieľa s väčším rozponom je riešená aj s pozdĺžnym stužením postrannými stojatými stolicami vo funkcii zdvojeného vešadla. Samotné stĺpiky sú čapované do väzných trámov so spojom opášaným pásovinou s isteným ručne kovanými veľkými klincami so štvorcovou hlavou. Na stĺpiky sú čapované stredové väznice. Samotné postranné stolice sú rozopierané rozperou, ktorá je čapovaná do stĺpikov s pätnou zarážkou. Priečne stuženie dvojitého vešadla a samotné vyvesenie zabezpečujú podkrokové vzpery taktiež šikmo čapované pri spoji so stĺpikom s pätnou zarážkou. Celý spoj je fixovaný tesárskou skobou s ručne kovanej pásoviny. Pozdĺžne sú postranné stolice zavetrené pásikmi čapovanými do stredových väzníc a do stĺpikov. Krov je realizovaný z pílených prvkov. Tesárske značky v rámci krovu sa nachádzajú na vonkajších úzkych stranách fošien – rímske čísla sekané dlátom. V rámci krovu sa nachádzajú nápisy bielou farbou 1901, čo môže súvisieť v viacerými vloženými konštrukciami v rámci krovu a s čiastočnými výmenami a spevneniami konštrukcie. Úžľabie striech, problémové na údržbu, bolo sekundárne prekryté plytkou sedlovou strechou.

Krovová konštrukcia je prvou známou modernou väznicovou krovovou konštrukciou navrhnutou pri klasicistickej prestavbe kaštieľa od autora architekta, mladého 24-ročného Antona Pia Rigela z Ríma, ktorého povolal Jozef Brunsvik na prestavbu celého kaštieľa v klasicistickom štýle. Konštrukcia len s minimálnymi odchýlkami bola realizovaná v zmysle stavebných plánov s ojedinelým vykreslením detailov. Práce na kaštieli prebiehali od r. 1822 – 1828. Krov je ojedinelou tesárskou úspornou konštrukciou v rámci stredoeurópskeho prostredia z autorského pera mladého autora s mnohými odvážnymi detailmi (fošňové krokvy, hrebeňová väznica, osedlanie krokiev v odkvape), bežnejšie používanými až v oveľa neskoršom období, napr. fošňové krokvy klasických sedlových alebo valbových striech sú bežnejšie používané až v období 30. - 40. rokov 20. storočia, hrebeňová väznica je používaným konštrukčným prvkom až v období konca 19. storočia. Mladý architekt pri návrhu tejto konštrukcie pravdepodobne vychádzal z poznatkov seba známeho prostredia Ríma s jeho väzníkovými konštrukciami zachovanými na starších románskych alebo mladších renesančných konštrukciách, ale s ich vlastnou interpretáciou. Podobné krovne konštrukcie neboli publikované ani v starších prameňoch ako sú Friedrich Ostendorf „Die Geschichte des Dachwerks“, rok 1908 alebo Violett le Duc. Stavebno-technický stav: dobrý, bez viditeľných poškodení drevokazným hmyzom alebo hnilobou. Krov je sčasti natretý protipožiarnym náterom červenej farby.

Datovanie: okolo roku 1821-22, mladšia konštrukcia 1. polovica 20. storočia.

Návrh pamiatkovej obnovy krovu: Zachovať a umelecko - remeselné obnoviť:

- urobiť kontrolu stavu pôvodnej krovovej konštrukcie s návrhom sanácie
- narušené prvky krovu nahradiť alebo spevniť protézovaním
- odstrániť novodobé a nefunkčné prvky nesúvisiace s krovom